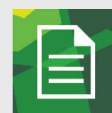

Ειδική έκθεση

Ευρωπαϊκές στατιστικές

Προοπτικές για περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-X
Εισαγωγή	01-11
Η γνώση είναι δύναμη: Ο ρόλος των επίσημων στατιστικών	01-03
Το νομικό πλαίσιο για την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών	04-07
Διακυβέρνηση του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος	08-11
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	12-20
Παρατηρήσεις	21-89
Η στρατηγική και τα προγράμματα ανταποκρίνονταν στις προσδοκίες, ωστόσο δεν ήταν ικανοποιητικός ο βαθμός εστίασης στην καινοτομία, ενώ δεν καλύπτονταν όλες οι ανάγκες των χρηστών	21-34
Τα στρατηγικά σχέδια και τα προγράμματα ανταποκρίνονταν σε μεγάλο βαθμό στις θεσμικές προσδοκίες, ωστόσο υστερούσαν όσον αφορά τη μέτρηση της προόδου	22-23
Οι ανάγκες των χρηστών δεν καλύπτονται σε ικανοποιητικό βαθμό και εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στα στοιχεία	24-29
Μη ενδεδειγμένος ο τρόπος άντλησης χρηματοδότησης των στατιστικών της ΕΕ, ενώ δεν προτεραιοποιούνται ικανοποιητικά έργα καινοτομίας	30-34
Η Eurostat παρέχει κατάλληλη στήριξη στα εθνικά στατιστικά συστήματα, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στην αξιολόγηση και τη διάδοση	35-69
Η Eurostat παρέχει κατάλληλη υποστήριξη στα εθνικά στατιστικά συστήματα	38-39
Η διαδικασία υποβολής εκθέσεων ποιότητας από τα κράτη μέλη δεν είναι πλήρως εναρμονισμένη ούτε τεκμηριωμένη	40-43
Η από μέρους της Eurostat αξιολόγηση της ποιότητας δεν διασφάλιζε πλήρως την αξιοπιστία των στοιχείων	44-56
Στις εκθέσεις που υποβάλλονται στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο η παρουσίαση πληροφοριών και δεικτών παρακολούθησης δεν γίνεται με εναρμονισμένο τρόπο	57-58

Οι διαδικασίες διάδοσης δεν είναι επαρκώς εναρμονισμένες	59-63
Με την πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις διακυβεύεται η ίση μεταχείριση και αφήνονται περιθώρια για διαρροές πληροφοριών	64-69
Η δυναμική των αξιολογήσεων από ομοτίμους να επιφέρουν βελτιώσεις δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως	70-89
Η Επιτροπή έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά τις περισσότερες συστάσεις των αξιολογήσεων από ομοτίμους	71-75
Για την αξιολόγηση της υλοποίησης από τα κράτη μέλη των βελτιωτικών δράσεων που προτείνονται στο πλαίσιο των αξιολογήσεων από ομοτίμους, η Eurostat βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των στατιστικών αρχών	76-82
Ο σχεδιασμός των αξιολογήσεων από ομοτίμους έχει βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου, εξακολουθούν όμως να υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες	83-89
Συμπεράσματα και συστάσεις	90-103

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Επίσημες στατιστικές στο πλαίσιο της κρίσης της COVID-19

Παράρτημα II – Επιλεγμένες στατιστικές δραστηριότητες

Παράρτημα III – Παραδείγματα διεθνών κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της στατιστικής

Παράρτημα IV – Κατάλογος επιλεγμένων έργων στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου

Παράρτημα V – Αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων για περισσότερο έγκαιρα δεδομένα σχετικά με τους θανάτους από τη νόσο COVID-19

Παράρτημα VI – Συστάσεις του ESGAB, 2014 και 2021

Παράρτημα VII – Σύνοψη των βελτιωτικών δράσεων των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών – κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2019

Παράρτημα VIII – Κάλυψη των εθνικών στατιστικών συστημάτων στον τρίτο γύρο αξιολογήσεων από ομοτίμους

Συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής

Χρονογραμμή

Κλιμάκιο ελέγχου

Σύνοψη

I Οι επίσημες στατιστικές αποτελούν δημόσιο αγαθό που αποσκοπεί στην περιγραφή οικονομικών, δημογραφικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών φαινομένων. Η σημασία τους είναι ουσιαστική καθώς αποτελούν βάση για την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων τόσο από πολιτικούς και επιχειρηματίες, όσο και από ιδιώτες και νοικοκυριά. Όσον αφορά την ΕΕ, οι στατιστικές είναι απαραίτητες σε κάθε τομέα – από τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών της ΕΕ έως την είσπραξη και την κατανομή των κονδυλίων της ΕΕ· η υψηλή τους ποιότητα είναι επομένως κρίσιμης σημασίας. Για την εξασφάλισή της εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια: καταλληλότητα, ακρίβεια, συγκρισιμότητα και συνοχή· έγκαιρη και εμπρόθεσμη υποβολή· προσβασιμότητα και σαφήνεια.

II Το 2012 δημοσιεύσαμε ειδική έκθεση σχετικά με την ποιότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών. Το 2016, εξετάζοντας τη συνέχεια που δόθηκε στις σχετικές συστάσεις, διαπιστώσαμε ότι ορισμένες συμφωνηθείσες βελτιώσεις δεν είχαν υλοποιηθεί πλήρως. Λαμβανομένων υπόψη και των πρόσφατων εξελίξεων στον τομέα των ευρωπαϊκών στατιστικών, αποφασίσαμε να διενεργήσουμε νέο έλεγχο επί του αντικειμένου. Στόχος μας είναι οι διαπιστώσεις και οι συστάσεις μας να συμβάλουν στην αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης ποιότητας της Eurostat και, ως εκ τούτου, στη βελτίωση της αξιοπιστίας των ευρωπαϊκών στατιστικών.

III Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου, αξιολογήσαμε κατά πόσον η Επιτροπή εξασφαλίζει με αποτελεσματικό τρόπο ευρωπαϊκές στατιστικές υψηλής ποιότητας. Προκειμένου να απαντήσουμε στο ερώτημα αυτό, εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή διαθέτει ολοκληρωμένη στρατηγική και αποτελεσματικά προγράμματα (διατέθηκαν 489 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2013-2020) για την παραγωγή στατιστικών. Εξετάσαμε επίσης κατά πόσον η Eurostat παρέχει κατάλληλη υποστήριξη, προβαίνει σε εμπειρισταωμένη αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων και διασφαλίζει ότι όλοι οι χρήστες έχουν διαφανή και ισότιμη πρόσβαση. Για τον σκοπό αυτό, επιλέξαμε στατιστικές δραστηριότητες από τρεις θεματικούς τομείς (εργασία, επιχειρήσεις και υγεία) και ελέγξαμε κατά πόσον με τις εργασίες αξιολόγησής της η Eurostat διασφάλισε την ποιότητα των στοιχείων που συλλέχθηκαν για την περίοδο 2017-2020. Τέλος, εξετάσαμε κατά πόσον αξιοποιήθηκε πλήρως η δυναμική των αξιολογήσεων από ομοτίμους για τη διασφάλιση της ποιότητας των ευρωπαϊκών στατιστικών.

IV Το συνολικό συμπέρασμά μας είναι ότι η Επιτροπή παρέχει ευρωπαϊκές στατιστικές γενικά επαρκούς ποιότητας για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες που χρήζουν αντιμετώπισης.

V Οι στατιστικές στρατηγικές της Eurostat συνάδουν με τις προτεραιότητες που καθορίζονται σε διαδοχικά προγράμματα, υστερούν ωστόσο ως προς τη μέτρηση της επιτευχθείσας προόδου. Η ευρωπαϊκή στατιστική συμβουλευτική επιτροπή, το κύριο όργανο εκπροσώπησης των χρηστών, δεν εκπροσωπεί αποτελεσματικά όλους τους χρήστες, όπως τις συλλογικές απόψεις της πανεπιστημιακής και ερευνητικής κοινότητας. Επιπλέον, οι ανάγκες των χρηστών δεν ικανοποιούνται πλήρως, δεδομένου ότι στους τομείς που υποβλήθηκαν σε έλεγχο υπάρχουν κενά στα στοιχεία.

VI Παρά την αυξημένη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού στατιστικού προγράμματος, η παραγωγή τακτικών ευρωπαϊκών στατιστικών εξακολουθεί να εξαρτάται ως έναν βαθμό από χρηματοδοτικούς πόρους άλλων υπηρεσιών της Επιτροπής. Από τα 13 χρηματοδοτηθέντα από την ΕΕ έργα που αναλύσαμε, ορισμένα δεν είχαν αποφέρει προστιθέμενη αξία από την άποψη της εστίασής τους στην καινοτομία, αλλά είχαν αρκεστεί στη χρηματοδότηση υποχρεωτικών δραστηριοτήτων.

VII Η υποστήριξη που παρέχει η Eurostat στα κράτη μέλη είναι γενικώς κατάλληλη. Ωστόσο, στους τομείς που εξετάσαμε οι αρμοδιότητες επαλήθευσης της Eurostat είναι περιορισμένες. Διαπιστώσαμε επίσης ότι οι εκθέσεις ποιότητας που αποστέλλουν τα κράτη μέλη δεν είναι εναρμονισμένες τόσο μεταξύ των διαφορετικών στατιστικών διαδικασιών όσο και στο πλαίσιο καθεμιάς χωριστά, ενώ το περιεχόμενό τους δεν αναλύεται πάντοτε στον ίδιο βαθμό λεπτομέρειας. Επιπλέον, η Eurostat δεν υποβάλλει σε ενδελεχή αξιολόγηση όλες τις διαστάσεις της ποιότητας, όπως η συγκρισιμότητα και η συνοχή. Οι στατιστικές για την υγεία και τις επιχειρήσεις πάσχουν επίσης από άποψη έγκαιρης υποβολής, καθώς ορισμένα σύνολα στοιχείων μπορούν να υποβληθούν έως και 24 μήνες μετά το έτος αναφοράς.

VIII Η Eurostat έχει αναπτύξει ένα ημερολόγιο δημοσιεύσεων χωρίς αρκετές λεπτομέρειες. Δεν διαθέτει γενική πολιτική αναθεωρήσεων, ούτε περιγράφει πλήρως τους κανόνες που διέπουν την πρόσβαση στα στοιχεία πριν από την δημοσίευσή τους στον ιστότοπό της, ενώ δεν δημοσιεύει πλήρη κατάλογο των χρηστών στους οποίους χορηγείται προνομιακή πρόσβαση.

IX Μολονότι ο σχεδιασμός της διαδικασίας αξιολόγησης από ομοτίμους του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος έχει βελτιωθεί, η συχνότητα με την οποία πραγματοποιείται και η κάλυψη των εθνικών στατιστικών συστημάτων εξακολουθούν να μην είναι οι ενδεδειγμένες προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεχής βελτίωση της ποιότητας. Επιπλέον, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ανταποκρίθηκαν μόνο εν μέρει στις βασικές συστάσεις της αξιολόγησης από ομοτίμους της περιόδου 2013-2015 σχετικά με την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας.

X Σε συνέχεια του ελέγχου μας, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- να μεριμνήσει για την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των χρηστών, ενισχύοντας τη συμμετοχικότητα στην ευρωπαϊκή στατιστική συμβουλευτική επιτροπή·
- να θέσει ως στόχο την ενίσχυση της χρηματοδοτικής ανεξαρτησίας του ευρωπαϊκού στατιστικού προγράμματος και την προτεραιοποίηση καινοτόμων έργων·
- να βελτιώσει τις εκθέσεις ποιότητας των κρατών μελών και την ποιοτική αξιολόγηση των ευρωπαϊκών στατιστικών·
- να επανεξετάσει την τρέχουσα πρακτική της προδημοσίευσης στατιστικών·
- να αξιολογήσει κατά πόσον είναι εφικτή η ενίσχυση της εντολής του ευρωπαϊκού συμβουλευτικού φορέα για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής.

Εισαγωγή

Η γνώση είναι δύναμη: Ο ρόλος των επίσημων στατιστικών

01 Οι επίσημες στατιστικές αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο του συστήματος πληροφόρησης μιας δημοκρατικής κοινωνίας, το οποίο εξυπηρετεί την κυβέρνηση, την οικονομία και το κοινό με στοιχεία σχετικά με την οικονομική, δημογραφική, κοινωνική και περιβαλλοντική κατάσταση¹. Όντας δημόσιο αγαθό, αναπτύσσονται, παράγονται και διαδίδονται από τις εθνικές στατιστικές αρχές και τους διεθνείς οργανισμούς. Οι επίσημες ευρωπαϊκές στατιστικές καλύπτουν την ΕΕ αυτή καθαυτή, τα κράτη μέλη και τις περιφέρειές της, καθώς και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ).

02 Η σημασία της ύπαρξης υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκών στατιστικών είναι μεγάλη στο μέτρο που οι στατιστικές αυτές βοηθούν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να σχεδιάζουν και να παρακολουθούν τις οικονομικές, δημογραφικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πολιτικές με γνώμονα την οικονομική μεγέθυνση και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ο ρόλος τους είναι επίσης καίριος για την είσπραξη και τη διάθεση των κονδυλίων της ΕΕ και εκ των ουκ άνευ για τις επιχειρήσεις, τους ερευνητές και το ευρύ κοινό. Η πανδημία COVID-19 κατέδειξε την επιτακτική ανάγκη για στοιχεία σχεδόν πραγματικού χρόνου που πρέπει να παρέχονται από γρήγορα, ευέλικτα και περισσότερο συντονισμένα στατιστικά συστήματα (βλέπε [παράρτημα Ι](#)).

03 Η ποιότητα είναι μια πολυδιάστατη έννοια, που θα μπορούσε ωστόσο να αποδοθεί απλουστευμένα με τους χαρακτηρισμούς «κατάλληλος/-η προς χρήση» ή «κατάλληλος/-η για τον επιδιωκόμενο σκοπό». Στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών στατιστικών, η ποιότητα αποτυπώνεται βάσει των ακόλουθων κριτηρίων: καταλληλότητα, ακρίβεια, συγκρισιμότητα και συνοχή· έγκαιρη και εμπρόθεσμη υποβολή· και προσβασιμότητα και σαφήνεια (βλέπε [πίνακα 1](#)). Οι διαστάσεις αυτές είναι αλληλοεξαρτώμενες, με κάποιους συμβιβασμούς μεταξύ αυτών.

---

¹ Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών, *Ψήφισμα που εγκρίθηκε από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο στις 24 Ιουλίου 2013: 2013/21 – Θεμελιώδεις αρχές των επίσημων στατιστικών*, 2013.

Πίνακας 1 – Ποιοτικά κριτήρια

Ποιοτικά κριτήρια	Περιγραφή
Καταλληλότητα	Ο βαθμός στον οποίο οι στατιστικές πληρούν τις τρέχουσες και τις δυνητικές ανάγκες των χρηστών.
Ακρίβεια	Δηλώνει την προσέγγιση των εκτιμήσεων στις άγνωστες πραγματικές τιμές.
Συγκρισιμότητα	Αναφέρεται στη μέτρηση του αντικτύπου των διαφορών σε εφαρμοσμένες στατιστικές έννοιες καθώς και σε εργαλεία και διαδικασίες μέτρησης, όταν γίνεται σύγκριση των στατιστικών μεταξύ γεωγραφικών περιοχών, τομεακών πεδίων ή διαχρονικά.
Συνοχή	Αναφέρεται στην ικανότητα των στοιχείων να συνδυάζονται αξιόπιστα με διάφορους τρόπους και για διάφορες χρήσεις.
Έγκαιρη υποβολή	Το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της διαθεσιμότητας των πληροφοριών και του γεγονότος ή φαινομένου που αυτές περιγράφουν.
Εμπρόθεσμη υποβολή	Παραπέμπει στο χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας δημοσιοποίησης των δεδομένων και της ημερομηνίας-στόχου (την ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε να παραδοθούν).
Προσβασιμότητα και σαφήνεια	Αναφέρονται στους όρους και στις διαδικασίες βάσει των οποίων οι χρήστες μπορούν να προμηθεύονται, να χρησιμοποιούν και να ερμηνεύουν τα στοιχεία.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009.

Το νομικό πλαίσιο για την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών

04 Προϊόντος του χρόνου, το νομικό πλαίσιο της ΕΕ έχει εξελιχθεί, ως έναν μεγάλο βαθμό δε προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Η Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ² ορίζει ότι η παραγωγή στατιστικών «χαρακτηρίζεται από αμεροληψία, αξιοπιστία, αντικειμενικότητα, επιστημονική ανεξαρτησία, σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας και στατιστικό απόρρητο, ενώ δεν επιβάλλει υπέρογκες επιβαρύνσεις στους οικονομικούς παράγοντες».

² Άρθρο 338 ΣΛΕΕ.

05 Ο κανονισμός για τις ευρωπαϊκές στατιστικές³ θεσπίζει το ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα (ΕΣΣ) ως σύμπραξη μεταξύ της Eurostat (γενική διεύθυνση της Επιτροπής και στατιστική υπηρεσία της ΕΕ) με τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες (ΕΣΥ) και άλλες εθνικές αρχές (ΑΕΑ) που είναι υπεύθυνες για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών σε κάθε κράτος μέλος. Η σύμπραξη αυτή περιλαμβάνει επίσης τις στατιστικές αρχές των χωρών της ΕΖΕΣ.

06 Ο κανονισμός καθορίζει περαιτέρω τον τρόπο οργάνωσης του ΕΣΣ, περιγράφει τα κύρια καθήκοντα των εταίρων του και προβλέπει ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών βάσει κοινών στατιστικών αρχών. Αποτελεί επίσης τη νομική βάση για την κατάρτιση των ευρωπαϊκών στατιστικών προγραμμάτων (ΕΣΠ, εφεξής καλούμενα «προγράμματα»), στα οποία καθορίζονται τα κύρια πεδία και οι κύριοι στόχοι για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών για χρονική περίοδο αντίστοιχη με αυτή του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Στο πλαίσιο του προηγούμενου προγράμματος (2013-2020), από συνολικά διατεθέν ποσό 489 εκατομμυρίων ευρώ, 193 εκατομμύρια ευρώ χορηγήθηκαν εν είδει επιχορηγήσεων προς χώρες του ΕΣΣ [επιπλέον 181 εκατομμύρια ευρώ διατέθηκαν ως παραχωρηθείσες πιστώσεις άλλων γενικών διευθύνσεων (ΓΔ)]. Το τρέχον πρόγραμμα (2021-2027) προβλέπει δαπάνες ύψους 552 εκατομμυρίων ευρώ⁴, συμπεριλαμβανομένων 74 εκατομμυρίων ευρώ σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων για το 2021⁵. Η Επιτροπή εξετάζει επί του παρόντος το ενδεχόμενο αναθεώρησης του κανονισμού, ώστε να εστιάζει σε νέες πηγές δεδομένων, τεχνολογίες και πληροφορίες, στην κοινοχρησία δεδομένων και στην απόκριση με στατιστικά στοιχεία σε περίπτωση κρίσης.

---

³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009 (ΕΕ L 87 της 31.3.2009), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/759.

⁴ Άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/690 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021.

⁵ Άρθρο 03 02 05 «Παραγωγή και διάχυση υψηλής ποιότητας στατιστικών για την Ευρώπη» του εγκεκριμένου προϋπολογισμού για το 2021, διαθέσιμο στη διεύθυνση <http://data.europa.eu/eli/budget/2021/1/oj>

07 Οι στατιστικές αρχές που κατοχυρώνονται στον κανονισμό αναλύονται περαιτέρω στον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές (ΚΟΠ), σκοπός του οποίου είναι η διασφάλιση της εμπιστοσύνης του κοινού στις ευρωπαϊκές στατιστικές⁶. Ο ΚΟΠ αναθεωρήθηκε τελευταία το 2017 (βλέπε [γράφημα 1](#)).

Γράφημα 1 – Αρχές του κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές

ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΠΟΙΟΣ;

Θεσμικό πλαίσιο

1. Επαγγελματική ανεξαρτησία
- 1α. Συντονισμός και συνεργασία
2. Εντολή συλλογής δεδομένων και πρόσβαση σε δεδομένα
3. Επάρκεια πόρων
4. Δέσμευση για την ποιότητα
5. Στατιστικό απόρρητο και προστασία των δεδομένων
6. Αμεροληψία και αντικειμενικότητα

ΠΩΣ;

Στατιστικές διαδικασίες

7. Ορθή μεθοδολογία
8. Κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες
9. Μη υπερβολικός φόρτος των ερευνημένων
10. Σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας

ΤΙ;

Στατιστικά προϊόντα

11. Χρησιμότητα
12. Ακρίβεια και αξιοπιστία
13. Εγκαιρότητα και χρονική συνέπεια
14. Συνοχή και συγκρισιμότητα
15. Προσβασιμότητα και σαφήνεια

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές του 2017.

Διακυβέρνηση του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος

08 Η ευθύνη για τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων ώστε να παραχθούν ευρωπαϊκές στατιστικές προς δημόσια χρήση (από την ΕΕ και τα κράτη μέλη) ανήκει σε δύο στατιστικά συστήματα με διακριτά νομικά πλαίσια που αντικατοπτρίζουν διαφορετικές δομές διακυβέρνησης. Πρόκειται για το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα (ΕΣΣ)⁷ και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ)⁸.

⁶ Άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009.

⁷ Όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 223/2009.

⁸ Η στατιστική λειτουργία του ΕΣΚΤ βασίζεται στο άρθρο 5 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

09 Το ΕΣΣ καθοδηγείται από την επιτροπή του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος, της οποίας προεδρεύει η Eurostat και απαρτίζεται από εκπροσώπους των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών-μελών. Η επιτροπή παρέχει στο ΕΣΣ επαγγελματική καθοδήγηση για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση στατιστικών. Είναι επίσης αρμόδια για τον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές.

10 Η Eurostat λειτουργεί ως η στατιστική αρχή της ΕΕ. Ρόλος της είναι να πρωτοστατεί στην εναρμόνιση των στατιστικών, σε στενή συνεργασία με τις εθνικές στατιστικές αρχές. Κύριο καθήκον της είναι η επεξεργασία και η δημοσίευση συγκρίσιμων στατιστικών πληροφοριών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσω αξιολόγησης της ποιότητας των στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη.

11 Το ΕΣΣ επικουρείται από την ευρωπαϊκή στατιστική συμβουλευτική επιτροπή⁹ (εφεξής «η συμβουλευτική επιτροπή») και οι δραστηριότητές του όσον αφορά την εφαρμογή του κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές εποπτεύονται από τον ευρωπαϊκό συμβουλευτικό φορέα για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής (ESGAB)¹⁰, έναν φορέα ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων στον τομέα της στατιστικής (βλέπε [γράφημα 2](#)).

---

⁹ Συστάθηκε με την απόφαση αριθ. 234/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

¹⁰ Θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 235/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Γράφημα 2 – Δομή διακυβέρνησης του ΕΣΣ

Ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα (ΕΣΣ)

Εθνικές στατιστικές αρχές —————→ **Eurostat**

Οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες (ΕΣΥ) και άλλες εθνικές αρχές συλλέγουν και καταρτίζουν εθνικά στοιχεία

Επεξεργάζεται τα διαβιβασθέντα στοιχεία και διαδίδει επίσημες ευρωπαϊκές στατιστικές

Επιτροπή ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος (ΕΕΣΣ)

Παρέχει **επαγγελματική καθοδήγηση** στο ΕΣΣ. Περιλαμβάνει επίσης εκπροσώπους των χωρών της ΕΖΕΣ, καθώς και παρατηρητές από την ΕΚΤ και από διεθνείς οργανισμούς.

Ευρωπαϊκός συμβουλευτικός φορέας για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής (ESGAB)

Παρέχει **ανεξάρτητη επισκόπηση** του ΕΣΣ και υποβάλλει ετήσιες **εκθέσεις** στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κώδικα ορθής πρακτικής

Ευρωπαϊκή στατιστική συμβουλευτική επιτροπή (ESAC)

Παρέχει **γνωμοδοτήσεις και συμβουλές** σχετικά με τα προγράμματα εργασίας, τις προτεραιότητες, την καταλληλότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών και τους πόρους

Πηγή: ΕΕΣ.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

12 Συνολικός στόχος του εν προκειμένω ελέγχου ήταν να αξιολογηθεί κατά πόσον η Επιτροπή εξασφαλίζει με αποτελεσματικό τρόπο ευρωπαϊκές στατιστικές υψηλής ποιότητας. Στο παρόν έγγραφο, κάνουμε ρητή μνεία στη Eurostat οσάκις αναφέρουμε στοιχεία σχετικά με τομείς για τους οποίους έχει, ως η Στατιστική Υπηρεσία της ΕΕ, την αποκλειστική ευθύνη.

13 Προκειμένου να δώσουμε απάντηση στο ερώτημα ελέγχου, εξετάσαμε κατά πόσον:

- ο η Επιτροπή διαθέτει ολοκληρωμένη στρατηγική και αποτελεσματικά προγράμματα για την παραγωγή στατιστικών υψηλής ποιότητας·
- ο η Eurostat παρέχει κατάλληλη υποστήριξη, εφαρμόζει εμπειριστατωμένη αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων που λαμβάνει και, κατά τη διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών, διασφαλίζει ότι όλοι οι χρήστες έχουν διαφανή και ισότιμη πρόσβαση· και
- ο οι αξιολογήσεις από ομότιμους έχουν αξιοποιηθεί στο έπακρο για τη διασφάλιση και την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των στατιστικών.

14 Το 2012 δημοσιεύσαμε ειδική έκθεση σχετικά με την ποιότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών¹¹. Στη συνέχεια που δόθηκε το 2016, διαπιστώσαμε ότι ορισμένες από τις συστάσεις δεν είχαν ακόμη υλοποιηθεί πλήρως. Για τον λόγο αυτό, και λαμβανομένων υπόψη των πρόσφατων εξελίξεων στον τομέα των ευρωπαϊκών στατιστικών, αποφασίσαμε να διενεργήσουμε νέο έλεγχο επί του αντικειμένου. Επομένως, εξετάσαμε την πρόοδο που σημειώθηκε από τον Ιανουάριο του 2013 έως τον Δεκέμβριο του 2021. Στόχος μας είναι οι διαπιστώσεις και οι συστάσεις μας να συμβάλουν στην αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης ποιότητας της Eurostat και, ως εκ τούτου, στη βελτίωση της ποιότητας των ευρωπαϊκών στατιστικών.

---

¹¹ Ειδική έκθεση 12/2012 του ΕΕΣ, με τίτλο «Βελτίωσαν η Επιτροπή και η Eurostat τη διαδικασία παραγωγής αξιόπιστων και έγκυρων ευρωπαϊκών στατιστικών;»

15 Επιλέξαμε τρεις θεματικούς τομείς (εργασία, επιχειρήσεις και υγεία) και ελέγξαμε κατά πόσον οι εργασίες αξιολόγησης της Eurostat διασφάλιζαν στατιστικές υψηλής ποιότητας, εστιάζοντας στις συλλογές στοιχείων για την περίοδο 2017-2020 και βασιζόμενοι στα ποιοτικά κριτήρια που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2009. Η ανάλυσή μας εστιάστηκε στις ακόλουθες στατιστικές δραστηριότητες (βλέπε [παράρτημα II](#)):

- έρευνα εργατικού δυναμικού (ΕΕΔ)·
- στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων·
- τομέας της υγείας, που αποτελείται από στοιχεία για τις «δαπάνες για την υγεία», την «υγεία – εξαιρουμένων των δαπανών» και τις «αιτίες θανάτου».

16 Εξετάσαμε όλες τις διαστάσεις της ποιότητας (βλέπε σημείο **03**) στα κράτη μέλη του δείγματός μας (Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Λιθουανία και Φινλανδία). Όσον αφορά την έγκαιρη υποβολή, την εμπρόθεσμη υποβολή και την πληρότητα, καλύψαμε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ χάρη στην άμεσα διαθέσιμη τεκμηρίωση. Επιλέξαμε το δείγμα εφαρμόζοντας έξι κριτήρια που εξασφαλίζουν τη συνάφεια, τη σημαντικότητα, την ευρεία γεωγραφική κάλυψη και έναν ικανοποιητικό συνδυασμό διαφορετικών στατιστικών συστημάτων, βασιζόμενων σε έρευνες ή στοιχεία από διοικητικές πηγές.

17 Οι ελεγκτικές εργασίες μας κάλυψαν επίσης τη συμβολή άλλων υπηρεσιών της Επιτροπής [ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (EMPL), ΓΔ Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ (GROW), ΓΔ Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (SANTE)] στην παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών, όπως και του ESGAB και της συμβουλευτικής επιτροπής. Δεν εξετάσαμε την ποιότητα των στοιχείων που απέστειλαν τα κράτη μέλη, τις ευρωπαϊκές στατιστικές που παράγονται από το ΕΣΚΤ ούτε την αξιοποίηση των νέων πηγών στοιχείων.

18 Οι εργασίες μας βασίστηκαν σε κριτήρια που αντλήσαμε από διάφορες πηγές, όπως οι συμφωνημένες αρχές για τις επίσημες στατιστικές, οι αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής και διεθνείς βέλτιστες πρακτικές (βλέπε [παράρτημα III](#)).

19 Παράλληλα με την εξέταση δεδομένων και στατιστικών, εξετάσαμε τη σχετική νομοθεσία, τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις, καθώς και τα έγγραφα που παρασχέθηκαν από την Επιτροπή και επιλεγμένα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των απαντήσεών τους σε λεπτομερή ερωτηματολόγια που κάλυπταν ολόκληρο το πεδίο του ελέγχου. Εξετάσαμε δείγμα 13 επιχορηγήσεων σχετικών με τους τρεις θεματικούς τομείς (βλέπε [παράρτημα IV](#)), τις οποίες διαχειριζόταν η Eurostat στο πλαίσιο του προγράμματος 2013-2020. Οι επιχορηγήσεις αυτές αφορούν έργα που υλοποιούνται από εθνικές στατιστικές υπηρεσίες ή άλλες εθνικές αρχές στα πέντε κράτη μέλη του δείγματός μας.

20 Πραγματοποιήσαμε συνεντεύξεις με υπαλλήλους της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων, των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών και άλλων εθνικών αρχών των πέντε κρατών μελών και τριών διεθνών οργανισμών (ΔΟΕ, ΟΟΣΑ και ΠΟΥ). Παρακολουθήσαμε επίσης συνεδριάσεις της επιτροπής ΕΣΣ και πραγματοποιήσαμε συνεντεύξεις με εν ενεργεία και πρώην μέλη των οργάνων διακυβέρνησης του ΕΣΣ (ESGAB και συμβουλευτική επιτροπή), τη Στατιστική Υπηρεσία της ΕΖΕΣ, την Ομοσπονδία Ευρωπαϊκών Εθνικών Στατιστικών Εταιρειών, τη Βασιλική Στατιστική Εταιρεία του Ηνωμένου Βασιλείου και εμπειρογνώμονες με εξειδίκευση στις στατιστικές στους τομείς της εργασίας, των επιχειρήσεων και της υγείας. Εξαιτίας της κατάστασης που διαμορφώθηκε λόγω της πανδημίας COVID-19, πραγματοποιήσαμε όλες τις συνεντεύξεις αποκλειστικά μέσω βιντεοδιασκέψεων.

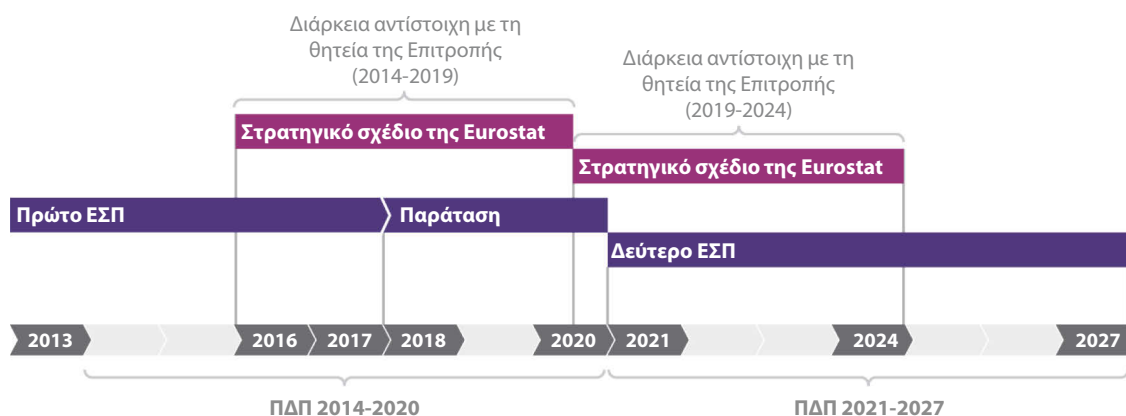
Παρατηρήσεις

Η στρατηγική και τα προγράμματα ανταποκρίνονταν στις προσδοκίες, ωστόσο δεν ήταν ικανοποιητικός ο βαθμός εστίασης στην καινοτομία, ενώ δεν καλύπτονταν όλες οι ανάγκες των χρηστών

21 Η Επιτροπή υλοποιεί κυρίως τις στρατηγικές προτεραιότητές της μέσω διαδοχικών προγραμμάτων, τα οποία πρέπει να σχεδιάζονται ούτως ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών των ευρωπαϊκών στατιστικών και, όπου απαιτείται, να επανεξετάζονται ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν απρόβλεπτες αλλαγές (βλέπε [γράφημα 3](#)). Στις ενότητες που ακολουθούν εξετάζουμε κατά πόσον:

- α) τα στατιστικά προγράμματα της Επιτροπής και τα στρατηγικά σχέδια της Eurostat είναι καλά σχεδιασμένα, διεξοδικά και αν παρακολουθούνται αποτελεσματικά·
- β) τα προγράμματα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών·
- γ) εξασφαλίζεται, στο πλαίσιο των προγραμμάτων, οικονομική αποδοτικότητα μέσω των επιχορηγήσεων που χορηγούνται στα εθνικά στατιστικά συστήματα.

Γράφημα 3 – Πολυετής δημοσιονομικός σχεδιασμός, προγράμματα και στρατηγικές της Eurostat

Πηγή: ΕΕΣ.

Τα στρατηγικά σχέδια και τα προγράμματα ανταποκρίνονταν σε μεγάλο βαθμό στις θεσμικές προσδοκίες, ωστόσο υστερούσαν όσον αφορά τη μέτρηση της προόδου

22 Εξετάσαμε το πρόγραμμα για την περίοδο 2013-2020 και τα στρατηγικά σχέδια της Eurostat για τις περιόδους 2016-2020 και 2020-2024, τα ετήσια στατιστικά προγράμματα εργασίας από το 2013 και έπειτα, καθώς και την τεκμηρίωση σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων. Εξετάσαμε επίσης το τρέχον πρόγραμμα που εντάσσεται στο πρόγραμμα της ΕΕ για την ενιαία αγορά για την περίοδο 2021-2027, τον μηχανισμό που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό προτεραιοτήτων κατά την περίοδο 2013-2020, καθώς και το περιεχόμενο των συνομιλιών στο πλαίσιο του ΕΣΣ κατά τη διάρκεια του 2019 σχετικά με την τροποποίηση των εν λόγω προτεραιοτήτων για την περίοδο 2021-2027.

23 Διαπιστώσαμε ότι το πρόγραμμα της περιόδου 2013-2020 σχεδιάστηκε σε μεγάλο βαθμό ώστε να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και τις ανάγκες των θεσμικών χρηστών των ευρωπαϊκών στατιστικών και συμπεριλάμβανε πλαίσιο παρακολούθησης. Ωστόσο, η Επιτροπή έκρινε αργότερα ότι ορισμένοι από τους βασικούς δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ) που χρησιμοποιήθηκαν αρχικά για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος δεν συνδέονταν με τους στόχους του προγράμματος ή δεν ήταν ικανοί να καταδείξουν τον αντίκτυπο της χρηματοδότησης της ΕΕ. Οι εν λόγω ΒΔΕ αντικαταστάθηκαν με άλλους (βλέπε [γράφημα 4](#)). Εξαιτίας της αντικατάστασης αυτής αλλά και των αλλαγών στην εφαρμοζόμενη στην έρευνα ικανοποίησης χρηστών μεθοδολογία δεν υπήρχε η δυνατότητα μέτρησης της προόδου που είχε επιτευχθεί κατά τη διάρκεια ολόκληρης της οκταετούς περιόδου.

Γράφημα 4 – Εξέλιξη των βασικών δεικτών επιδόσεων της Eurostat για το πρόγραμμα της περιόδου 2013-2020

ΒΔΕ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Αριθμός εξαγωγών δεδομένων από εξωτερικούς χρήστες από δημόσιες βάσεις δεδομένων της Eurostat (EuroBase και Comext) μέσω του ιστοτόπου της Eurostat	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Στατιστική κάλυψη (μετρούμενη ως αριθμός δεικτών, υποδεικτών και όλων των αναλυτικών κατανομών τους)					✓	✓	✓
Απήχηση της Eurostat στο διαδίκτυο: α) Αριθμός αναφορών β) Ποσοστό αρνητικών γνωμών					✓	✓	✓
Ποσοστό χρηστών που αξιολογούν τη συνολική ποιότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών ως «πολύ καλή» ή «καλή»	✓	✓	✓	✓			
Έγκαιρη υποβολή ενός υποσυνόλου στατιστικών που παρέχει η Eurostat, μετρούμενη ως αριθμός ημερών μεταξύ της τελευταίας ημέρας της περιόδου αναφοράς των στατιστικών και της ημέρας δημοσίευσης του σχετικού δελτίου τύπου					✓	✓	✓
Ποσοστό χρηστών που θεωρούν «πολύ ικανοποιητικό» ή «ικανοποιητικό» τον έγκαιρο χαρακτήρα της υποβολής των ευρωπαϊκών στατιστικών για την προοριζόμενη χρήση τους	✓	✓	✓	✓			
Εμπρόθεσμη υποβολή δείγματος στατιστικών: μέσος αριθμός ημερών υποβολής πριν από (θετικός) ή μετά (αρνητικός) τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας: ΚΕΟΔ και εξωτερικό εμπόριο της ΕΕ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ποσοστό χρηστών που αξιολογούν τη συγκρισιμότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών μεταξύ περιφερειών και χωρών ως «πολύ καλή» ή «καλή»	✓	✓	✓	✓			
Ποσοστό των χρονοσειρών που καλύπτουν 10 ή περισσότερα διαδοχικά έτη					✓	✓	✓
Δάρκεια των χρονοσειρών για δείγμα στατιστικών: ενεργές σειρές για τους ευρωδείκτες	✓	✓	✓	✓			

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

Οι ανάγκες των χρηστών δεν καλύπτονται σε ικανοποιητικό βαθμό και εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στα στοιχεία

24 Προκειμένου να διασφαλίζεται η **καταλληλότητά** τους, οι στατιστικές πρέπει να παράγονται κατά πρώτο και κύριο λόγο με γνώμονα τους χρήστες. Η παραγωγή τους δεν αποτελεί αυτοσκοπό· αντιθέτως, πρέπει να εξυπηρετεί όσους χρησιμοποιούν τα στοιχεία για τη βελτίωση των πολιτικών και των αποτελεσμάτων τους. Με γνώμονα τον στόχο αυτό, η Eurostat πρέπει να διαβουλευέται με όλους τους τύπους χρηστών προκειμένου να προσδιορίζει τις ανάγκες που πρέπει να καλύψει ο στρατηγικός

σχεδιασμός. Ως το κύριο όργανο εκπροσώπησης των χρηστών, η συμβουλευτική επιτροπή πρέπει να παρέχει τη συνδρομή της, αφενός, διασφαλίζοντας ότι οι απαιτήσεις τους λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία σχεδιασμού του προγράμματος και, αφετέρου, αναπτύσσοντας σχέσεις με τα εθνικά συμβούλια χρηστών στατιστικών¹² (βλέπε [γράφημα 5](#)).

Γράφημα 5 – Χρήστες των ευρωπαϊκών στατιστικών

Κυβερνήσεις και υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής για πολιτικές που βασίζονται σε αξιόπιστα στοιχεία

Ερευνητές και επιστημονική κοινότητα για στατιστικές αναλύσεις των μικροδεδομένων

Δημοσιογράφοι για άρθρα που αντικατοπτρίζουν την πραγματικότητα

Επιχειρήσεις για επενδύσεις και αποφάσεις βάσει γεγονότων

Πολίτες που διαμορφώνουν τις απόψεις τους βάσει γεγονότων

Πηγή: ΕΕΣ.

25 Η Eurostat προσδιορίζει τις ανάγκες των χρηστών μέσω διαφόρων διαύλων. Παραδείγματος χάριν, πραγματοποιεί ετήσιες ακροάσεις στο πλαίσιο των οποίων διαβουλεύεται με άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής, διοργανώνει εξαμηνιαία έρευνα ικανοποίησης χρηστών και πραγματοποιεί περιστασιακές, λιγότερο αντιπροσωπευτικές διαβουλεύσεις για συγκεκριμένα προϊόντα (π.χ. τον [ευρωπαϊκό πίνακα στατιστικής ανάκαμψης](#)).

26 Η συμβουλευτική επιτροπή δίνει προτεραιότητα στις ανάγκες που απορρέουν από τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες της ΕΕ. Επιπλέον, τα 12 μέλη που ορίζονται από την Επιτροπή συμμετέχουν προσωποπαγώς και όχι ως εκπρόσωποι των επιστημονικών οργανώσεων, των πανεπιστημίων και των ερευνητικών ιδρυμάτων

¹² Βλέπε άρθρα 1 και 3 της απόφασης αριθ. 234/2008/ΕΚ της 11ης Μαρτίου 2008.

από τα οποία προέρχονται¹³, και ως εκ τούτου δεν εξασφαλίζουν στην πραγματικότητα την έκφραση συλλογικών απόψεων. Επιπλέον, από την επιτροπή απουσιάζει η συμμετοχή διαφόρων βασικών χρηστών και ενδιαφερόμενων μερών, όπως η κοινωνία των πολιτών, μη κυβερνητικές οργανώσεις που εκπροσωπούν ευάλωτες και περιθωριοποιημένες ομάδες, και διεθνείς οργανισμοί.

27 Από τη σύστασή της, η συμβουλευτική επιτροπή δεν έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη σχέσεων με τους εθνικούς χρήστες στατιστικών. Μάλιστα, μόλις το 2021 συνέθεσε μια επισκόπηση με 23 εθνικά συμβούλια χρηστών στατιστικών και κατάρτισε σχέδιο για την ενίσχυση της συνεργασίας της με αυτά. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια των εργασιών μας εντοπίσαμε αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία προέκυπτε ότι οι δραστηριότητες του ιταλικού συμβουλίου χρηστών είχαν ανασταλεί όπως και ότι στην Κροατία δεν λειτουργούσε ακόμη αντίστοιχο συμβούλιο.

28 Στο πλαίσιο του ελέγχου μας εντοπίσαμε κενά στις στατιστικές για την «υγεία – εξαιρουμένων των δαπανών» και τη νοσηρότητα. Οι στατιστικές σχετικά με τον τομέα «υγεία – εξαιρουμένων των δαπανών», όπως οι πόροι και οι δραστηριότητες υγειονομικής περίθαλψης, συλλέγονται σε προαιρετική βάση και τα σύνολα στοιχείων εξακολουθούν να εμφανίζουν κενά, δεδομένου ότι δεν υποβάλλουν όλα τα κράτη μέλη στη Eurostat τα συμφωνηθέντα στοιχεία στο σύνολό τους. Έχει προγραμματιστεί η έγκριση σχεδίου εκτελεστικού κανονισμού στον οποίο θα καθορίζεται ένας ελάχιστος κατάλογος απαιτήσεων, ενώ η πρώτη διαβίβαση στοιχείων αναμένεται εντός του 2023. Η ποιότητα (συμπεριλαμβανομένης της πληρότητας) αναμένεται να βελτιωθεί, εκτός εάν χορηγηθούν παρεκκλίσεις σε ορισμένα κράτη μέλη. Οι στατιστικές νοσηρότητας βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης εδώ και πάνω από μία δεκαετία και δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί.

29 Ένα ακόμη σημαντικό κενό που εντοπίσαμε αφορά τον ενωσιακό ορισμό για τις ΜΜΕ, τον οποίο η Eurostat δεν εφαρμόζει σωστά λόγω δυσκολιών στην απόκτηση όλων των χρηματοοικονομικών στοιχείων από ορισμένα κράτη μέλη. Η ταξινόμηση των ΜΜΕ στις ευρωπαϊκές στατιστικές βασίζεται μόνο στον αριθμό των εργαζομένων (λιγότεροι από 250 άτομα) και δεν λαμβάνει υπόψη χρηματοοικονομικά κριτήρια (ετήσιος κύκλος εργασιών και συνολικός ισολογισμός).

---

¹³ Βλέπε άρθρο 4 της απόφασης αριθ. 234/2008/ΕΚ της 11ης Μαρτίου 2008.

Μη ενδεδειγμένος ο τρόπος άντλησης χρηματοδότησης των στατιστικών της ΕΕ, ενώ δεν προτεραιοποιούνται ικανοποιητικά έργα καινοτομίας

30 Η Επιτροπή οφείλει να ανταποκρίνεται στις βασικές ανάγκες των χρηστών και να συμπληρώνει την εθνική χρηματοδότηση παρέχοντας στα εθνικά στατιστικά συστήματα επαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους, όπως συνιστάται από τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές (βλέπε [παράρτημα III](#)). Η χρηματοδότηση των προγραμμάτων κατανέμεται μέσω ετήσιων προγραμμάτων εργασίας, τα οποία καταρτίζονται και εγκρίνονται από την Επιτροπή και καλύπτουν χρηματοδότηση που διοχετεύεται μέσω επιχορηγήσεων, δημόσιων συμβάσεων και άλλων συμφωνιών. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 περιλαμβάνει 552 εκατομμύρια ευρώ για το πρόγραμμα —περίπου 78,9 εκατομμύρια ευρώ ετησίως (+29 % σε σύγκριση με τον ετήσιο μέσο όρο για την περίοδο 2013-2020). Η ετήσια συνεισφορά της ΕΕ στο ΕΣΣ αντιπροσωπεύει το 2,4 % του συνολικού εκτιμώμενου κόστους παραγωγής επίσημων στατιστικών (περίπου 3 δισεκατομμύρια ευρώ το 2020 σύμφωνα με έρευνα εκτίμησης του κόστους που διεξήγαγε η Eurostat¹⁴).

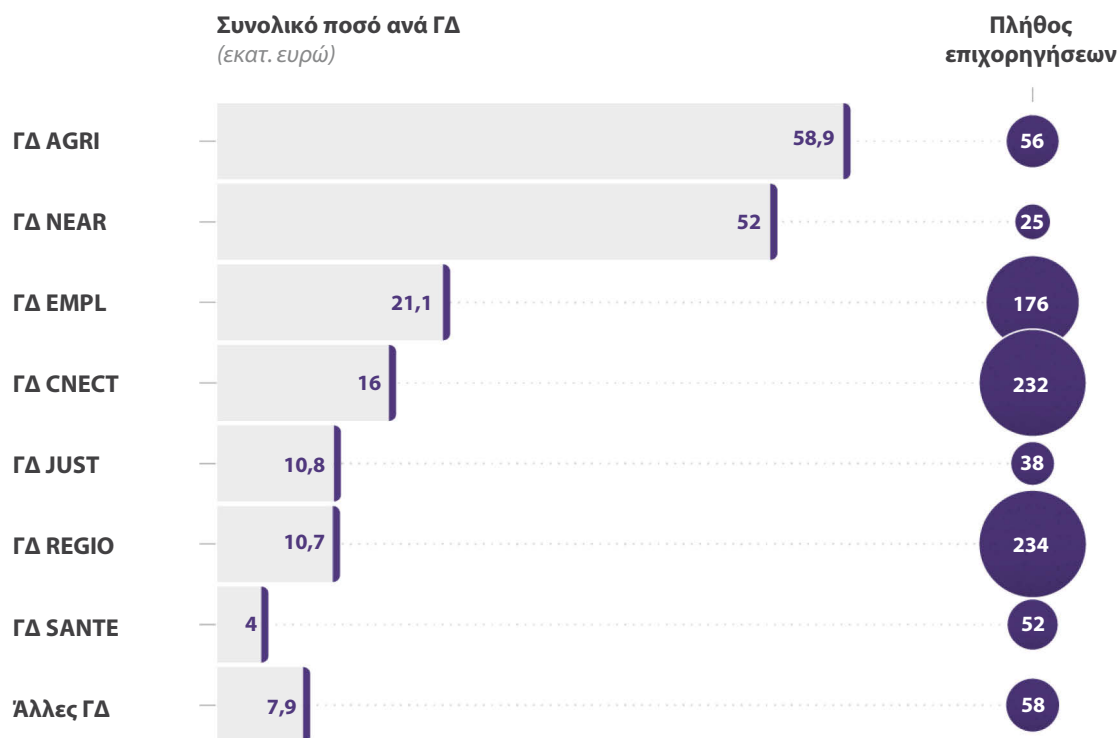
31 Οι επιχορηγήσεις είναι το ευρύτερα χρησιμοποιούμενο και πλέον καθιερωμένο μέσο για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης νέων στατιστικών που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες που προσδιορίζουν οι θεσμικοί χρήστες. Βασίζονται στη ζήτηση και χρηματοδοτούν περίπου το 70 % του κόστους των έργων για την ανάπτυξη στατιστικών δραστηριοτήτων, όπως η δημιουργία νέων ενοτήτων έρευνας, η συλλογή δεδομένων διά ζώσης και οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις.

32 Η Eurostat διαχειρίζεται επίσης επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται από άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής (π.χ. ΓΔ EMPL και ΓΔ SANTE) εκτός του προγράμματος (βλέπε [γράφημα 6](#)). Όπως ισχύει σε γενικές γραμμές και για τις επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος, στόχος αυτών είναι να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη στατιστικών για την κάλυψη των ειδικών αναγκών των ΓΔ —αν και ορισμένες φορές εξυπηρετούν επίσης ήδη υποχρεωτικές στατιστικές δραστηριότητες. Στο πλαίσιο αυτό, το 2012, συστήσαμε τα ακόλουθα: «Προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης εφαρμογή του κώδικα ορθής πρακτικής, η Επιτροπή πρέπει: ε) [...] να προβεί στη σταδιακή κατάργηση του μηχανισμού των περαιτέρω μεταβιβάσεων λειτουργικών πιστώσεων για την παραγωγή στατιστικών». Θεωρούμε ότι η τρέχουσα ρύθμιση, βάσει της οποίας η Eurostat εξαρτάται οικονομικά από άλλες

¹⁴ Eurostat, *Support for the Final Evaluation of the European Statistical Programme 2013-2020*, Ιούλιος 2021, σ. 43.

ΓΔ, δεν ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις διεθνείς συστάσεις και τις βέλτιστες πρακτικές που προβλέπουν επάρκεια πόρων ούτε προάγει τη θεσμική ανεξαρτησία.

Γράφημα 6 – Επιχορηγήσεις στατιστικών από άλλες ΓΔ, τις οποίες όμως διαχειρίζεται η Eurostat, περίοδος 2013-2020

Σημ.: Στις άλλες ΓΔ περιλαμβάνονται η ΓΔ DEVCO, η ΓΔ EAC, η ΓΔ HOME και η ΓΔ MOVE.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

33 Διαπιστώσαμε ότι, σε μεγάλο βαθμό, οι επιχορηγήσεις της ΕΕ καλύπτουν θεσμικές ανάγκες· σημαντικός αριθμός αυτών χρηματοδοτεί υποχρεωτικές στατιστικές δραστηριότητες ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, με αυτές καλύπτονται τακτικές δαπάνες προσωπικού των εθνικών στατιστικών συστημάτων. Λίγες μόνο είναι οι επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούν καινοτόμα έργα (π.χ. πιλοτικές μελέτες για τις στατιστικές νοσηρότητας) με σημαντική προστιθέμενη αξία, τα οποία διαφορετικά δεν θα χρηματοδοτούσαν σε εθνικό επίπεδο.

34 Τα χρηματοδοτούμενα έργα πρέπει να αξιολογούνται προκειμένου να εξακριβώνεται κατά πόσον επιτυγχάνουν τους στόχους τους και προσφέρουν οφέλη ανάλογα προς τους επενδυθέντες πόρους. Αν και οι επιμέρους επιχορηγήσεις είχαν αξιολογηθεί, γενικά η ποιοτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων στερούνταν αιτιολόγησης, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο, αφενός, να περιορίζονται τα

περιθώρια μεταπαρακολούθησης και, αφετέρου, να μειώνεται η βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων.

Η Eurostat παρέχει κατάλληλη στήριξη στα εθνικά στατιστικά συστήματα, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στην αξιολόγηση και τη διάδοση

35 Καθήκον της Eurostat είναι η ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών¹⁵. Για τον σκοπό αυτό, παρέχει υποστήριξη στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, αξιολογεί την ποιότητα των στοιχείων που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα καθορισμένα κριτήρια (βλέπε σημείο **03**) και στη συνέχεια τα ενοποιεί και τα δημοσιεύει. Τα ποιοτικά κριτήρια «καταλληλότητα» και «προσβασιμότητα και σαφήνεια» εξετάζονται στα σημεία **24-29** και **59-69** αντίστοιχα.

36 Η Eurostat πρέπει να διαθέτει ένα αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης της ποιότητας, με έγγραφες διαδικασίες για την αξιολόγηση της ποιότητας κάθε θεματικού τομέα¹⁶ (βλέπε **γράφημα 7**).

Γράφημα 7 – Διαδικασία αξιολόγησης της ποιότητας: από την υποβολή των στοιχείων έως τη δημοσίευσή τους

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών από την Επιτροπή.

¹⁵ Άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 223/2009.

¹⁶ Απόφαση 2012/504/ΕΕ της Επιτροπής και κώδικας ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές.

37 Στις ενότητες που ακολουθούν εξετάζουμε κατά πόσον η Eurostat:

- (a) παρέχει κατάλληλη υποστήριξη στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες·
- (b) προβαίνει σε εμπειριστατωμένη αξιολόγηση της ποιότητας των εισερχόμενων στοιχείων· και
- (c) κατά τη διάδοση των στατιστικών, διασφαλίζει ότι όλοι οι χρήστες έχουν διαφανή και ισότιμη πρόσβαση.

Η Eurostat παρέχει κατάλληλη υποστήριξη στα εθνικά στατιστικά συστήματα

38 Στο πλαίσιο του ρόλου της ως συντονιστή για τη βελτίωση της ποιότητας των ευρωπαϊκών στατιστικών, η Eurostat πρέπει να παρέχει στα κράτη μέλη έγκαιρη και κατάλληλη υποστήριξη και να αναπτύσσει συνεργατικά δίκτυα για την προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων¹⁷. Βάσει των διαθέσιμων εγγράφων διαπιστώσαμε ότι η υποστήριξη της Eurostat προς τα κράτη μέλη είναι συνήθως κατάλληλη και έγκαιρη. Παραδείγματος χάριν, με την έξαρση της πανδημίας COVID-19 δημιουργήθηκε μια άνευ προηγουμένου ζήτηση από τις κυβερνήσεις, τα μέσα ενημέρωσης και το κοινό στο σύνολό του για ταχείες και αξιόπιστες στατιστικές σε διάφορους τομείς (βλέπε [παράρτημα Ι](#)). Λίγο μετά την εκδήλωση της πανδημίας, η Eurostat εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές και μεθοδολογικά σημειώματα σχετικά με την παραγωγή συνόλων στοιχείων, όπως η ΕΕΔ.

39 Ωστόσο, η Eurostat δεν διαθέτει έγγραφες εσωτερικές διαδικασίες για την παροχή υποστήριξης, ιδίως όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα. Εντοπίσαμε παραδείγματα σύνθετων μεθοδολογικών προβλημάτων για την επίλυση των οποίων χρειάστηκε πολύς χρόνος. Παραδείγματος χάριν, το πρόβλημα του πώς πρέπει να γίνεται η επεξεργασία των στοιχείων σχετικά με τη μακροχρόνια περίθαλψη (διαχωρισμός μεταξύ κοινωνικής μέριμνας και υγειονομικής περίθαλψης) υφίσταται από το 2015 με την εφαρμογή του συστήματος λογαριασμών υγείας 2011¹⁸. Το πρόβλημα επηρεάζει την πληρότητα και τη συγκρισιμότητα των στοιχείων στον τομέα

¹⁷ Άρθρο 6, παράγραφος 3, και άρθρα 7, 15 και 18 του κανονισμού (ΕΕ) 223/2009, απόφαση αριθ. 2012/504/ΕΕ της Επιτροπής.

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/359 της Επιτροπής για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2008.

αυτό. Ειδική ομάδα άρχισε να εργάζεται επί του θέματος τον Φεβρουάριο του 2022 και αναμένεται να υποβάλει έκθεση έως το τέλος του 2023.

Η διαδικασία υποβολής εκθέσεων ποιότητας από τα κράτη μέλη δεν είναι πλήρως εναρμονισμένη ούτε τεκμηριωμένη

40 Στο εγχειρίδιό του, το ΕΣΣ παρέχει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο κατάρτισης, από τους εταίρους του ΕΣΣ, εκθέσεων ποιότητας οι οποίες απευθύνονται σε παραγωγούς και χρήστες στατιστικών και καλύπτουν το πλήρες φάσμα των στατιστικών διαδικασιών και προϊόντων. Για κάθε σύνολο στατιστικών στοιχείων, οι εκθέσεις αυτές πρέπει να εναρμονίζονται τόσο μεταξύ των διαφορετικών στατιστικών διαδικασιών όσο και στο πλαίσιο καθεμιάς χωριστά, σε συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές, προκειμένου να εξασφαλίζεται η διάθεση βασικών πληροφοριών σχετικά με τις διαδικασίες συλλογής και επικύρωσης στοιχείων σε χρήστες και παραγωγούς στατιστικών.

41 Εξετάσαμε κατά πόσον οι εκθέσεις ποιότητας που υπέβαλαν τα κράτη μέλη στους τρεις θεματικούς τομείς που κάλυψε ο έλεγχός μας, αφενός, ήταν σύμφωνες με το εγχειρίδιο του ΕΣΣ και, αφετέρου, περιλάμβαναν πληροφορίες κατάλληλες και εναρμονισμένες κατά τρόπο ώστε να καθίσταται δυνατή η ορθή αξιολόγηση και κατανόηση των αντίστοιχων στατιστικών προϊόντων.

42 Δυνάμει των τομεακών κανονισμών, τα κράτη μέλη οφείλουν να αποστέλλουν στη Eurostat εκθέσεις ποιότητας και μεταδεδομένα ανά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν την πενταετία. Όταν μεσολαβεί μεγάλο διάστημα μεταξύ δύο εκθέσεων αυξάνεται ο κίνδυνος να έχουν παρεμβληθεί αλλαγές στις περιγραφές των πηγών και των μεθόδων μεταξύ δύο συνόλων στοιχείων. Επιπλέον, ένα από τα πέντε κράτη μέλη του δείγματός μας (Κροατία) δεν έχει ακόμη υποβάλει την αναμενόμενη έκθεση ποιότητας για τα στοιχεία που αφορούν τις «αιτίες θανάτου». Δεν προβλέπεται νομική απαίτηση υποβολής έκθεσης ποιότητας για τα στοιχεία που αφορούν την «υγεία – εξαιρουμένων των δαπανών»· ωστόσο, τα κράτη μέλη καλούνται να υποβάλουν αρχείο μεταδεδομένων, η δομή του οποίου δεν συνάδει με αυτή των εκθέσεων ποιότητας.

43 Παρατηρούνται διαφορές ως προς την υποβολή εκθέσεων τόσο μεταξύ των στατιστικών δραστηριοτήτων όσο και στο πλαίσιο καθεμιάς χωριστά. Ο βαθμός λεπτομέρειας ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών του δείγματός μας· ορισμένα κράτη μέλη δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες που να επιτρέπουν την ορθή κατανόηση και αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων. Επιπλέον, με εξαίρεση τις «αιτίες θανάτου», η δομή των εκθέσεων ποιότητας δεν συνάδει με τις κατευθυντήριες

γραμμές. Οι ασυνέπειες αυτές οδηγούν σε ελλιπή πληροφόρηση που θα μπορούσε να προκαλέσει σύγχυση στους χρήστες.

Η από μέρους της Eurostat αξιολόγηση της ποιότητας δεν διασφάλιζε πλήρως την αξιοπιστία των στοιχείων

44 Η Eurostat έχει την κατά νόμο εξουσιοδότηση να διενεργεί επιτόπιες επαληθεύσεις στα κράτη μέλη σε στατιστικούς τομείς όπως η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος και το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα. Δεν διαθέτει συγκρίσιμες αρμοδιότητες στους τρεις τομείς που κάλυψε ο έλεγχός μας. Δεδομένου ότι οι συνεισφορές της ΕΕ μέσω διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων, όπως το νέο ταμείο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, υπολογίζονται με βάση ευρωπαϊκές στατιστικές επί των οποίων η Eurostat δεν διαθέτει αρμοδιότητες επαλήθευσης (π.χ. εργασία και πληθυσμός) και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να διασφαλίσει την αξιοπιστία τους, υπάρχει κίνδυνος ανακρίβειών κατά την κατανομή κονδυλίων της ΕΕ βάσει τέτοιων στοιχείων.

45 Η Eurostat έχει αναπτύξει έγγραφες διαδικασίες για την επικύρωση των στοιχείων σε καθέναν από τους θεματικούς τομείς που εξετάσαμε. Ωστόσο, οι εν λόγω διαδικασίες δεν περιλαμβάνουν διεξοδικότερες επαληθεύσεις της ποιότητας των στοιχείων στα κράτη μέλη, όπως επιτόπιες επαληθεύσεις.

46 Η Eurostat έχει επίσης καταρτίσει εγχειρίδια χρήσης και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με την ενωσιακή νομοθεσία για τις στατιστικές. Κάτι που απουσιάζει από τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές είναι ο προσδιορισμός ενός χρονοδιαγράμματος σε περίπτωση που χρειαστεί η ίδια να αναλάβει δράση εφόσον διαπιστώσει ότι ένα κράτος μέλος δεν τηρεί τις προθεσμίες που ορίζουν οι κανόνες.

47 Η Eurostat χρησιμοποιεί μια σειρά εργαλείων ΤΠ για τη διενέργεια ελέγχων επικύρωσης (πτυχών όπως η λογική, η ευλογοφάνεια, η συνέπεια, τα ποσοστά αναθεώρησης και τα ετήσια ποσοστά μεταβολής). Ορισμένοι από αυτούς τους ελέγχους βρίσκονται ενσωματωμένοι στα αρχεία όπου περιλαμβάνεται το ερωτηματολόγιο που πρέπει να συμπληρώνουν τα κράτη μέλη, ούτως ώστε τυχόν σφάλματα να εντοπίζονται και να διορθώνονται πριν από την αποστολή τους. Μόλις πραγματοποιηθούν οι επικυρώσεις, αποστέλλεται προς έγκριση στα κράτη μέλη έκθεση επικύρωσης· τότε μόνο καθίσταται δυνατή η διάδοση των στοιχείων τους σε ευρύτερη κλίμακα.

48 Η Eurostat, ο ΟΟΣΑ και ο ΠΟΥ συλλέγουν τα στοιχεία για τις «δαπάνες για την υγεία» και την «υγεία – εξαιρουμένων των δαπανών» και επιμερίζουν την επικύρωσή τους μεταξύ τους, ενώ εφαρμόζουν τους ελέγχους με αυτούσιο τρόπο. Η επικύρωση των στοιχείων σχετικά με την ΕΕΔ, τις «αιτίες θανάτου» και τις «δαπάνες για την υγεία» είναι παρόμοια για όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, οι τελικές αξιολογήσεις ποιότητας για κάθε κράτος μέλος δεν ακολουθούν συγκεκριμένη δομή και δεν καταγράφουν όλα τα ζητήματα που εντοπίζονται ούτε προτείνουν σχετικές λύσεις. Σε ό,τι αφορά τους άλλους θεματικούς τομείς («υγεία – εξαιρουμένων των δαπανών» και στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων), λάβαμε μεν αρχεία με στοιχεία, όχι όμως και τελικές αξιολογήσεις ποιότητας. Διαπιστώσαμε ότι η Eurostat είχε λάβει γνώση των προβλημάτων σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων, τα οποία είχαν αναδειχθεί είτε στο πλαίσιο των δικών της εργασιών επικύρωσης είτε από πληροφορίες που παρείχαν τα κράτη μέλη. Η επίλυση ορισμένων προβλημάτων τέτοιας φύσης απαιτεί πολύ χρόνο (βλέπε, παραδείγματος χάριν, τη συζήτηση για τα στοιχεία σχετικά με τη μακροχρόνια περίθαλψη στο σημείο [39](#)).

49 Κατά την περίοδο που κάλυψε ο έλεγχός μας, διαπιστώσαμε αδυναμίες όσον αφορά την **ακρίβεια** των στοιχείων στους τρεις τομείς που ελέγχθηκαν (βλέπε [πλαίσιο 1](#)).

Πλαίσιο 1

Παραδείγματα αδυναμιών που σχετίζονται με την ακρίβεια

Έρευνα εργατικού δυναμικού

- Το ποσοστό μη απόκρισης ήταν πολύ υψηλό στα τρία κράτη μέλη όπου η ΕΕΔ είναι προαιρετική. Το 2018 ανερχόταν σε 34,5 % στη Φινλανδία, σε 21,6 % στη Λιθουανία και σε 42,4 % στην Κροατία. Το δεύτερο τρίμηνο του 2020, το ποσοστό μη απόκρισης για όλα τα κράτη μέλη κορυφώθηκε στο 34,6 % λόγω της πανδημίας.
- Στο άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, του [κανονισμού \(ΕΚ\) αριθ. 577/98](#) προβλέπεται η χρήση «σχετικού τυπικού σφάλματος» για την ανάλυση της αντιπροσωπευτικότητας. Ωστόσο, η Eurostat δεν το υπολογίζει ούτε χρησιμοποιεί στην ανάλυσή της τα σχετικά τυπικά σφάλματα που υποβάλλουν τα κράτη μέλη.

Στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων

- Δεν εντοπίσαμε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η Eurostat αξιολόγησε τα ποσοστά απόκρισης ή τα διαστήματα εμπιστοσύνης.

- Από το 1995, σύμφωνα με τον **κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 696/93**, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να καταρτίζουν τις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων χρησιμοποιώντας την έννοια της «επιχείρησης» και όχι της «νομικής μονάδας», καθώς και αυτή της «μονάδας οικονομικής δραστηριότητας (ΜΟΔ)» αντί του «καταστήματος». Η Eurostat άρχισε να επιβάλλει τη συμμόρφωση με τον κανονισμό το 2015. Ορισμένα κράτη μέλη βρίσκονται ακόμη στη διαδικασία εισαγωγής της νέας στατιστικής μονάδας. Το έτος πρώτης εισαγωγής της νέας μονάδας, είναι επόμενο οι αλλαγές να έχουν αντίκτυπο στα στοιχεία και να προκαλούν διακοπή των χρονοσειρών. Δεν εντοπίσαμε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η Eurostat είχε ζητήσει από τα κράτη μέλη να της διαβιβάσουν τις μεθοδολογίες τους, ώστε να μπορέσει να προβεί σε διεξοδική ανάλυση των σχετικών εργασιών τους, ή ότι είχε αναλάβει οποιαδήποτε άλλη δράση.

Αιτίες θανάτου

- Αν και τα ηλεκτρονικά πιστοποιητικά θανάτου διευκολύνουν την ταχύτερη αναφορά των θανάτων, έντυπα πιστοποιητικά χρησιμοποιούνται ακόμη στην Κύπρο, την Ιταλία και, εν μέρει, στη Φινλανδία (85 %). Οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες τα συλλέγουν και τα επεξεργάζονται χρησιμοποιώντας το Iris, ένα αυτοματοποιημένο σύστημα κωδικοποίησης, το οποίο αποσκοπεί στη βελτίωση της συγκρισιμότητας σε διεθνές επίπεδο. Στην Ιταλία, για το 20 % των πιστοποιητικών που δεν γίνεται δεκτό στο Iris (120 000 ετησίως) η καταχώρισή τους γίνεται από ομάδα εμπειρογνομόνων με μη αυτοματοποιημένο τρόπο, ενώ στην Κύπρο όλα τα πιστοποιητικά κωδικοποιούνται με μη αυτόματο τρόπο. Ο μη αυτοματοποιημένος τρόπος καταχώρισης των πιστοποιητικών αυξάνει τον κίνδυνο σφάλματος.

50 Εξετάσαμε κατά πόσον η Eurostat ανέλυσε τη συμμόρφωση με τα εννοιολογικά πλαίσια, καθώς και τον βαθμό **συγκρισιμότητας** και **συνοχής** των στοιχείων, και εντοπίσαμε αδυναμίες σε όλους τους θεματικούς τομείς που κάλυψε ο έλεγχός μας (βλέπε [πλαίσιο 2](#)).

Πλαίσιο 2

Παραδείγματα αδυναμιών που επηρεάζουν τη συγκρισιμότητα των στοιχείων

Έρευνα εργατικού δυναμικού

- Ο βαθμός λεπτομέρειας των ερωτηματολογίων της ΕΕΔ που χρησιμοποιούνται στα πέντε κράτη μέλη που αναλύσαμε ποικίλλει. Δεν λάβαμε έγγραφα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η Eurostat είχε αναλύσει ορθά τον βαθμό στον οποίο μπορούσε να γίνει αντιστοίχιση μεταξύ του

περιεχομένου των ερωτηματολογίων και των υποχρεωτικών μεταβλητών. Με τον νέο κανονισμό-πλαίσιο, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ το 2021, η Eurostat έχει δρομολογήσει εργασίες για τον εντοπισμό και τη διόρθωση αυτών των αδυναμιών.

Στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων

- ο Το γεγονός ότι τα κράτη μέλη υιοθέτησαν τη νέα μονάδα «επιχείρηση» σε διαφορετικές χρονικές στιγμές είχε αντίκτυπο στα στοιχεία τόσο μεταξύ των χωρών όσο και διαχρονικά. Τόσο το αρχείο μεταδεδομένων της Eurostat όσο και οι εκθέσεις ποιότητας των κρατών μελών αναφέρουν διακοπές στις χρονοσειρές λόγω της εισαγωγής της μονάδας «επιχείρηση». Η Eurostat δεν έχει ζητήσει να επανυπολογιστούν τα στοιχεία προηγούμενων ετών, λαμβάνοντας πλέον υπόψη τη νέα στατιστική μονάδα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συγκρισιμότητα ανά τα χρόνια.

Δαπάνες για την υγεία

- ο Οι δαπάνες των παρόχων μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών (κυρίως των παρόχων υπηρεσιών και αγαθών δημόσιας υγείας) πρέπει να αποτιμώνται σύμφωνα με την προσέγγιση βάσει κόστους, η οποία περιλαμβάνει την ανάλωση παγίου κεφαλαίου και το συνολικό κόστος παραγωγής σε δεδουλευμένη βάση. Από τα πέντε κράτη μέλη του δείγματός μας, μόνο η Ιταλία ακολουθεί αυτή την προσέγγιση, χρησιμοποιώντας στοιχεία από τους εθνικούς λογαριασμούς, κάτι που εξασφαλίζει την ορθή αποτίμηση των εν λόγω οντοτήτων.

51 Διαπιστώσαμε επίσης σημαντικές αποκλίσεις στα στοιχεία για τις «αιτίες θανάτου», γεγονός που υποδηλώνει ότι, παρά τις διάφορες κατευθυντήριες γραμμές περί εναρμόνισης, τα στοιχεία αυτά δεν κωδικογραφούνται με τον ίδιο τρόπο σε όλα τα κράτη μέλη. Στο **γράφημα 8** απεικονίζεται η ανεπαρκής συγκρισιμότητα των στοιχείων για τις «αιτίες θανάτου» όσον αφορά την άνοια: παρουσιάζονται οι σημαντικές διαφορές στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη κωδικοποιούν την άνοια, μία από τις πλέον δαπανηρές ασθένειες¹⁹ και δεύτερη κύρια αιτία θανάτου στις χώρες υψηλού εισοδήματος²⁰. Επιπλέον, παρόλο που η νόσος του Alzheimer ευθύνεται συνολικά για το 60-70 % όλων των περιστατικών άνοιας²¹, το ποσοστό που της αναλογούσε στην κατηγορία «άνοια» στις στατιστικές για τις «αιτίες θανάτου»

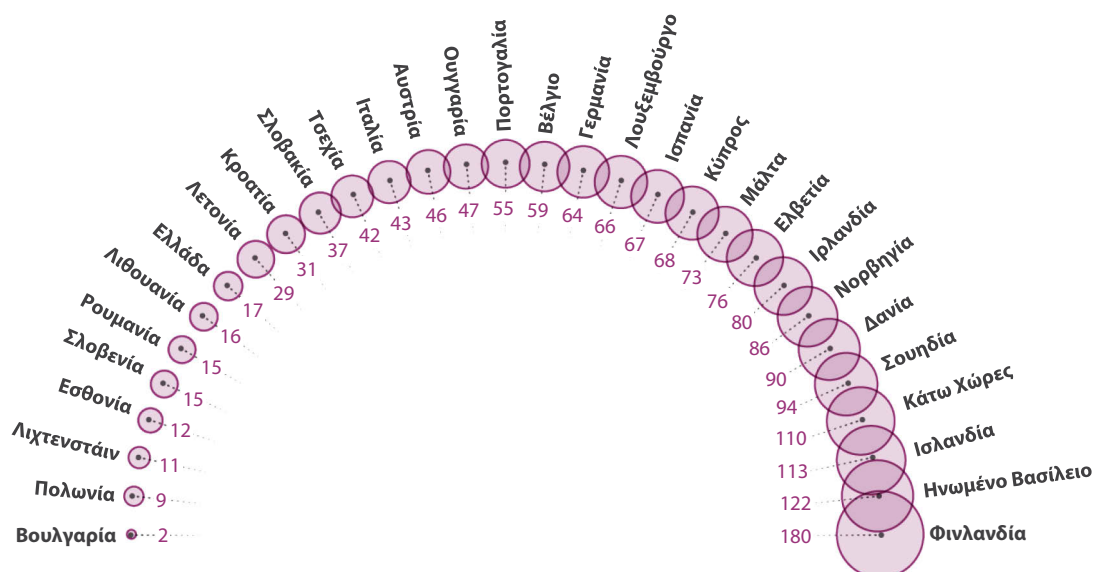
¹⁹ El-Hayek, Y., *Tip of the Iceberg: Assessing the Global Socioeconomic Costs of Alzheimer's Disease and Related Dementias and Strategic Implications for Stakeholders*, Journal of Alzheimer's Disease, 70, 2019, σ. 323-341.

²⁰ ΠΟΥ, *The top 10 «causes of death»*, 9 Δεκεμβρίου 2020.

²¹ ΠΟΥ, *Dementia: Key facts*, 2 Σεπτεμβρίου 2021.

κυμάνθηκε το 2018 από 3,4 % στη Μάλτα έως 99,9 % στη Ρουμανία. Διαπιστώσαμε επίσης μεγάλες διαφορές στο ποσοστό των θανάτων λόγω αναπνευστικών νόσων, όπως η πνευμονία και η γρίπη.

Γράφημα 8 – Η άνοια, συμπεριλαμβανομένης της νόσου του Alzheimer, ως αιτία θανάτου – παράδειγμα περιορισμένης συγκρισιμότητας (τυποποιημένος δείκτης θνησιμότητας, 2018 ανά 100 000 κατοίκους)

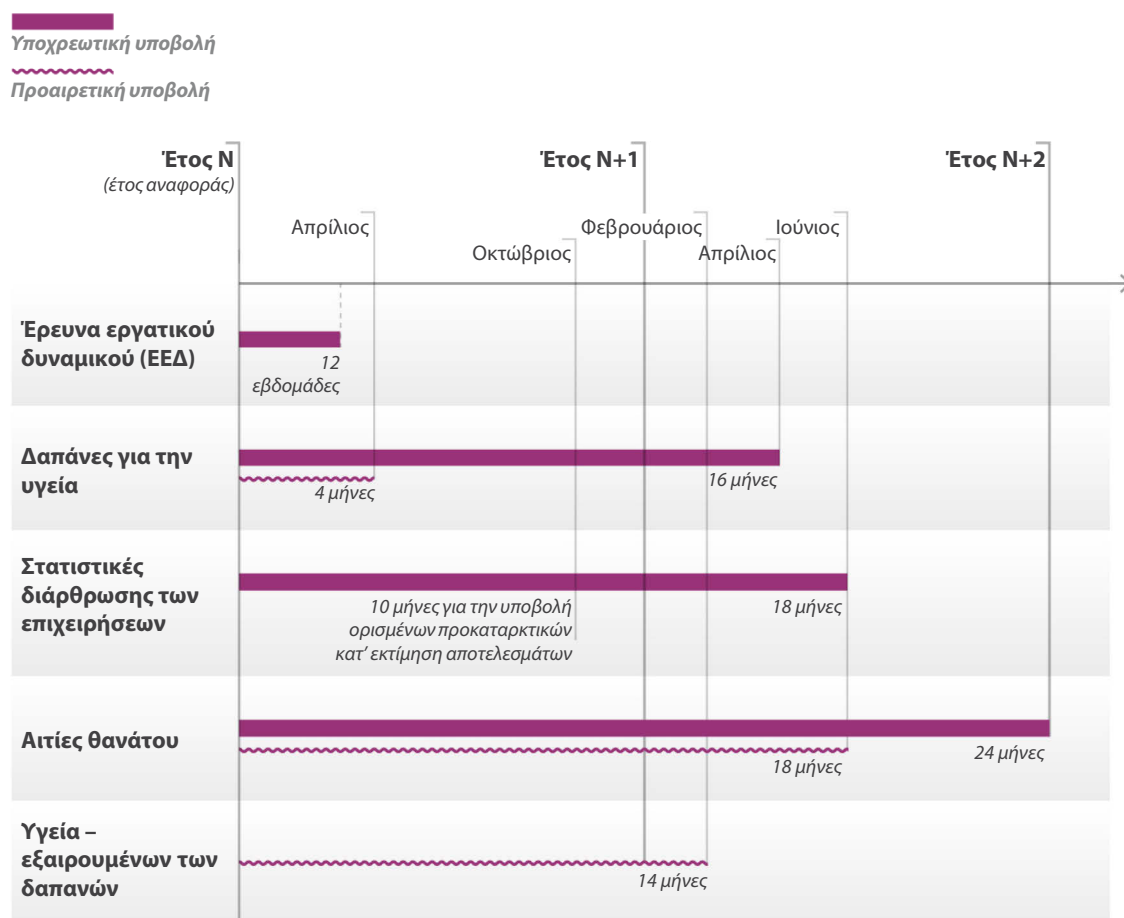
Σημ.: Βάσει της Διεθνούς Ταξινόμησης των Νόσων (ICD-10). Η ομάδα της νόσου του Alzheimer και άλλων μορφών άνοιας περιλαμβάνει τους κωδικούς G30 (Alzheimer) και F01-F03 (άλλες άνοιες). Η Γαλλία δεν υπέβαλε στοιχεία για το 2018 (51 το 2017).

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Eurostat για τις αιτίες θανάτου.

52 Οι ανισότητες στα αποτελέσματα στον τομέα της υγείας μπορούν να αποδοθούν όχι μόνο στις διαφορές στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης ή στις συνθήκες υγείας του πληθυσμού, αλλά και στο γεγονός ότι οι εθνικές ή/και οι αυτοματοποιημένες πρακτικές πιστοποίησης και κωδικοποίησης δεν είναι εναρμονισμένες.

53 Στον τομέα της στατιστικής, η **έγκαιρη** και η **εμπρόθεσμη υποβολή** είναι σημαντικές για την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων. Για τους τρεις τομείς που ελέγχθηκαν, οι τομεακοί κανονισμοί προβλέπουν περιόδους αναφοράς και συγκεκριμένες ημερομηνίες έως τις οποίες τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία και εκθέσεις ποιότητας / αρχεία μεταδεδομένων στη Eurostat (βλέπε [γράφημα 9](#)). Τα περισσότερα κράτη μέλη υποβάλλουν στοιχεία μόνο εφόσον απαιτείται από τους κανονισμούς και σύμφωνα με τα εκεί προβλεπόμενα.

Γράφημα 9 – Προθεσμίες για την υποβολή των στοιχείων των κρατών μελών

Πηγή: ΕΕΣ.

54 Όπως φαίνεται στο [γράφημα 9](#), οι στατιστικές σε ορισμένους τομείς μπορούν να υποβληθούν έως και 24 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς, γεγονός που μειώνει το όφελός τους για τους χρήστες. Τα έτη 2018, 2019 και 2020, μόνο έξι, εννέα και οκτώ κράτη μέλη αντίστοιχα απέστειλαν οικειοθελώς στοιχεία για τις δαπάνες για την υγεία εντός τεσσάρων μηνών από το τέλος του έτους αναφοράς, τα οποία αντιστοιχούσαν σε περισσότερο έγκαιρα δεδομένα. Επιπλέον, όταν προκύψει κάποια νέα ανάγκη, το ΕΣΣ δεν διαθέτει την αναγκαία διαδικαστική ευελιξία ώστε να αντιδράσει γρήγορα με νέα σύνολα στοιχείων. Αυτό έγινε ιδιαίτερα εμφανές στην περίπτωση της πανδημίας COVID-19, σε σχέση με την οποία δεν υπήρχαν άμεσα διαθέσιμα δεδομένα για τις στατιστικές για την υγεία και τις επιχειρήσεις. Σε ό,τι αφορά συγκεκριμένα τα στοιχεία για τις «αιτίες θανάτου», ανέκυψε η ανάγκη να εντοπιστούν εναλλακτικοί τρόποι υπολογισμού των ποσοστών θνησιμότητας, και συγκεκριμένα η ανάγκη οργάνωσης της συλλογής στοιχείων για εβδομαδιαίους θανάτους σε προαιρετική βάση, προκειμένου να καταστεί δυνατός ο υπολογισμός της μηνιαίας υπερβάλλουσας θνησιμότητας (βλέπε [παράρτημα V](#)).

55 Διαπιστώσαμε αδυναμίες όσον αφορά την εμπρόθεσμη υποβολή σε όλους τους στατιστικούς τομείς που κάλυψε ο έλεγχός μας. Η καθυστερημένη διαβίβαση στοιχείων που είναι ήδη παρωχημένα καθιστά όλη τη διαδικασία αναποτελεσματική από την άποψη της κάλυψης των αναγκών των χρηστών. Από τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις πραγματικές ημερομηνίες υποβολής των στοιχείων από τα κράτη μέλη προκύπτουν καθυστερήσεις πέραν των προθεσμιών που ορίζει η νομοθεσία για τις στατιστικές της ΕΕΔ και της υγείας. Στο **πλαίσιο 3** παρατίθενται παραδείγματα καθυστερήσεων στην υποβολή στατιστικών στοιχείων στον τομέα της υγείας. Δεν υπήρχαν αντίστοιχες πληροφορίες για τις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων και, ως εκ τούτου, δεν ήμασταν σε θέση να αξιολογήσουμε την κατάσταση στον εν λόγω τομέα.

Πλαίσιο 3

Παραδείγματα καθυστερημένης υποβολής στοιχείων

Δαπάνες για την υγεία

- Στις ετήσιες συλλογές στοιχείων του 2018 και του 2019 (έτη αναφοράς 2016 και 2017), ένα κράτος μέλος διαβίβασε το σύνολο των απαιτούμενων πληροφοριών με καθυστέρηση 44 ημερών. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι καθυστερήσεις δεν υπερέβαιναν τις 17 ημέρες.
- Η κατάσταση επιδεινώθηκε το 2020, όταν οκτώ κράτη μέλη δεν τήρησαν την προθεσμία υποβολής. Η καθυστέρηση κυμαινόταν μεταξύ 21 και 75 ημερών.

Αιτίες θανάτου

- Το 2018 (έτος αναφοράς 2016), τρία κράτη μέλη απέστειλαν τα απαιτούμενα στοιχεία μετά τη λήξη της προθεσμίας. Έπρεπε να υποβληθούν αρχεία μεταδεδομένων, ωστόσο τρία κράτη μέλη τα υπέβαλαν καθυστερημένα και επτά δεν τα απέστειλαν καν.
- Το 2019 και το 2020 (έτη αναφοράς 2017 και 2018), 13 κράτη μέλη κατάφεραν να διαβιβάσουν στοιχεία εντός 18 μηνών. Τρία διαβίβασαν τα στοιχεία μετά τη λήξη της προθεσμίας και δεν απέστειλαν τα απαιτούμενα αρχεία μεταδεδομένων. Η Γαλλία, συγκεκριμένα, δεν υπέβαλε στοιχεία για το 2017 έως τον Σεπτέμβριο του 2021 (με καθυστέρηση 21 μηνών), ενώ δεν έχει ακόμη αποστείλει στοιχεία για το 2018 και το 2019. Μόλις 12 και 14 μήνες (αντίστοιχα) αργότερα απέστειλε η Eurostat επιστολές στη Γαλλία για μη συμμόρφωση με τον κανονισμό.

Υγεία – εξαιρουμένων των δαπανών

- Το 2018, δέκα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Ηνωμένου Βασιλείου, διαβίβασαν τουλάχιστον την πρώτη έκδοση του ερωτηματολογίου με τα στοιχεία εκπρόθεσμα, ενώ τέσσερα κράτη μέλη καθυστέρησαν να συμπληρώσουν μόνο το τελικό ερωτηματολόγιο.
- Το 2019 και το 2020, 19 και 11 κράτη μέλη αντίστοιχα υπέβαλαν τα στοιχεία τους (τουλάχιστον ένα ερωτηματολόγιο) και τα αρχεία μεταδεδομένων μετά τη λήξη της προθεσμίας.

56 Κατά την κατάρτιση των συγκεντρωτικών μεγεθών της ΕΕ, η Eurostat πρέπει να προβαίνει σε εκτιμήσεις των στοιχείων των κρατών μελών, κατά περίπτωση. Διαπιστώσαμε ότι συχνά τα κράτη μέλη δεν παρείχαν στοιχεία για τους τρεις θεματικούς τομείς που κάλυψε ο έλεγχός μας ή ότι τα ανέφεραν καθυστερημένα. Σε μια τέτοια περίπτωση (παραδείγματος χάριν, στοιχεία για την «υγεία – εξαιρουμένων των δαπανών» και στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων), η Eurostat χρησιμοποιεί εκτιμήσεις για τον σκοπό της κατάρτισης συγκεντρωτικών μεγεθών για την ΕΕ. Εξαιρεση αποτέλεσαν τα συγκεντρωτικά μεγέθη της ΕΕ για τις «αιτίες θανάτου» για το 2018, τα οποία δεν καταρτίστηκαν επειδή η Eurostat δεν προέβη σε εκτίμηση των στοιχείων για τη Γαλλία (βλέπε [πλαίσιο 3](#)).

Στις εκθέσεις που υποβάλλονται στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο η παρουσίαση πληροφοριών και δεικτών παρακολούθησης δεν γίνεται με εναρμονισμένο τρόπο

57 Τέλος, η Επιτροπή οφείλει να υποβάλλει έκθεση στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την ποιότητα των στατιστικών που διαδίδει, ανά τριετία, με εξαίρεση τις στατιστικές για την υγεία. Αναλύσαμε τις δύο πλέον πρόσφατες εκθέσεις που υποβλήθηκαν, οι οποίες αφορούσαν την ΕΕΔ και τις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων. Διαπιστώσαμε ότι ο βαθμός λεπτομέρειας ήταν διαφορετικός μεταξύ των δύο εκθέσεων και ότι οι πληροφορίες δεν ήταν αρκετές ούτως ώστε να διαμορφωθεί μια σαφής εικόνα των υφιστάμενων αδυναμιών (βλέπε [πλαίσιο 4](#)).

Πλαίσιο 4

Αδυναμίες στην υποβολή εκθέσεων ποιότητας στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο

Έρευνα εργατικού δυναμικού – Έκθεση του 2019

- Πληροφορίες σχετικά με ορισμένα μέτρα που αφορούν την ακρίβεια, αλλά καμία συγκριτική ανάλυση για την περίοδο 2014-2017.
- Περιλαμβανόταν πίνακας στον οποίο παρουσιαζόταν ο αριθμός των ημερολογιακών ημερών που μεσολαμβάνουν μεταξύ του τέλους του έτους αναφοράς και της διάδοσης των εθνικών στοιχείων από τη Eurostat, χωρίς όμως να αναφέρεται ποια κράτη μέλη διαβίβασαν τα στοιχεία και πότε το έκαναν.
- Δεν παρέχονταν πληροφορίες σχετικά με τις στατιστικές που αφορούν την πρόσβαση σε μικροδεδομένα, σχετικά με τη σαφήνεια του περιεχομένου των ιστοτόπων ή τα κράτη μέλη των οποίων οι χρονοσειρές παρουσίαζαν διακοπές.

Στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων – Έκθεση του 2021

- Τα κράτη μέλη ομαδοποιούνται σε κατηγορίες ανάλογα με τον βαθμό συμμόρφωσης, ωστόσο δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια ομαδοποίησης, ενώ δεν κατονομάζονται τα κράτη μέλη κάθε κατηγορίας.
- Δεν αναφέρονται πληροφορίες που να προσδιορίζουν τα κράτη μέλη που υπέβαλαν καθυστερημένα στοιχεία ή τη διάρκεια των καθυστερήσεων.
- Δεν γίνεται αναφορά σε πιθανά ζητήματα συγκρισιμότητας λόγω της εισαγωγής της νέας στατιστικής μονάδας «επιχείρηση».
- Δεν αναφέρονται πληροφορίες για πιθανές προσπάθειες βελτίωσης των αναγκών των χρηστών, όπως η διάθεση περισσότερο έγκαιρων στοιχείων και η διαθεσιμότητα ενός συνόλου στοιχείων για τις MME, όπως ορίζονται από την ΕΕ.

58 Καμία από τις εκθέσεις δεν περιλάμβανε λεπτομερείς δείκτες παρακολούθησης που να καταδεικνύουν την πρόοδο που επιτυγχάνεται αναφορικά με τους κανονισμούς για την ΕΕΔ και τις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων. Θα πρέπει για κάθε στατιστικό προϊόν να υπάρχουν κατάλληλοι δείκτες που να καθιστούν δυνατή την ορθή παρακολούθηση της εφαρμογής των κανονισμών και τη συλλογή εναρμονισμένων πληροφοριών σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων.

Οι διαδικασίες διάδοσης δεν είναι επαρκώς εναρμονισμένες

59 Προκειμένου να εξασφαλιστούν η **προσβασιμότητα** και η **σαφήνεια** κατά τη διάδοση των στατιστικών, η Eurostat πρέπει, μεταξύ άλλων, να εφαρμόζει κατάλληλες έγγραφες διαδικασίες, τηρώντας πολιτική δημοσίευσης και ημερολόγιο δημοσιεύσεων²². Στην πολιτική δημοσίευσης πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφόρων ειδών δημοσιευμάτων και των αναλυτικών κατανομών, ενώ το ημερολόγιο δημοσιεύσεων και η πολιτική και το ημερολόγιο αναθεωρήσεων πρέπει να δημοσιοποιούνται εκ των προτέρων.

60 Από τα έγγραφα που εξετάσαμε αποδεικνύεται ότι η Eurostat έχει θεσπίσει ένα σύνολο εργαλείων και διαδικασιών, όπως συντακτικοί κανόνες, τα οποία εφαρμόζει στο πλαίσιο της διαδικασίας διάδοσης. Ωστόσο, δεν υπάρχουν κανόνες που να καθορίζουν το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη συλλογή έως τη δημοσίευση των στοιχείων από τη Eurostat, ούτε την απαίτηση να δημοσιεύονται τα στοιχεία για όλα τα κράτη μέλη την ίδια ημερομηνία. Από τα μέσα του 2021, η Eurostat καταρτίζει και δημοσιεύει ετήσιο ημερολόγιο δημοσιεύσεων για βασικά προϊόντα σύμφωνα με τον ΚΟΠ.

61 Ελέγξαμε τις ημερομηνίες δημοσίευσης των στοιχείων σχετικά με την ΕΕΔ και τις δαπάνες για την υγεία, τα οποία ήταν και τα μόνα αρχεία που τέθηκαν στη διάθεσή μας. Κατά το διάστημα 2018-2020, η Eurostat δεν διέδωσε τα σχετικά με την ΕΕΔ στοιχεία όλων των κρατών μελών την ίδια ημερομηνία. Το ίδιο ίσχυε και για τα στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες για την υγεία, δεδομένου ότι ορισμένα κράτη μέλη (βλέπε σημείο **54** και **πλαίσιο 3**) καθυστέρησαν να υποβάλουν στοιχεία και να απαντήσουν στις ερωτήσεις της Eurostat κατά τη διαδικασία επικύρωσης. Εξαιτίας των καθυστερήσεων στη διαδικασία διάδοσης επιμηκύνθηκε η περίοδος μεταξύ του έτους αναφοράς και της ημερομηνίας δημοσίευσης.

62 Σύμφωνα με τον ΚΟΠ, η Eurostat κατήρτισε και δημοσίευσε ετήσιο ημερολόγιο δημοσιεύσεων για βασικά προϊόντα για το έτος 2022. Ωστόσο, όσον αφορά τους τρεις θεματικούς τομείς που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου μας, ορισμένες λεπτομέρειες (δείκτες, κατανομή βάσει του επιπέδου της ταξινόμησης, περίοδοι αναφοράς, στοιχεία υπό αναθεώρηση κ.λπ.) δεν δημοσιεύονται.

63 Ένας από τους σκοπούς της πολιτικής και του ημερολογίου αναθεωρήσεων είναι η ενημέρωση των χρηστών σχετικά με τον προβλεπόμενο αντίκτυπο των προγραμματισμένων αλλαγών στη συγκρισιμότητα, ώστε να είναι σε θέση να

²² Όπως αναλύεται στον ΚΟΠ του 2017.

προβλέπουν καλύτερα και να διαχειρίζονται τις διακοπές στις χρονοσειρές (βλέπε [παράρτημα III](#)). Διαπιστώσαμε ότι η Eurostat επικαιροποιούσε τα στοιχεία καθώς αυτά υποβάλλονταν, καθώς και στις περιπτώσεις που απαιτούνταν αναθεωρήσεις και διορθώσεις. Η Eurostat δεν διαθέτει γενική πολιτική αναθεωρήσεων, ωστόσο έχουν αναπτυχθεί ειδικές πολιτικές για τομείς όπως οι στατιστικές για τις επιχειρήσεις. Σε άλλους τομείς, όπως οι «δαπάνες για την υγεία» και «οι αιτίες θανάτου», τα στοιχεία αναθεωρούνται, αλλά δεν διέπονται από κάποια κοινή πολιτική· οι αναθεωρήσεις εξαρτώνται από την οικεία πολιτική κάθε κράτους μέλους.

Με την πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις διακυβεύεται η ίση μεταχείριση και αφήνονται περιθώρια για διαρροές πληροφοριών

64 Προκειμένου να εδραιωθεί η εμπιστοσύνη στις επίσημες στατιστικές, τόσο το νομικό πλαίσιο της ΕΕ όσο και οι διεθνείς στατιστικές αρχές ορίζουν ότι όλοι οι χρήστες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης²³. Οι σχετικές διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές είναι ακόμη πιο αναλυτικές, στον βαθμό που αναφέρονται και στην ταυτόχρονη πρόσβαση (βλέπε [παράρτημα III](#)).

65 Στην αξιολόγηση από ομοτίμους του 2014, ο ESGAB έκρινε ότι υπήρχαν αδιάσειστα επιχειρήματα υπέρ της πλήρους απαγόρευσης των προδημοσιεύσεων και συνέστησε την πλήρη διερεύνηση του αντικτύπου μιας τέτοιας δράσης (βλέπε [παράρτημα VI: 2014/11](#)). Έκτοτε, ο ESGAB έχει διατυπώσει άλλες τρεις συστάσεις, μεταξύ άλλων, σχετικά με τη μείωση της συχνότητας και του αριθμού των στατιστικών που υπόκεινται σε προδημοσίευση και σχετικά με την εναρμόνιση και τη διαφάνεια των πρακτικών προδημοσίευσης μεταξύ των εταίρων του ΕΣΣ (2015/5, 2015/6, 2015/7, 2018/1²⁴). Παρατηρήσαμε ότι η Eurostat έχει σημειώσει κάποια πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση των εν λόγω συστάσεων. Το 2021 ο ESGAB ζήτησε από τη Eurostat να υποβάλει σε κριτική ανασκόπηση την πρακτική της όσον αφορά την προδημοσίευση στατιστικών εντός της Επιτροπής (βλέπε [παράρτημα VI: 2021/4](#)). Αποκρινόμενη στο αίτημά του, η Eurostat συμφώνησε να παράσχει επισκόπηση της τρέχουσας κατάστασης στα υφιστάμενα μνημόνια συνεννόησης με τις άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής.

²³ Άρθρα 2 και 18, παράγραφος 1, του κανονισμού αριθ. 223/2009, όπως τροποποιήθηκε· άρθρο 6, παράγραφος 2, της απόφασης της Επιτροπής του 2012 για τη Eurostat, και κωδικοποιημένες αρχές του ΟΗΕ (UNFP και Principles Governing International Statistical Activities).

²⁴ Ετήσια έκθεση του ESGAB για το 2015 και «Opinion of the ESGAB concerning the implementation of the Commission's commitment on confidence (2018)».

66 Η πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις δικαιολογείται σε επίπεδο ΕΣΣ βάσει ΚΟΠ²⁵. Η Eurostat παρέχει πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις σχετικά με ορισμένα βασικά στοιχεία στην ανώτατη διοίκησή της, στη ΓΔ Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων, στη ΓΔ EMPL και στην ΕΚΤ, καθώς και στα μέσα ενημέρωσης. Τα διαπιστευμένα ειδησεογραφικά πρακτορεία λαμβάνουν εκ των προτέρων ειδησεογραφικά δελτία με απαγόρευση δημοσίευσης μέσω ηλεκτρονικών μέσων²⁶. Από την άλλη πλευρά, η ιταλική εθνική στατιστική υπηρεσία παρέχει πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις μόνο στο πλαίσιο ενημερώσεων Τύπου κατά τη διάρκεια των οποίων οι δημοσιογράφοι δεν έχουν καμία επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον (σύστημα «κεκλεισμένων των θυρών»)²⁷. Θεωρούμε ότι η ρύθμιση της Eurostat δεν εξασφαλίζει την απουσία διαρροών στοιχείων.

67 Η πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις μακροοικονομικών στοιχείων της ΕΕ ενέχει τον κίνδυνο κερδοσκοπίας από όσους αποκτούν νωρίτερα πρόσβαση σε αυτά (βλέπε [πλαίσιο 5](#)). Η δυνατότητα πρόσβασης σε προδημοσιεύσεις θα μπορούσε να δημιουργήσει ευκαιρίες προσπορισμού οικονομικών οφελών, γεγονός που θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρές στρεβλώσεις στις αγορές.

Πλαίσιο 5

Έρευνα σχετικά με τον δυνητικό αντίκτυπο των προδημοσιεύσεων στις κεφαλαιαγορές

Στο πλαίσιο ανάλυσης που διενεργήθηκε στη **Σουηδία**, όπου δεν προβλέπεται πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις, των δεδομένων σχετικά με τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Ιανουαρίου 2011 και Μαρτίου 2017, διαπιστώθηκε ότι η σουηδική κορώνα δεν παρουσίαζε διακυμάνσεις ή τυχόν σχετική ένδειξη πριν από τη δημοσιοποίηση των επίσημων μακροοικονομικών στοιχείων.

Στο **Ηνωμένο Βασίλειο**, όπου η πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις ήταν ευρέως διαδεδομένη, από ανάλυση των δεδομένων σχετικά με τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Απριλίου 2011 και Δεκεμβρίου 2016 καταδείχθηκε ότι η λίρα παρουσίασε απότομη μεταβολή την ώρα που προηγήθηκε της δημοσίευσης των στοιχείων. Ως εκ τούτου, τον Ιούλιο του 2017, η εθνική

²⁵ **Αρχή 6:** «Όλοι οι χρήστες έχουν ισότιμη και ταυτόχρονη πρόσβαση στις δημοσιεύσεις στατιστικών στοιχείων. Οποιαδήποτε προνομιακή πρόσβαση εξωτερικών χρηστών σε προδημοσιεύσεις είναι περιορισμένη, δεόντως αιτιολογημένη, ελέγχεται και δημοσιοποιείται».

²⁶ [Protocol on impartial access to Eurostat data for users](#), Ιανουάριος 2014.

²⁷ [ISTAT, Embargo: a policy for transmitting correct information](#).

στατιστική υπηρεσία του Ηνωμένου Βασιλείου αποφάσισε να θέσει αυστηρότερους περιορισμούς για τις προδημοσιεύσεις.

Από την ανάλυση των δεδομένων σχετικά με τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ του 2012 και του 2017 στη **Γερμανία**, όπου επίσης η πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις ήταν ευρέως διαδεδομένη, προέκυψε ότι η κίνηση των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης σε ευρώ ήταν υψηλότερη από ό,τι συνήθως τα τριάντα λεπτά πριν από τη δημοσίευση των στοιχείων. Ως εκ τούτου, τον Δεκέμβριο του 2017 η γερμανική εθνική στατιστική υπηρεσία αποφάσισε να περιορίσει την πρόσβαση των ειδησεογραφικών πρακτορείων σε προδημοσιεύσεις.

Τέλος, στις **ΗΠΑ**, όπου προβλέπεται η πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις, από ανάλυση των δεδομένων σχετικά με τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Ιανουαρίου 2008 και Μαρτίου 2014, η οποία έλαβε χώρα το 2016, προέκυψαν στοιχεία που αποδείκνυαν την πραγματοποίηση σημαντικού αριθμού συναλλαγών βάσει εσωτερικής πληροφόρησης πριν από τον χρόνο επίσημης δημοσίευσης των μακροοικονομικών ανακοινώσεων των ΗΠΑ.

Πηγή: Kurov, A. et al., *Price drift before U.S. macroeconomic news: private information about public announcements?*, Working Paper Series No. 1901, ECB, 2016· Kurov, A. et al., *Drift Begone! Release Policies and Preannouncement Informed Trading*, 2021· Georgiou, A., *Prerelease access to official statistics is not consistent with professional ethics*, Statistical Journal of the IAOS, vol. 36, no. 2, σ. 313-325, 2020· Georgiou, A., *Pre-release access to official statistics is not consistent with professional ethics: Some additional reflections*, Statistical Journal of the IAOS, vol. 38, no. 1, σ. 321-329, 2022.

68 Για λόγους διαφάνειας, συνιστάται βάσει της διεθνούς βέλτιστης πρακτικής τα δελτία Τύπου να συνοδεύονται από κατάλογο με όσους έχουν πρόσβαση στις προδημοσιεύσεις. Ωστόσο, στον ιστότοπο της Eurostat δεν παρέχονται πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλους τους χρήστες και τις θέσεις καθηκόντων που έχουν πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις.

69 Στο ΕΣΣ, τουλάχιστον δέκα χώρες (Τσεχία, Δανία, Κροατία, Ιταλία, Πολωνία, Σλοβενία, Φινλανδία, Σουηδία, Ισλανδία και Νορβηγία) κατάργησαν την πρακτική της παροχής πρόσβασης σε προδημοσιεύσεις στις κυβερνήσεις ή/και στα μέσα ενημέρωσης. Εν κατακλείδι, οι πρακτικές προδημοσίευσης στο πλαίσιο του ΕΣΣ παραμένουν μη εναρμονισμένες (βλέπε σημείο **65**).

Η δυναμική των αξιολογήσεων από ομοτίμους να επιφέρουν βελτιώσεις δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως

70 Οι αξιολογήσεις από ομοτίμους χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της συνολικής συμμόρφωσης της Eurostat και των εθνικών στατιστικών συστημάτων με τις αρχές του ΚΟΠ, ο οποίος αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του κοινού πλαισίου ποιότητας του ΕΣΣ. Τα εθνικά στατιστικά συστήματα αξιολογούνται από ομάδα εμπειρογνομόνων, ενώ ο ESGAB διενεργεί την αξιολόγηση από ομοτίμους της Eurostat. Από την πρώτη έγκριση του ΚΟΠ το 2005, το ΕΣΣ διοργάνωσε τρεις γύρους αυτορρυθμιζόμενων αξιολογήσεων από ομοτίμους, πράγμα που σημαίνει ότι οι σχετικές με αυτές αποφάσεις λαμβάνονται εσωτερικά από την επιτροπή του ΕΣΣ (βλέπε [γράφημα 2](#)). Στις ενότητες που ακολουθούν εξετάζουμε αν:

- α) η Επιτροπή υλοποίησε αποτελεσματικά τις συστάσεις της δεύτερης αξιολόγησης από ομοτίμους·
- β) η παρακολούθηση από τη Eurostat της προόδου που σημείωσαν τα εθνικά στατιστικά συστήματα όσον αφορά την υλοποίηση των συστάσεων της δεύτερης αξιολόγησης από ομοτίμους υπήρξε αποτελεσματική· και
- γ) ο σχεδιασμός του τρίτου γύρου αξιολογήσεων από ομοτίμους των εθνικών στατιστικών συστημάτων είναι κατάλληλος για τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Η Επιτροπή έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά τις περισσότερες συστάσεις των αξιολογήσεων από ομοτίμους

71 Για τη διασφάλιση του μέγιστου δυνατού αντικτύπου των συστάσεων του ESGAB, είναι σημαντικό η Επιτροπή να τις υλοποιεί άμεσα και όσο το δυνατόν πληρέστερα. Σε αντίθετη περίπτωση, πρέπει να παρέχει κατάλληλη αιτιολόγηση σύμφωνα με τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές, τις συστάσεις και τις βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της στατιστικής.

72 Το 2014, ο ESGAB διενήργησε τη δεύτερη αξιολόγηση από ομοτίμους της Eurostat και εξέδωσε 16 συστάσεις σχετικά με έξι βασικούς τομείς: τη νομοθεσία που διέπει τις διαδικασίες διορισμού και παύσης των ανώτερων διοικητικών στελεχών· την αρχιτεκτονική της νομοθεσίας για τις στατιστικές· τη συνοχή των ευρωπαϊκών στατιστικών· τη διάδοση· την επικοινωνία και τους χρήστες· και τον συντονισμό

(βλέπε [παράρτημα VI](#)). Αποκρινόμενη στις συστάσεις, η Eurostat ανέπτυξε σχέδιο υλοποίησης που περιλάμβανε 20 βελτιωτικές δράσεις²⁸.

73 Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά τις περισσότερες συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο των αξιολογήσεων από ομοτίμους, ιδίως εκείνες που αφορούν τη νομοθετική αρχιτεκτονική, και την επικοινωνία και τους χρήστες. Ωστόσο, ορισμένες βασικές συστάσεις στους τομείς της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας (νομοθεσία σχετικά με τον διορισμό και την παύση των ανώτερων διοικητικών στελεχών, καθώς και πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις – βλέπε σημεία [64-69](#)) δεν είχαν γίνει δεκτές ή/και δεν είχαν καλυφθεί με αποτελεσματικό τρόπο²⁹.

74 Στην αξιολόγηση από ομοτίμους του 2014, ο ESGAB εξέδωσε τέσσερις συστάσεις που κάλυπταν το πλήρες φάσμα της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με την πρόσληψη, τον διορισμό και την παύση των ανώτερων διοικητικών στελεχών της Eurostat (βλέπε [παράρτημα VI](#): 2014/1-2014/4). Ωστόσο, η Eurostat δεν αποδέχθηκε τις συστάσεις ούτε πρότεινε αντίστοιχες βελτιωτικές δράσεις. Η Eurostat δήλωσε ότι οι συστάσεις είτε εξέφευγαν του πεδίου εφαρμογής του ΚΟΠ (2014/1, 2014/2 και 2014/4) είτε καλύπτονταν επαρκώς από το νομικό πλαίσιο της ΕΕ (2014/3). Στην επόμενη αξιολόγηση από ομοτίμους (2021), ο ESGAB επανέλαβε ορισμένες από τις συστάσεις του στον τομέα αυτό (βλέπε [παράρτημα VI](#): 2021/1 και 2021/2), οι οποίες δεν είχαν γίνει ακόμη δεκτές.

75 Το 2012 προτείναμε επίσης τα εξής³⁰: «*Προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης εφαρμογή του κώδικα ορθής πρακτικής, η Επιτροπή πρέπει: [...] δ) να ενισχύσει την επαγγελματική ανεξαρτησία του Επικεφαλής Στατιστικολόγου της Ευρωπαϊκής Ένωσης διορίζοντάς τον για θητεία ορισμένου χρόνου, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του ESGAB και έγκρισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο*». Παρά τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η σύστασή μας δεν υλοποιήθηκε, διότι η Επιτροπή έκρινε ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο ήταν κατάλληλο και ότι βρίσκονταν ήδη σε εφαρμογή οι απαραίτητες δικλίδες ασφαλείας.

²⁸ ESGAB's recommendations and Eurostat's improvement actions in response to the recommendations.

²⁹ Ετήσια έκθεση του ESGAB για το 2021.

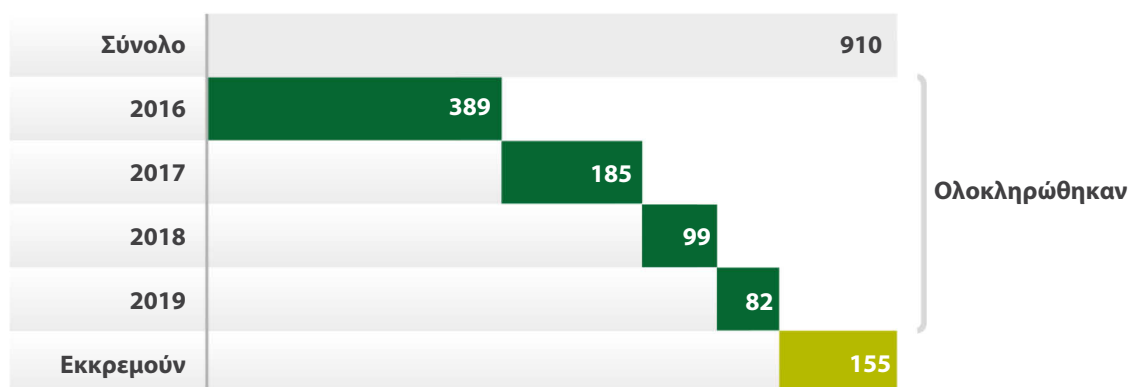
³⁰ Ειδική έκθεση 12/2012 του ΕΕΣ.

Για την αξιολόγηση της υλοποίησης από τα κράτη μέλη των βελτιωτικών δράσεων που προτείνονται στο πλαίσιο των αξιολογήσεων από ομοτίμους, η Eurostat βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των στατιστικών αρχών

76 Ο συντονιστικός ρόλος της Eurostat περιλαμβάνει την αποτελεσματική παρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώνονται προς τα κράτη μέλη ως αποτέλεσμα αξιολογήσεων από εμπειρογνώμονες-ομοτίμους. Μετά τη δεύτερη αξιολόγηση από ομοτίμους (2013-2015), η Eurostat χρησιμοποίησε ετήσια ερωτηματολόγια για την παρακολούθηση της εφαρμογής από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες των συμφωνημένων βελτιωτικών δράσεων (2016-2019). Ως γενική αρχή, ολόκληρη η διαδικασία παρακολούθησης βασιζόταν σε μεγάλο βαθμό στην εμπιστοσύνη, δεδομένου ότι οι βελτιωτικές δράσεις υλοποιούνταν υπό την αρμοδιότητα των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών, οι οποίες ήταν αυτές που όφειλαν να διασφαλίσουν την καταλληλότητα, την πληρότητα και την επαρκή τεκμηρίωσή τους. Μόνο στον τελευταίο γύρο παρακολούθησης, το 2019, ήταν που η Eurostat επιχείρησε να επαληθεύσει την πρόοδο που είχε αναφερθεί, αποστέλλοντας στα κράτη μέλη αιτήματα παροχής διευκρινίσεων.

77 Στο [γράφημα 10](#) παρουσιάζεται η διαχρονική πρόοδος των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών προς την ολοκλήρωση των βελτιωτικών δράσεων που προτάθηκαν ως αποτέλεσμα της δεύτερης αξιολόγησης από ομοτίμους. Σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη έκθεση παρακολούθησης, 155 από τις 910 δράσεις που προσδιορίστηκαν, ήτοι το 17 %, δεν είχαν ακόμη ολοκληρωθεί στα τέλη του 2019 (βλέπε [παράρτημα VII](#) για λεπτομερή ανάλυση).

Γράφημα 10 – Πρόοδος ολοκλήρωσης βελτιωτικών δράσεων από το 2016

Σημ.: Στα στοιχεία του 2019, 18 δράσεις αναφέρονται ως «αρχειοθετημένες», καθώς δεν είχαν προγραμματιστεί περαιτέρω εργασίες. Από τις 173 ανολοκλήρωτες δράσεις, οι 8 αφορούσαν το Ηνωμένο Βασίλειο και δεν υπήρχαν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την κατάστασή τους.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

78 Διαπιστώσαμε προσκόμματα στην υλοποίηση των βελτιωτικών δράσεων, σε περιπτώσεις που αυτή εξαρτάτο από φορείς πέραν των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών ή που απουσίαζε η πολιτική βούληση ή/και στήριξη. Οι δράσεις αυτού του είδους αφορούσαν συνήθως νομοθετικές αλλαγές (π.χ. σχετικά με τον διορισμό και την παύση των επικεφαλής των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών, την πρόσβαση σε στοιχεία από διοικητικές πηγές, τη δημιουργία εποπτικών φορέων), ενώ ορισμένες αφορούσαν ανθρώπινους ή οικονομικούς πόρους ή ακόμη και την ανάπτυξη ΤΠ.

79 Στην Ιταλία και τη Φινλανδία η νομοθετική διαδικασία έχει παραμείνει στάσιμη, ενώ οι δράσεις δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί πάνω από μία επταετία μετά τη δεύτερη αξιολόγηση από ομοτίμους. Στην Κροατία και την Κύπρο, οι αναγκαίες νομοθετικές αλλαγές πραγματοποιήθηκαν έπειτα από αξιοσημείωτη καθυστέρηση περίπου πέντε ετών. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης από ομοτίμους, ανώτεροι εκπρόσωποι βασικών ενδιαφερόμενων μερών (υπουργεία, κοινοβούλιο) δεν συμμετείχαν από νωρίς στη διαδικασία, πράγμα που θα διευκόλυνε την υλοποίηση βασικών δράσεων με αντικείμενο ζητήματα που αφορούν τη θεσμική δομή και τη διακυβέρνηση (επαγγελματική ανεξαρτησία).

80 Πέραν της επαγγελματικής ανεξαρτησίας, οι εθνικές στατιστικές αρχές χρειάζονται επαρκείς ανθρώπινους, οικονομικούς και τεχνικούς πόρους για την υλοποίηση των στατιστικών προγραμμάτων τους (βλέπε [παράρτημα III](#)). Εξετάσαμε τις ετήσιες εκθέσεις του ESGAB, τις αξιολογήσεις από ομοτίμους των κρατών μελών και πληροφορίες σχετικά με τους πόρους, ενώ ζητήσαμε από τις πέντε χώρες του δείγματός μας και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να διατυπώσουν τις απόψεις τους σχετικά με τη διακυβέρνηση στο πλαίσιο των εθνικών στατιστικών συστημάτων.

81 Διαπιστώσαμε ότι η επαγγελματική ανεξαρτησία εξακολουθεί να μην διασφαλίζεται πάντοτε, ειδικά όσον αφορά τον διορισμό και την παύση των επικεφαλής των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών. Δεδομένου ότι οι άλλες εθνικές αρχές υπάγονται συνήθως σε υπουργείο, η αβεβαιότητα σχετικά με την ανεξαρτησία τους είναι ακόμη μεγαλύτερη. Η παρατήρησή μας επιβεβαιώνει τη διαπίστωση της Eurostat ότι από τις 72 βελτιωτικές δράσεις σχετικά με την επαγγελματική ανεξαρτησία, οι 25 (35 %) δεν είχαν ακόμη ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο του 2019 (βλέπε [παράρτημα VII](#)).

82 Κάποιες εθνικές στατιστικές υπηρεσίες μάς εξέφρασαν επίσης ανησυχίες σε σχέση με την απουσία οικονομικής ανεξαρτησίας και ανέφεραν ότι δεν διέθεταν επαρκείς πόρους προκειμένου να ανταποκριθούν στην αυξανόμενη ζήτηση για νέες στατιστικές και την ανάγκη σημαντικών τεχνολογικών επενδύσεων. Στο πλαίσιο αυτό,

τον Νοέμβριο του 2021, το Συμβούλιο αναγνώρισε ότι τόσο η Eurostat όσο και τα σχετικά εθνικά συστήματα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν περαιτέρω τις νέες πηγές δεδομένων και τις ψηφιακές τεχνολογίες³¹.

Ο σχεδιασμός των αξιολογήσεων από ομοτίμους έχει βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου, εξακολουθούν όμως να υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες

83 Στόχος των αξιολογήσεων από ομοτίμους είναι η αξιολόγηση της συμμόρφωσης των εταίρων του ΕΣΣ με τις αρχές που προβλέπονται στον ΚΟΠ, ο οποίος αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του κοινού πλαισίου ποιότητας που έχει θεσπιστεί για τη διασφάλιση της ποιότητας των ευρωπαϊκών στατιστικών. Εν αντιθέσει, τα περισσότερα προηγμένα στατιστικά συστήματα εκτός Ευρώπης είναι αποκλειστικά αυτοαξιολογούμενα. Πέραν της αξιολόγησης της συμμόρφωσης, ένας ακόμη στόχος είναι η διατύπωση συστάσεων, οι οποίες βοηθούν τις στατιστικές αρχές να βελτιώσουν και να αναπτύξουν τα στατιστικά συστήματά τους. Στο [γράφημα 11](#) παρουσιάζονται τα βασικά στάδια των αξιολογήσεων από ομοτίμους.

Γράφημα 11 – Οι αξιολογήσεις από ομοτίμους εν συντομία

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Eurostat.

³¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις στατιστικές της ΕΕ, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο ECOFIN στις 9 Νοεμβρίου 2021.

84 Στον **πίνακα 2** παρουσιάζεται η εξέλιξη των βασικών στοιχείων του σχεδιασμού των αξιολογήσεων από ομοτίμους προϊόντος του χρόνου. Βασική επιδίωξη της πρώτης αξιολόγησης από ομοτίμους (2005-2007) ήταν η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τον ΚΟΠ, και αποτέλεσε το βάπτισμα του πυρός για όλους τους συμμετέχοντες. Εντούτοις, παρουσίαζε σημαντικές αδυναμίες³². Ο δεύτερος γύρος (2013-2015) ήταν καλύτερα σχεδιασμένος, συμμετείχαν σε αυτόν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες και έτυχε μεγαλύτερης αναγνώρισης σε διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο του τρίτου γύρου (2021-2023) υλοποιήθηκαν επίσης κάποιες περαιτέρω συστάσεις του ESGAB. Τα κράτη μέλη του δείγματός μας ήταν σε γενικές γραμμές ικανοποιημένα με τη συνεισφορά της Eurostat στη διαδικασία σχεδιασμού και υπογράμμισαν ότι ενεπλάκησαν εξ αρχής στη διαδικασία για την κατάρτιση της μεθοδολογίας.

Πίνακας 2 – Βασικές πτυχές του σχεδιασμού των τριών γύρων των αξιολογήσεων από ομοτίμους

	1ος (2005-2007)	2ος (2013-2015)	3ος (2021-2023)
Προσέγγιση	Προσέγγιση βασιζόμενη στην αξιολόγηση από ομοτίμους	Προσέγγιση που προσομοιάζει σε έλεγχο	Συνδυασμός αμφότερων των προσεγγίσεων
Κάλυψη του ΚΟΠ	Μερική (6 αρχές)	Πλήρης (15 αρχές)*	Πλήρης (16 αρχές)*
Κάλυψη των εθνικών στατιστικών συστημάτων	Αποκλειστικά ΕΣΥ	ΕΣΥ και έως και 3 ΑΕΑ	ΕΣΥ και 3 έως 6 ΑΕΑ
Ομοτίμοι αξιολογητές	Εκπρόσωποι άλλων ΕΣΥ	Εκπρόσωποι άλλων ΕΣΥ και ένας εξωτερικός εμπειρογνώμονας	Εκπρόσωποι άλλων ΕΣΥ, ένας εξωτερικός εμπειρογνώμονας και ένα μέλος της Eurostat

* Σημ.: Από το 2017, ο ΚΟΠ περιλαμβάνει 16 αρχές.

Πηγή: ΕΕΣ.

³² Βλέπε την ειδική έκθεση 12/2012 του ΕΕΣ, με τίτλο «Βελτίωσαν η Επιτροπή και η Eurostat τη διαδικασία παραγωγής αξιόπιστων και έγκυρων ευρωπαϊκών στατιστικών;» και την ετήσια έκθεση του ESGAB για το 2011.

85 Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεών μας με ενδιαφερόμενα μέρη, διαπιστώσαμε ότι υπάρχει ομοφωνία ως προς το ότι οι αξιολογήσεις από ομοτίμους πρέπει να διενεργούνται αρκετά συχνά ώστε η βελτίωση της ποιότητας του ΕΣΣ να είναι συνεχής. Το διάστημα που αναμένεται να μεσολαβήσει κατά μέσο όρο μεταξύ του δεύτερου και του τρίτου γύρου θα είναι επτάμισι χρόνια, ενώ για τη Σλοβακία θα φθάσει σχεδόν τα δέκα. Δεδομένου του χρόνου που μεσολαβεί, δεν είναι δυνατόν να αποτυπωθεί σωστά ο αντίκτυπος των αλλαγών, όπως οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι νέες πηγές δεδομένων, σε σχέση με τις οποίες το ΕΣΣ πρέπει να παραμένει σε επαγρύπνηση και να προσαρμόζεται σε αυτές.

86 Προκειμένου οι αξιολογήσεις από ομοτίμους να είναι διεξοδικές και δίκαιες προς όλες τις χώρες, πρέπει συν τοις άλλοις να αξιολογούν κρίσιμα χαρακτηριστικά κάθε εθνικού στατιστικού συστήματος στο σύνολό του. Ωστόσο, στη μεθοδολογία του 2020 προβλεπόταν η συμμετοχή κατ' ανώτατο όριο έξι άλλων εθνικών αρχών ανά χώρα, ένα αυθαίρετο όριο που δεν λαμβάνει υπόψη τον βαθμό αποκέντρωσης της παραγωγής ευρωπαϊκών στατιστικών σε μια χώρα (βλέπε [παράρτημα VIII](#)). Η συνιστώμενη μεθοδολογία ήταν επίσης αόριστη και υποκειμενική, και δεν εφάρμοζε συγκρίσιμα κριτήρια επιλογής για όλες τις χώρες. Επιπλέον, οι συμμετέχουσες άλλες εθνικές αρχές επιλέγονται από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, μολονότι η επιλογή τους θα έπρεπε, για λόγους αξιοπιστίας και συνέπειας της διαδικασίας, να γίνεται σε επίπεδο ΕΕ. Ούτε ο ESGAB ούτε οι εμπειρογνώμονες που συμμετείχαν στην αξιολόγηση από ομοτίμους είχαν λόγο στην επιλογή των άλλων εθνικών αρχών.

87 Πολλές εθνικές στατιστικές υπηρεσίες περιόριζαν σε τρεις τον αριθμό των άλλων εθνικών αρχών. Πρόκειται για ακόμη ένα αυθαίρετο όριο που ενέχει τον κίνδυνο αποκλεισμού άλλων εθνικών αρχών που κατέχουν βασικό ρόλο στην κατάρτιση ευρωπαϊκών στατιστικών. Μια εθνική στατιστική υπηρεσία ανέφερε μάλιστα ρητώς ότι είχε αποφασίσει εξ αρχής να επιλέξει αποκλειστικά τρεις άλλες εθνικές αρχές. Ακολουθώντας την προσέγγιση αυτή, δεν συμπεριέλαβε την άλλη εθνική αρχή που είναι αρμόδια για τα στοιχεία για τις «αιτίες θανάτου», έναν φορέα ο οποίος επί δύο συναπτά έτη δεν υπέβαλε τα απαιτούμενα στοιχεία στη Eurostat.

88 Ο ESGAB συστάθηκε με σκοπό τη βελτίωση της ανεξαρτησίας, της ακεραιότητας και της υπευθυνότητας της Eurostat και του ΕΣΣ³³ για την αντιμετώπιση των αδυναμιών των εθνικών συστημάτων³⁴. Ωστόσο, ο ρόλος του περιορίζεται στην υποβολή στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ετήσιας έκθεσης που περιλαμβάνει την από μέρος του ανεξάρτητη αξιολόγηση της εφαρμογής του ΚΟΠ σε ολόκληρο το ΕΣΣ, την οποία εστιάζει στη Eurostat και όχι στα εθνικά στατιστικά συστήματα. Το 2012 συστήσαμε την ανάπτυξη εποπτικής λειτουργίας μέσω της επέκτασης των αρμοδιοτήτων του ESGAB³⁵. Μολονότι έγινε δεκτή, η σύσταση δεν εφαρμόστηκε αποτελεσματικά.

89 Επί του παρόντος, ο «αυτορρυθμιζόμενος» χαρακτήρας των αξιολογήσεων από ομοτίμους του ΕΣΣ συνεπάγεται ότι κάθε απόφαση για τον σχεδιασμό τους (χρονοδιάγραμμα, πεδίο εφαρμογής, προσέγγιση, διαδικασία επιλογής των άλλων εθνικών αρχών, καθώς και σύνθεση και επιλογή των ομάδων εμπειρογνομώνων) συμφωνείται μέσω διαβούλευσης μεταξύ εταίρων που εκπροσωπούν περισσότερο ένα φάσμα εθνικών παρά ευρύτερων ενωσιακών αντιλήψεων. Παρότι ο ESGAB είναι ανεξάρτητος έναντι εθνικών συμφερόντων, δεν αποφασίζει σχετικά με βασικές πτυχές του σχεδιασμού.

---

³³ Θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 235/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

³⁴ COM(2005) 217 τελικό και W. Radermacher (2011), *European Statistics: People Count*.

³⁵ Ειδική έκθεση 12/2012 του ΕΕΣ, με τίτλο «Βελτίωσαν η Επιτροπή και η Eurostat τη διαδικασία παραγωγής αξιόπιστων και έγκυρων ευρωπαϊκών στατιστικών;»

Συμπεράσματα και συστάσεις

90 Το συνολικό συμπέρασμά μας είναι ότι η Επιτροπή παρέχει γενικά επαρκούς ποιότητας ευρωπαϊκές στατιστικές για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες που χρήζουν αντιμετώπισης.

91 Τα στρατηγικά σχέδια της Eurostat συνάδουν ως επί το πλείστον με τις θεσμικές προτεραιότητες που καθορίζονται σε διαδοχικά ευρωπαϊκά στατιστικά προγράμματα. Ωστόσο, υστερούν όσον αφορά τη μέτρηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων (βλέπε σημεία [22-23](#)).

92 Με την τρέχουσα σύνθεσή της, η ευρωπαϊκή στατιστική συμβουλευτική επιτροπή, το κύριο όργανο εκπροσώπησης των χρηστών, δεν εκπροσωπεί αποτελεσματικά όλους τους χρήστες, όπως οι διεθνείς οργανισμοί, ούτε λαμβάνονται υπόψη οι συλλογικές απόψεις της πανεπιστημιακής και ερευνητικής κοινότητας. Επιπλέον, η εν λόγω επιτροπή δεν έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στις σχέσεις της με τα εθνικά συμβούλια χρηστών. Οι ανάγκες των χρηστών δεν ικανοποιούνται πλήρως, στον βαθμό που υπάρχουν κενά στα στοιχεία που αφορούν τους τομείς που υποβλήθηκαν σε έλεγχο. Το ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα δεν δίνει πάντα προτεραιότητα σε δράσεις για την κάλυψη αυτών των κενών, προκειμένου να βελτιωθεί η καταλληλότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών, ενώ η Eurostat δεν εφαρμόζει ορθά τον ορισμό των MME (βλέπε σημεία [24-29](#)).

Σύσταση 1 – Βελτίωση της κάλυψης των αναγκών των χρηστών

Για την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των χρηστών, η Επιτροπή οφείλει να ενισχύσει τη συμμετοχικότητα στην ευρωπαϊκή στατιστική συμβουλευτική επιτροπή, ώστε να εκπροσωπούνται σε αυτήν με τρόπο ισόρροπο και αποτελεσματικό όλοι οι χρήστες, με τη συνδρομή εμπειρογνομώνων σε συγκεκριμένους τομείς.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2023

93 Παρά την αυξημένη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού στατιστικού προγράμματος, η παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών εξακολουθεί να εξαρτάται ως έναν βαθμό από χρηματοδοτικούς πόρους άλλων υπηρεσιών της Επιτροπής. Σε μεγάλο βαθμό, η χορηγούμενη χρηματοδότηση καλύπτει θεσμικές ανάγκες. Παρόλο που κάποιες επιχορηγήσεις της ΕΕ χρηματοδοτούν καινοτόμα έργα, στην πραγματικότητα σημαντικός αριθμός επιχορηγήσεων χρηματοδοτεί υποχρεωτικές στατιστικές δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, η προστιθέμενη αξία του ευρωπαϊκού στατιστικού προγράμματος όσον αφορά την προώθηση καινοτόμων έργων είναι περιορισμένη. Αν και οι επιμέρους επιχορηγήσεις αξιολογούνταν, γενικά η ποιοτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων στερούνταν αιτιολόγησης, κάτι που ενέχει τον κίνδυνο, αφενός, να περιορίζεται το περιθώριο μεταπαρακολούθησης και, αφετέρου, να μειώνεται η βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων (βλέπε σημεία **30-34**).

Σύσταση 2 – Επιδίωξη ενίσχυσης της οικονομικής ανεξαρτησίας του ευρωπαϊκού στατιστικού προγράμματος και προτεραιοποίησης καινοτόμων έργων

Η Επιτροπή οφείλει:

- α) να αξιολογήσει κατά πόσον είναι εφικτό το επόμενο ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα να εξαρτάται σε μικρότερο βαθμό από πολλαπλές πηγές χρηματοδότησης· και
- β) να δώσει προτεραιότητα σε καινοτόμα έργα με σαφή προστιθέμενη αξία για την ΕΕ.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2024

94 Η Eurostat εφαρμόζει κατάλληλο σύστημα διαχείρισης της ποιότητας και, γενικά, η υποστήριξη που παρέχει στα κράτη μέλη είναι η ενδεδειγμένη. Ωστόσο, δεν υπάρχουν εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές που να καθορίζουν το πλαίσιο για την παροχή υποστήριξης, και ο χρόνος που μπορεί να χρειαστεί για την επίλυση σύνθετων μεθοδολογικών προβλημάτων ενδέχεται να είναι μεγάλος, κάτι που επηρεάζει αρκετές διαστάσεις της ποιότητας των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της συγκρισιμότητας (βλέπε σημεία **35-39**).

95 Διαπιστώσαμε ότι οι εκθέσεις ποιότητας που καταρτίζουν τα κράτη μέλη δεν συμμορφώνονται πάντοτε με τις κατευθυντήριες γραμμές, ενώ δεν είναι εναρμονισμένες ούτε μεταξύ των στατιστικών διαδικασιών ούτε και στο πλαίσιο καθεμιάς χωριστά. Ο βαθμός λεπτομέρειας ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών, γεγονός που καθιστά δύσκολη την ορθή κατανόηση και αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων. Η συχνότητα υποβολής εκθέσεων ποιότητας ποικίλλει μεταξύ των στατιστικών δραστηριοτήτων, ενώ δεν προβλέπεται η υποχρεωτική υποβολή τους για όλες τις δραστηριότητες. Οι αδυναμίες αυτές έχουν ως αποτέλεσμα οι πληροφορίες που είναι στη διάθεση των χρηστών να είναι ελλιπείς (βλέπε σημεία [40-43](#)).

96 Η Eurostat δεν έχει εξουσιοδοτηθεί να διενεργεί επιτόπιες εργασίες επαλήθευσης στους τρεις τομείς που υποβάλαμε σε έλεγχο. Επικυρώνει τα στοιχεία που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, αλλά δεν τεκμηριώνει πάντοτε κατάλληλα το αποτέλεσμα των αξιολογήσεών της. Επιπλέον, δεν αξιολογεί εις βάθος όλες τις ποιοτικές διαστάσεις, όπως η συγκρισιμότητα και η συνοχή (βλέπε σημεία [44-52](#)).

97 Ανησυχίες εγείρονται ως προς την έγκαιρη υποβολή των στατιστικών στοιχείων, ιδίως των στατιστικών στοιχείων που αφορούν την υγεία και τις επιχειρήσεις, καθώς ορισμένα σύνολα στοιχείων μπορούν να υποβληθούν 14 έως 24 μήνες μετά το έτος αναφοράς. Λόγω της έλλειψης στοιχείων σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τις «αιτίες θανάτου», η εκτίμηση των ποσοστών θνησιμότητας από τη νόσο COVID-19 πραγματοποιείται με εναλλακτικά μέσα. Οι καθυστερήσεις στη διαβίβαση στοιχείων καθιστούν ολόκληρη τη διαδικασία αναποτελεσματική για τους χρήστες. Η Eurostat διαθέτει κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους κανονισμούς, ωστόσο αυτές δεν υπεισέρχονται σε λεπτομέρειες σχετικά με το χρονοδιάγραμμα. Το ΕΣΣ δεν είναι αρκετά ευέλικτο ώστε να αντιδρά γρήγορα. Σε μία περίπτωση στην οποία υπήρχαν κενά στα σχετικά με τις «αιτίες θανάτου» στοιχεία σε εθνικό επίπεδο, η Eurostat δεν πραγματοποίησε εκτιμήσεις και, ως εκ τούτου, δεν είναι διαθέσιμα τα συγκεντρωτικά μεγέθη σε επίπεδο ΕΕ (βλέπε σημεία [53-56](#)).

98 Όπου απαιτείται από τη νομοθεσία, η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την ποιότητα των στατιστικών. Ωστόσο, αυτές δεν παρέχουν σαφή εικόνα των υφιστάμενων αδυναμιών και δεν περιλαμβάνουν λεπτομερείς δείκτες παρακολούθησης με τους οποίους να καταδεικνύεται η πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή των κανονισμών. Ορισμένοι βασικοί τομεακοί κανονισμοί, παραδείγματος χάριν στον τομέα της υγείας, δεν απαιτούν την υποβολή τέτοιων εκθέσεων (βλέπε σημεία [57-58](#)).

Σύσταση 3 – Βελτίωση των εκθέσεων ποιότητας των κρατών μελών και της αξιολόγησης της ποιότητας των ευρωπαϊκών στατιστικών

Η Επιτροπή οφείλει:

- α) να διασφαλίσει ότι οι εκθέσεις ποιότητας που της διαβιβάζουν τα κράτη μέλη βασίζονται σε κοινά πρότυπα και περιέχουν πλήρεις και συγκρίσιμες πληροφορίες· και
- β) να διενεργήσει διεξοδικότερες και καλύτερα τεκμηριωμένες αξιολογήσεις των στατιστικών στους τομείς της εργασίας, των επιχειρήσεων και της υγείας, ώστε να ενισχυθούν η ακρίβεια των στοιχείων, η έγκαιρη και εμπρόθεσμη υποβολή τους, καθώς και η συγκρισιμότητα και η συνοχή τους.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2024

99 Μολονότι η Eurostat έχει αναπτύξει ημερολόγιο δημοσιεύσεων για τη διάδοση των στατιστικών, ορισμένα στοιχεία του δεν είναι αρκετά λεπτομερή. Επιπλέον, η Eurostat δεν διαθέτει ακόμη γενική πολιτική αναθεωρήσεων, ενώ τα στοιχεία σχετικά με την έρευνα εργατικού δυναμικού και τις δαπάνες για την υγεία δεν δημοσιεύονται την ίδια ημερομηνία για όλα τα κράτη μέλη (βλέπε σημεία [59-63](#)).

100 Η Eurostat παρέχει σε ορισμένες υπηρεσίες της Επιτροπής και σε μέσα ενημέρωσης πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις στοιχείων, πρακτική που αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο, αφενός, να δημιουργούνται ευκαιρίες για προσπορισμό οικονομικού οφέλους και, αφετέρου, να λαμβάνουν χώρα διαρροές. Οι διατάξεις που διέπουν την πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις δεν περιγράφονται λεπτομερώς στον ιστότοπο της Eurostat, ούτε δημοσιοποιείται κατάλογος όλων των χρηστών που διαθέτουν προνομιακή πρόσβαση (βλέπε σημεία [64-69](#)).

Σύσταση 4 – Επανεξέταση της τρέχουσας πρακτικής της προδημοσίευσης στατιστικών

Η Επιτροπή οφείλει:

- α) να αξιολογήσει προσεκτικά την αναγκαιότητα και την προστιθέμενη αξία της παροχής πρόσβασης σε προδημοσιεύσεις και
- β) σε περίπτωση διατήρησης της εν λόγω πρακτικής, να δημοσιεύσει αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με αυτήν και να ενισχύσει τις δικλίδες ασφαλείας για την προστασία έναντι πιθανών διαρροών.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2023

101 Η Επιτροπή σημείωσε ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά τις περισσότερες συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο των αξιολογήσεων από ομοτίμους, όπως εκείνες που αφορούν τη νομοθετική αρχιτεκτονική, και την επικοινωνία και τους χρήστες. Ωστόσο, δεν έχει δώσει συνέχεια σε ορισμένες βασικές συστάσεις σχετικά με την ανεξαρτησία και την αμεροληψία (βλέπε σημεία **70-75**).

102 Για την αξιολόγηση της υλοποίησης από τα κράτη μέλη των βελτιωτικών δράσεων που προτείνονται στο πλαίσιο των αξιολογήσεων από ομοτίμους, η Eurostat βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των στατιστικών αρχών. Υπάρχουν προσκόμματα στην υλοποίηση ορισμένων βελτιωτικών δράσεων, εξαιτίας της εμπλοκής φορέων πέραν των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών και της απουσίας πολιτικής στήριξης. Βασικές βελτιωτικές δράσεις, όπως η τροποποίηση της εθνικής στατιστικής νομοθεσίας, έχουν υλοποιηθεί μόνο εν μέρει. Επιπλέον, η επαγγελματική ανεξαρτησία εξακολουθεί να μην είναι εξασφαλισμένη σε όλα τα κράτη μέλη, ιδίως στο επίπεδο των άλλων εθνικών αρχών (βλέπε σημεία **76-82**).

103 Ο σχεδιασμός του εργαλείου της αξιολόγησης από ομοτίμους, που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της Eurostat και του ΕΣΣ με τον ΚΟΠ, έχει βελτιωθεί από τότε που χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά. Ωστόσο, η συχνότητα με την οποία διενεργούνται επί του παρόντος οι αξιολογήσεις από ομοτίμους δεν εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας, ενώ στο πλαίσιο αυτών δεν καλύπτονται πάντοτε ενδελεχώς τα εθνικά στατιστικά συστήματα. Παρότι ανεξάρτητος από εθνικά συμφέροντα, ο ευρωπαϊκός συμβουλευτικός φορέας για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής διαδραματίζει περιορισμένο ρόλο στον σχεδιασμό των αξιολογήσεων από ομοτίμους (βλέπε σημεία **83-89**).

Σύσταση 5 – Αξιολόγηση του κατά πόσον είναι εφικτή η ενίσχυση της εντολής του ευρωπαϊκού συμβουλευτικού φορέα για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής

Η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον είναι εφικτή και πρόσφορη η επέκταση της τρέχουσας εντολής του ευρωπαϊκού συμβουλευτικού φορέα για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής, ώστε να μπορεί να αποφασίζει για όλα τα βασικά στοιχεία σχεδιασμού της αξιολόγησης από ομοτίμους.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2023

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Mihails Kozlons, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 26ης Οκτωβρίου 2022.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Επίσημες στατιστικές στο πλαίσιο της κρίσης της COVID-19

Η πανδημία COVID-19 έθεσε σημαντικές προκλήσεις για τα στατιστικά συστήματα, ασκώντας σημαντική πίεση στις αρμόδιες για τις στατιστικές λειτουργίες αρχές. Η πλέον σοβαρή πρόκληση αφορά τη διασφάλιση της έγκαιρης υποβολής στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη δημόσια υγεία και την παροχή επαρκούς πληροφόρησης σχετικά με τον «πραγματικό τομέα» της οικονομίας, ιδίως τα νοικοκυριά και τις ΜΜΕ.

Η πανδημία αρχικά διατάραξε τις ροές δεδομένων από τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, προκαλώντας προβλήματα στις επίσημες στατιστικές. Οι παραδοσιακές μέθοδοι συλλογής δεδομένων διά ζώσης δεν ήταν πλέον εφικτές, και σε ορισμένες περιπτώσεις η διεξαγωγή ερευνών κατέστη αδύνατη και χρειάστηκε να αναβληθεί. Η πανδημία COVID-19 έθεσε επίσης προκλήσεις για τα υφιστάμενα πρότυπα όσον αφορά την ερμηνεία και την επάρκειά τους. Ως εκ τούτου, οι επίσημες στατιστικές χρειάστηκε να προσαρμοστούν γρήγορα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Χρησιμοποιούνται πλέον ευρέως εναλλακτικές μέθοδοι συλλογής δεδομένων, όπως τηλεφωνικές κλήσεις, διαδικτυακές εφαρμογές ή αξιοποίηση μαζικών δεδομένων. Ωστόσο, η μετάβαση αυτή μπορεί να έχει αντίκτυπο στην ποιότητα και στη συγκρισιμότητα των δεδομένων. Αρχικά, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και τα μέσα ενημέρωσης ανταποκρίθηκαν στη ζήτηση παγκόσμιων επιδημιολογικών στοιχείων σε σχεδόν πραγματικό χρόνο πρωτίστως μέσω πινάκων στοιχείων, όπως αυτός που αναπτύχθηκε από το [Πανεπιστήμιο Johns Hopkins](#), ο οποίος λειτουργούσε ανεξάρτητα από τα επίσημα στατιστικά συστήματα. Αργότερα, ο [ΠΟΥ](#) και το [ECDC](#) δημιούργησαν τους δικούς τους πίνακες στοιχείων, γεφυρώνοντας έτσι το χάσμα· ωστόσο, υπήρχαν προβλήματα συγκρισιμότητας.

Σύμφωνα με τον ESGAB, το ΕΣΣ ανταποκρίθηκε αποτελεσματικά στην κρίση COVID-19. Παρά το γεγονός ότι αρκετά στάδια της παραγωγής στατιστικών στοιχείων επηρεάστηκαν σοβαρά από την πανδημία, οι χώρες του ΕΣΣ και η Eurostat κατάφεραν να συνεχίσουν να παράγουν απρόσκοπτα βασικούς δείκτες. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια στην ποιότητα και στη συγκρισιμότητα των στατιστικών υπό τις μεταβαλλόμενες συνθήκες, η Eurostat δημοσίευσε περισσότερες από 30 κατευθυντήριες γραμμές που αφορούσαν τόσο γενικά όσο και τομεακά μεθοδολογικά ζητήματα. Επίσης, δημιούργησε ειδική ενότητα στον ιστότοπό της με σκοπό να παρέχει τις πλέον πρόσφατες πληροφορίες στους χρήστες. Παρείχε κατάλογο των συνόλων στοιχείων σχετικά με τη νόσο COVID-19 και δρομολόγησε τον ευρωπαϊκό στατιστικό πίνακα ανάκαμψης, ο οποίος περιλαμβάνει επί του παρόντος

27 δείκτες σχετικά με την ανάκαμψη στους τομείς της υγείας, της κοινωνίας, της οικονομίας, των επιχειρήσεων και του περιβάλλοντος. Τέλος, η Eurostat εισήγαγε διάφορους νέους ειδικούς για την κρίση δείκτες (παραδείγματος χάριν σχετικά με τους εβδομαδιαίους θανάτους και τη μηνιαία υπερβάλλουσα θνησιμότητα) με σκοπό την καλύτερη αξιολόγηση των επιπτώσεων της πανδημίας. Τον Νοέμβριο του 2020, οι επικεφαλής των ΕΣΥ και η Eurostat συμφώνησαν επί μιας συντονισμένης απόκρισης σε κρίσεις στις οποίες θα κληθεί να ανταποκριθεί το ΕΣΣ στο μέλλον, το λεγόμενο «μνημόνιο του Wiesbaden», χάρη στο οποίο θα μπορούσε να διευκολυνθεί η εφαρμογή μιας κοινής προσέγγισης σε μελλοντικές κρίσεις.

Παράρτημα II – Επιλεγμένες στατιστικές δραστηριότητες

Θεματικός τομέας: Εργασία	
Στατιστική δραστηριότητα: Έρευνα εργατικού δυναμικού (ΕΕΔ)	
Περιγραφή	<p>Η κατάσταση του εργατικού δυναμικού αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο των στατιστικών που αφορούν την αγορά εργασίας.</p> <p>Η ΕΕΔ της ΕΕ είναι η μεγαλύτερη δειγματοληπτική έρευνα για τα ευρωπαϊκά νοικοκυριά και παρέχει αποτελέσματα σε τριμηνιαία και ετήσια βάση σχετικά με τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας ατόμων ηλικίας 15 ετών και άνω, καθώς και σχετικά με όσους βρίσκονται εκτός εργατικού δυναμικού. Καλύπτει τους διαμένοντες σε ιδιωτικά νοικοκυριά. Τα άτομα ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες: μισθωτοί, άνεργοι ή άτομα εκτός εργατικού δυναμικού (προηγούμενως αποκαλούμενοι οικονομικά ανενεργοί). Διαθέσιμες είναι και αναλυτικές κατανομές, όπως ανά φύλο και ηλικία. Η ΕΕΔ της ΕΕ διενεργείται από τις ΕΣΥ και τα στοιχεία υπόκεινται σε κεντρική επεξεργασία από τη Eurostat. Οι ΕΣΥ είναι υπεύθυνες για τον σχεδιασμό των εθνικών ερωτηματολογίων, την επιλογή του δείγματος, τη διενέργεια συνεντεύξεων και τη διαβίβαση των αποτελεσμάτων στη Eurostat σύμφωνα με ένα κοινό σύστημα κωδικοποίησης.</p> <p>Οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται στην ΕΕΔ της ΕΕ βασίζονται στο ψήφισμα της 13ης Διεθνούς Διάσκεψης Στατιστικών Εργασίας, που συγκλήθηκε το 1982 από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (αναφέρεται ως «κατευθυντήριες γραμμές της ΔΟΕ»).</p>
Αρμόδιοι για την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων	Τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο· η Eurostat για τα στοιχεία που διαβιβάζουν όλα τα κράτη μέλη.
Νομικό πλαίσιο	<p>Η ΕΕΔ της ΕΕ βασίζεται στη θεσπισθείσα από το 1973 και έπειτα ευρωπαϊκή νομοθεσία.</p> <p>Βασικός κανονισμός έως το 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 577/98 <p>Βασικοί εν ισχύ κανονισμοί από τη συλλογή δεδομένων του 2021 και έπειτα:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1700 (κανονισμός-πλαίσιο), κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/256 της Επιτροπής, κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/257 της Επιτροπής, εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/2181 της Επιτροπής, και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/2240 της Επιτροπής
— Περιοδικότητα	Ανά τρίμηνο, ανά έτος
— Προθεσμία υποβολής στοιχείων	<p>Για τα τριμηνιαία δεδομένα: εντός 12 εβδομάδων από το τέλος της περιόδου αναφοράς.</p> <p>Από το 2021 έως το 2023, εντός δέκα εβδομάδων από το πέρας της περιόδου αναφοράς.</p> <p>Τα ετήσια στοιχεία βασίζονται στα στοιχεία των τεσσάρων τριμήνων.</p> <p>Σε περίπτωση που για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το χαρακτηριστικό της έρευνας που αφορά τις «αποδοχές από την κύρια εργασία» χρησιμοποιούνται στοιχεία από διοικητικές πηγές, αυτά μπορούν να διαβιβαστούν στη Eurostat εντός 21 μηνών από τη λήξη της περιόδου αναφοράς.</p>
— Ημερομηνία δημοσίευσης	Δεν υπάρχει σχετική αναφορά στο νομικό πλαίσιο.

Θεματικός τομέας: Στατιστικές επιχειρήσεων

Στατιστική δραστηριότητα: Στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων - SBS

Περιγραφή	Οι στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων (SBS) περιγράφουν τη δομή, τον τρόπο διεξαγωγής και τις επιδόσεις των οικονομικών δραστηριοτήτων, έως το πλέον λεπτομερές επίπεδο δραστηριότητας (πολλές εκατοντάδες οικονομικοί τομείς). Οι SBS είναι, υπό ευρεία έννοια, τα συγκεντρωτικά σύνολα στοιχείων που αναπτύσσονται, παράγονται και διαδίδονται για την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων όσον αφορά τις πολιτικές που σχετίζονται με τον επιχειρηματικό τομέα στην ΕΕ, για την παρακολούθηση του αντικτύπου των πολιτικών αυτών, και για την παροχή των εν λόγω πληροφοριών στο κοινό, στις επιχειρήσεις και στην επιστημονική κοινότητα.
Αρμόδιοι για την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων	Τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο· η Eurostat για τα στοιχεία που διαβιβάζουν όλα τα κράτη μέλη.
Νομικό πλαίσιο	Οι SBS υποβάλλονται ετησίως από τα κράτη μέλη της ΕΕ, βάσει νομικής υποχρέωσης που υπέχουν από το 1995.
— Περιοδικότητα	Ανά έτος
— Προθεσμία υποβολής στοιχείων	Τα στοιχεία πρέπει να διαβιβάζονται το αργότερο 18 μήνες μετά το έτος αναφοράς. Μικρός αριθμός προκαταρκτικών κατ' εκτίμηση αποτελεσμάτων πρέπει να υποβληθεί το αργότερο 10 μήνες μετά το έτος αναφοράς.
— Ημερομηνία δημοσίευσης	Δεν υπάρχει σχετική αναφορά στο νομικό πλαίσιο

Θεματικός τομέας: Υγεία

Στατιστική δραστηριότητα: Δαπάνες για την υγεία

Περιγραφή	<p>Οι δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης ποσοτικοποιούν τους οικονομικούς πόρους που διατίθενται σε λειτουργίες στον τομέα αυτό, εξαιρουμένων των επενδύσεων κεφαλαίου. Οι δαπάνες αυτές αφορούν πρωτίστως τα αγαθά και τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης που καταναλώνονται από μονάδες μόνιμων κατοίκων, ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο καταναλώνονται (ενδεχομένως στην αλλοδαπή) ή από το ποιον βαρύνει το σχετικό κόστος. Συνεπώς, εξαιρούνται οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης (σε μονάδες μη μόνιμων κατοίκων), ενώ περιλαμβάνονται οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης για τελική χρήση.</p> <p>Τα στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις δαπάνες στον λειτουργικά καθορισμένο τομέα της υγείας, με διάκριση ανά κατηγορία παρόχου (π.χ. νοσοκομεία και γενικοί ιατροί), κατηγορία καθηκόντων (π.χ. υπηρεσίες θεραπευτικής αγωγής, αγωγής αποκατάστασης, κλινικού εργαστηρίου, διακομιδής ασθενών και συνταγογραφημένων φαρμάκων) και καθεστώς χρηματοδότησης (π.χ. κοινωνική ασφάλιση, ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες και νοικοκυριά). Για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τις δαπάνες για την υγεία χρησιμοποιούνται το σύστημα λογαριασμών υγείας (SHA) και η σχετική καθιερωμένη διεθνής ταξινόμηση λογαριασμών υγείας. Στο SHA συγκροτείται ένα ολοκληρωμένο σύστημα συνολικών και διεθνώς συγκρίσιμων λογαριασμών, και παρέχεται ένα ενιαίο πλαίσιο βασικών λογιστικών κανόνων και ένα σύνολο τυποποιημένων πινάκων για την υποβολή στοιχείων σχετικά με τις δαπάνες για την υγεία. Το Σύστημα Λογαριασμών Υγείας – SHA 2011 είναι ένα στατιστικό εγχειρίδιο αναφοράς που παρέχει ολοκληρωμένη περιγραφή των χρηματοοικονομικών ροών στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης.</p>
Αρμόδιοι για την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων	Τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο· η Eurostat, ο ΟΟΣΑ και ο ΠΟΥ αξιολογούν έκαστος/-η διαφορετικές ομάδες κρατών μελών.

Θεματικός τομέας: Υγεία	
Στατιστική δραστηριότητα: Δαπάνες για την υγεία	
Νομικό πλαίσιο	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/359 της Επιτροπής για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2008
— Περιοδικότητα	Ανά έτος· περίοδος αναφοράς είναι το ημερολογιακό έτος.
— Προθεσμία υποβολής στοιχείων	Τα στοιχεία και τα μεταδεδομένα αναφοράς για το έτος αναφοράς N πρέπει να υποβάλλονται έως 16 μήνες μετά το έτος αναφοράς.
— Ημερομηνία δημοσίευσης	Δεν υπάρχει σχετική αναφορά στο νομικό πλαίσιο.

Θεματικός τομέας: Υγεία	
Στατιστική δραστηριότητα: Υγεία – εξαιρουμένων των δαπανών	
Περιγραφή	<p>Η κοινή συλλογή στοιχείων των ΟΟΣΑ/Eurostat/ΠΟΥ σχετικά με την «υγειονομική περίθαλψη – εξαιρουμένων των δαπανών» συμπληρώνει την υφιστάμενη κοινή συλλογή στοιχείων σχετικά με τις δαπάνες για την υγεία. Για τον λόγο αυτό, τα νοσοκομεία και οι πόροι ορίζονται βάσει του συστήματος λογαριασμών υγείας (SHA).</p> <p>Οι πόροι υγειονομικής περίθαλψης που καλύπτονται είναι η απασχόληση στην υγειονομική περίθαλψη, οι φυσικοί πόροι και οι δραστηριότητες στον τομέα αυτό.</p>
Αρμόδιοι για την αξιολόγηση της ποιότητας των δεδομένων	Τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο· η Eurostat, ο ΟΟΣΑ και ο ΠΟΥ αξιολογούν έκαστος/-η διαφορετικές ομάδες κρατών μελών.
Νομικό πλαίσιο	Η Eurostat σκοπεύει να εγκρίνει νομική βάση για τη συλλογή στοιχείων το 2023. Ωστόσο, επί του παρόντος, τα στοιχεία συλλέγονται σε προαιρετική βάση.
— Περιοδικότητα	Ανά έτος
— Προθεσμία υποβολής στοιχείων	Τα στοιχεία πρέπει να διαβιβάζονται εντός 14 μηνών μετά τη λήξη του έτους αναφοράς.
— Ημερομηνία δημοσίευσης	Δεν υπάρχει σχετική αναφορά στο υπό κατάρτιση νομικό πλαίσιο.

Θεματικός τομέας: Υγεία	
Στατιστική δραστηριότητα: Αιτίες θανάτου	
Περιγραφή	<p>Τα στοιχεία που αφορούν τις αιτίες θανάτου παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα πρότυπα θνησιμότητας και αποτελούν σημαντικό σκέλος των πληροφοριών για τη δημόσια υγεία. Οι ευρωπαϊκές στατιστικές σχετικά με τις «αιτίες θανάτου» αφορούν όλους τους καταγεγραμμένους θανάτους και θνησιγονίες που σημειώνονται σε κάθε κράτος μέλος, διακρίνοντας μεταξύ μόνιμων και μη μόνιμων κατοίκων.</p> <p>Τα στοιχεία σχετικά με τις αιτίες θανάτου αναφέρονται στη βασική αιτία, η οποία – ύμφωνα με τον ΠΟΥ— είναι η νόσος ή ο τραυματισμός που προκάλεσε την ακολουθία των νοσηρών γεγονότων που οδήγησαν άμεσα στον θάνατο, ή οι περιστάσεις του ατυχήματος ή της βίαιης πράξης που προκάλεσαν τον θανατηφόρο τραυματισμό.</p> <p>Τα εν λόγω στοιχεία ταξινομούνται με βάση τις 86 αιτίες που περιλαμβάνονται στον ευρωπαϊκό συνοπτικό κατάλογο αιτιών θανάτου, που βασίζεται στη διεθνή στατιστική ταξινόμηση των νόσων και των συναφών προβλημάτων υγείας (ICD).</p> <p>Τα στοιχεία σχετικά με τις αιτίες θανάτου προέρχονται από τα πιστοποιητικά θανάτου. Οι παρεχόμενες στα ιατρικά πιστοποιητικά πληροφορίες που προσδιορίζουν την αιτία θανάτου αντιστοιχούν στην ταξινόμηση ICD.</p>
Αρμόδιοι για την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων	Τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο· η Eurostat για τα στοιχεία που διαβιβάζουν όλα τα κράτη μέλη.
Νομικό πλαίσιο	Κανονισμός (ΕΕ) 328/2011 της Επιτροπής για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2008.
— Περιοδικότητα	Ανά έτος
— Προθεσμία υποβολής στοιχείων	Για κάθε έτος, τα στοιχεία πρέπει να διαβιβάζονται εντός 24 μηνών από το τέλος του έτους αναφοράς (έως τις 31/12). Τα προαιρετικά στοιχεία διαβιβάζονται εντός 18 μηνών (έως τις 30/06).
— Ημερομηνία δημοσίευσης	Δεν υπάρχει σχετική αναφορά στο νομικό πλαίσιο

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που διατίθενται στον ιστότοπο της Eurostat.

Παράρτημα III – Παραδείγματα διεθνών κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της στατιστικής

Θέμα και πηγή	Περιγραφή
Στατιστική υπηρεσία	
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2010)	Οι στατιστικές υπηρεσίες πρέπει να είναι απόλυτα ανεξάρτητες όσον αφορά την παροχή στοιχείων.
ΟΕΕ/ΗΕ (2016)	Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία είναι ένας επαγγελματικά ανεξάρτητος φορέας που τελεί υπό την εποπτεία του/της Πρωθυπουργού/Πρόεδρου της εκάστοτε χώρας ή ένας αυτόνομος κρατικός φορέας που διαθέτει, ως όργανο διακυβέρνησης, κρατικό στατιστικό συμβούλιο.
Πόροι	
ΟΗΕ (2015)	Ο προϊστάμενος της στατιστικής υπηρεσίας είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του προϋπολογισμού και έχει το δικαίωμα να σχολιάζει δημοσίως τον προϋπολογισμό που διατίθεται στη στατιστική υπηρεσία.
ΟΟΣΑ (2015)	Οι εθνικές στατιστικές αρχές διαθέτουν επαρκή χρηματοδότηση για την παραγωγή και τη διάδοση στατιστικών, την υποστήριξη της επιμόρφωσης του προσωπικού, την ανάπτυξη υπολογιστικών πόρων και την εφαρμογή καινοτομιών. Οι πόροι είναι επαρκείς σε ποσότητα και ποιότητα για την κάλυψη των στατιστικών αναγκών.
ΟΕΕ/ΗΕ (2018)	Ο προϋπολογισμός των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών πρέπει να καλύπτει τη συνολική παραγωγή στατιστικών και τις δαπάνες προσωπικού, αλλά και τα κονδύλια που είναι αναγκαία για επενδύσεις σε υποδομές, νέες τεχνολογίες, νέες στατιστικές μεθοδολογίες κ.λπ.
ΟΟΣΑ (2015)	Οι παραγωγοί επίσημων στατιστικών πρέπει να διαθέτουν επαρκείς ανθρώπινους, οικονομικούς και τεχνικούς πόρους για την υλοποίηση των στατιστικών προγραμμάτων.
ΟΟΣΑ (2020)	Οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες πρέπει να έχουν ένα ορισμένο επίπεδο λειτουργικής αυτονομίας και αυτονομίας από άποψη προϋπολογισμού, καθώς και νομική προσωπικότητα, ώστε να είναι σε θέση να διαχειρίζονται και να κατανέμουν τους ανθρώπινους, οικονομικούς και τεχνικούς πόρους τους, εντός των συνολικών ορίων που καθορίζονται από την κυβέρνηση ή από το Κοινοβούλιο, στο οποίο θεωρητικά λογοδοτούν οι εθνικοί στατιστικολόγοι (π.χ. υποβάλλοντας έκθεση σχετικά με τις στατιστικές δραστηριότητες και την εκτέλεση του προϋπολογισμού), να αποκτούν δικαιώματα ή να αναλαμβάνουν συμβατικές υποχρεώσεις έναντι τρίτων υπό την ανεξάρτητη ευθύνη τους, να εντοπίζουν ανάγκες σε ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους, ή να σχεδιάζουν και να προτεραιοποιούν δραστηριότητες και στατιστικές λειτουργίες σύμφωνα με ετήσια και πολυετή σχέδια.
Επικεφαλής στατιστολόγος	
ΟΕΕ/ΗΕ (2016)	Επικεφαλής της εθνικής στατιστικής υπηρεσίας είναι ο επικεφαλής στατιστολόγος που διορίζεται από τον/την Πρωθυπουργό/Πρόεδρο της χώρας βάσει πρότασης της κυβέρνησης, για θητεία [X] ετών, στο πλαίσιο δημόσιας προκήρυξης κενής θέσης και κατόπιν διεξαγωγής ανοικτού διαγωνισμού που βασίζεται αποκλειστικά στις σχετικές επαγγελματικές ικανότητες. Η αρχική θητεία μπορεί να ανανεωθεί άπαξ. Ο επικεφαλής στατιστολόγος δεν πρέπει να συμμετέχει σε προγράμματα τακτικής κινητικότητας στη δημόσια διοίκηση, σε περίπτωση που προβλέπεται η δυνατότητα αυτή για τον συγκεκριμένο βαθμό ιεραρχίας. Ο επικεφαλής στατιστολόγος διορίζεται για θητεία που ορίζεται στη στατιστική νομοθεσία. Για λόγους επαγγελματικής ανεξαρτησίας, η διάρκεια της θητείας

Θέμα και πηγή	Περιγραφή
	πρέπει να διαφέρει από τη θητεία της κυβέρνησης. Η νομοθεσία προβλέπει τη δυνατότητα ανανέωσης της θητείας άπαξ και τη δυνατότητα περαιτέρω ανανέωσής της αποκλειστικά βάσει νέας δημόσιας προκήρυξης κενής θέσης και ανοικτού διαγωνισμού.
ΟΟΣΑ (2020)	Η διαφορετική διάρκεια της θητείας του εθνικού στατιστικολόγου και των πολιτειακών αρχών θα μπορούσαν να ενισχύσουν την επαγγελματική ανεξαρτησία των παραγωγών επίσημων στατιστικών.
ΟΕΕ/ΗΕ (2016)	<p>Η παύση της θητείας του επικεφαλής στατιστικολόγου δεν είναι δυνατή πριν από τη λήξη της για οποιονδήποτε λόγο που θέτει σε κίνδυνο τις αρχές της στατιστικής. Η παύση της θητείας είναι δυνατή μόνο για τους ακόλουθους λόγους:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) παραίτηση του επικεφαλής στατιστικολόγου· β) απώλεια της ιθαγένειας· γ) έκδοση δικαστικής απόφασης με την οποία ο επικεφαλής στατιστικολόγος κηρύσσεται ανίκανος ή με περιορισμένη ικανότητα να εργαστεί· δ) νόμιμη ποινή επιβληθείσα από δικαστήριο για εκ προθέσεως έγκλημα, ή ποινή φυλάκισης του δικαστηρίου· ε) θάνατος του επικεφαλής στατιστικολόγου· στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι επέρχεται παύση των καθηκόντων.
ΟΟΣΑ (2020)	Οι διαδικασίες παύσης εθνικών στατιστικολόγων, συμπεριλαμβανομένου καταλόγου προϋποθέσεων υπό τις οποίες αυτοί μπορούν να παυθούν, πρέπει να καθορίζονται με σαφήνεια από τη στατιστική νομοθεσία, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία των διαδικασιών αυτών από τυχόν αλλαγές στην κυβέρνηση.
Αξιολόγηση της ποιότητας	
ΟΕΕ/ΗΕ (2016)	<p>Οι αξιολογήσεις του θεσμικού περιβάλλοντος, των διαδικασιών και των προϊόντων του εθνικού στατιστικού συστήματος μπορούν να διενεργούνται από εσωτερικούς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. Οι αξιολογήσεις αυτές θα μπορούσαν να εστιάζουν ιδίως στις αρχές που διέπουν τις επίσημες στατιστικές και στην εφαρμογή των διεθνών στατιστικών προτύπων και συστάσεων. Μπορούν να διενεργούνται κατόπιν πρωτοβουλίας παραγωγού επίσημων στατιστικών, του στατιστικού συμβουλίου ή διεθνούς οργανισμού, και να συμμετέχουν σε αυτές εθνικοί (π.χ. από την επιστημονική κοινότητα) ή διεθνείς εμπειρογνώμονες. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων αυτών πρέπει να δημοσιοποιούνται. Επιπλέον, ο επικεφαλής στατιστικολόγος είναι υπεύθυνος για την τακτική αξιολόγηση της συμμόρφωσης των άλλων παραγωγών επίσημων στατιστικών με τις αρχές που διέπουν τις επίσημες στατιστικές.</p> <p>Για τη διασφάλιση της ποιότητας των στατιστικών, οι παραγωγοί επίσημων στατιστικών έχουν την υποχρέωση και το δικαίωμα να εφαρμόζουν στατιστικές μεθόδους, όπως η επεξεργασία μεμονωμένων δεδομένων, η διασύνδεση αρχείων ή άλλες μορφές συνδυασμού δεδομένων από διαφορετικές πηγές, και η χρήση τεχνικών εκτίμησης. Απαραίτητη είναι και η ορθή διαχείριση των περιπτώσεων μη απάντησης, τόσο για τις δειγματοληπτικές όσο και για τις περισσότερο διεξοδικές έρευνες. Η εθνική στατιστική υπηρεσία πρέπει να αναπτύσσει τη μεθοδολογική τεχνογνωσία της, να παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις και να μοιράζεται τις γνώσεις της με άλλους παραγωγούς επίσημων στατιστικών.</p>
Διάδοση	
ΟΗΕ (2015)	Πραγματοποιείται εκ των προτέρων ενημέρωση σχετικά με αλλαγές στις μεθόδους ή τις ταξινομήσεις και τις αναθεωρήσεις εν γένει. Δημοσιοποιείται η πολιτική αναθεώρησης σχετικά με τα προϊόντα που υπόκεινται σε προγραμματισμένες και μη προγραμματισμένες αναθεωρήσεις, και τα σφάλματα που εντοπίζονται στις δημοσιευμένες στατιστικές διορθώνονται το συντομότερο δυνατόν και δημοσιοποιούνται. Καθιερώνονται εσωτερικές διαδικασίες για την αναφορά και τη διόρθωση σφαλμάτων.

Θέμα και πηγή	Περιγραφή
ΟΕΕ/ΗΕ (2016)	Οι αναθεωρήσεις είναι το αποτέλεσμα προγραμματισμένης διαδικασίας που εφαρμόζεται σε περίπτωση συσσώρευσης στοιχείων ή μεταβολής των εννοιών, ορισμών και ταξινομήσεων που χρησιμοποιούνται στις επίσημες στατιστικές, παραδείγματος χάριν λόγω τροποποιήσεων στα διεθνή πρότυπα. Οι παραγωγοί επίσημων στατιστικών ενημερώνουν εγκαίρως τους χρήστες σχετικά με τις προγραμματισμένες μεταβολές και τον αντίκτυπό τους στη διαχρονική συγκρισιμότητα, όπως οι διακοπές στις χρονοσειρές. Όταν λαμβάνουν χώρα σημαντικές αναθεωρήσεις των στατιστικών, οι χρονοσειρές ως είχαν πριν από τη μεταβολή πρέπει να καταρτίζονται εκ νέου βάσει των νέων εννοιών, ορισμών και ταξινομήσεων, ώστε να διασφαλίζονται συνεκτικές χρονοσειρές επαρκούς έκτασης πριν και μετά τη μεταβολή.
ΟΟΣΑ (2015)	Η ισότιμη και ταυτόχρονη πρόσβαση στις επίσημες στατιστικές για όλους τους χρήστες διασφαλίζεται από τον νόμο. Εάν δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας έχει πρόσβαση σε επίσημες στατιστικές πριν από τη δημοσίευσή τους, το γεγονός αυτό καθαυτό και οι επακόλουθες ρυθμίσεις δημοσιεύονται και ελέγχονται. Σε περίπτωση διαρροής, επανεξετάζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν τις προδημοσιεύσεις, ώστε να διασφαλίζεται η αμεροληψία.
ΟΕΕ/ΗΕ (2016)	Αυστηρή πολιτική πλήρως ισότιμης και ταυτόχρονης πρόσβασης σε επίσημες στατιστικές για όλους τους χρήστες, χωρίς πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις. Όπου εφαρμόζεται η πρακτική των προδημοσιεύσεων, αυτή θα πρέπει να επανεξετάζεται προκειμένου να καταργηθεί ή να περιοριστεί η εφαρμογή της.
ΟΟΣΑ (2020)	Δύο είναι οι δείκτες που θεωρούνται συναφείς για τη μέτρηση της διαφάνειας και της αντίληψης σχετικά με την αμεροληψία και την ανεξαρτησία των παραγωγών επίσημων στατιστικών: πρώτον, ο συνήθης χρόνος δημοσίευσης και τα ημερολόγια εκ των προτέρων δημοσιεύσεων με τα οποία ανακοινώνονται οι ακριβείς ημερομηνίες δημοσίευσης για το επόμενο 12μηνο (στη σύσταση προσδιορίζεται ως ορθή πρακτική το κυλιόμενο ημερολόγιο δημοσίευσης για το επόμενο 12μηνο, όπου οι ημερομηνίες δημοσίευσης καθίστανται σταδιακά διαθέσιμες), και δεύτερον, οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διασφάλιση ισότιμης και ταυτόχρονης πρόσβασης όλων των χρηστών σε δημοσιεύσεις στατιστικών στοιχείων.
ΟΕΕ/ΗΕ (2016)	Όλοι οι παραγωγοί επίσημων στατιστικών πρέπει να καταρτίζουν δημόσιο, προαναγγελθέν ημερολόγιο δημοσιεύσεων με τις προβλεπόμενες ημερομηνίες και ώρες δημοσίευσης των επίσημων στατιστικών. Με τον τρόπο αυτό ενημερώνονται όλοι οι χρήστες σχετικά με τον χρόνο δημοσίευσης των επίσημων στατιστικών και διασφαλίζεται η διάδοσή τους, ανεξάρτητα από την αντίδραση της κυβέρνησης ή πολιτικών παραγόντων. Όλες οι δημοσιεύσεις επίσημων στατιστικών πρέπει να συνοδεύονται από επαρκή, επικαιροποιημένα μεταδεδομένα και επεξηγηματικά σχόλια, τα οποία συντάσσονται από τον αρμόδιο παραγωγό, ώστε οι χρήστες να είναι σε θέση να κατανοήσουν τα παραχθέντα στατιστικά στοιχεία. Τα μεταδεδομένα μπορούν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά των στοιχείων, όπως η διάρκεια και η συνέπεια των χρονοσειρών, τις αναμενόμενες κατά μέσο όρο αναθεωρήσεις κ.λπ. Οι έμπειροι χρήστες χρειάζονται λεπτομερέστερα μεταδεδομένα, προκειμένου να αξιολογήσουν τις εφαρμοζόμενες στατιστικές μεθόδους και την ποιότητα των στατιστικών.
ΟΕΕ/ΗΕ (2016)	Βασική απαίτηση ως προς τη διάδοση είναι η έγκαιρη και εμπρόθεσμη διάδοση των επίσημων στατιστικών, σε πλήρη συμμόρφωση με τις αρχές που τις διέπουν και τις διατάξεις των άρθρων που ρυθμίζουν τη διάδοση. Η προστασία του απορρήτου και η ισότιμη πρόσβαση σε επίσημες στατιστικές αποτελούν τις βασικές αρχές που διέπουν τη διάδοση. Η αρχή της ισότιμης και ταυτόχρονης πρόσβασης στις στατιστικές για όλους τους χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνητικών χρηστών, είναι κεντρικό στοιχείο της δεοντολογίας που διέπει τις επίσημες στατιστικές. Χάρη στη διάδοσή τους μέσω διαδικτύου, προσφέρεται

Θέμα και πηγή	Περιγραφή
	<p>πλέον η δυνατότητα απαρέγκλιτης τήρησης της αρχής, μέσω του ακριβούς καθορισμού του χρόνου δημοσίευσης των νέων στατιστικών. Η γενική νομοθεσία προβλέπει αυστηρή πολιτική πλήρως ισότιμης και ταυτόχρονης πρόσβασης στις επίσημες στατιστικές για όλους τους χρήστες, χωρίς πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις. Η ισότιμη πρόσβαση αποτελεί επίσης σημαντικό δείκτη της επαγγελματικής ανεξαρτησίας των παραγωγών επίσημων στατιστικών. Στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται η πρακτική των προδημοσιεύσεων, αυτή θα πρέπει να επανεξεταστεί προκειμένου να καταργηθεί ή να περιοριστεί η εφαρμογή της. Εάν μια χώρα επιλέξει να παρεκκλίνει από την αρχή της ισότιμης και ταυτόχρονης πρόσβασης, είναι απαραίτητη η προσθήκη άρθρου στη στατιστική νομοθεσία που να ρυθμίζει την πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις για επιλεγμένες αρχές και στατιστικές. Όλοι οι χρήστες στους οποίους χορηγείται πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις πρέπει να υπογράφουν δήλωση σχετικά με απαγόρευση δημοσίευσης. Το κοινό πρέπει να ενημερώνεται σχετικά με το ποιες αρχές έχουν πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις, σε ποια στοιχεία και ποια χρονική στιγμή.</p>
Αξιολογήσεις από ομοτίμους	
<p>INTOSAI (2019)</p>	<p>Το ανώτατο όργανο ελέγχου που υποβλήθηκε σε αξιολόγηση μπορεί επίσης να ζητήσει από την αρχική ομάδα που διενήργησε την αξιολόγηση από ομοτίμους να επαληθεύσει τον βαθμό στον οποίο δόθηκε συνέχεια στις συστάσεις μετά από ένα συμφωνηθέν χρονικό διάστημα (π.χ. ένα, δύο ή τρία έτη), ανάλογα με τη σημασία και τη βαρύτητα της κάθε σύστασης. Μετά την επαλήθευση, η ομάδα μπορεί να καταρτίσει νέα έκθεση σχετικά με τον βαθμό υλοποίησης των συστάσεων, καθώς και σχετικά με πιθανές επικαιροποιήσεις των αρχικών συστάσεων. Ιδίως στις περιπτώσεις στις οποίες είχαν δημοσιευθεί τα αποτελέσματα της πρώτης αξιολόγησης από ομοτίμους, συνιστά ορθή πρακτική να δημοσιεύονται και τα αποτελέσματα της επακόλουθης αξιολόγησης από ομοτίμους για λόγους διαφάνειας και λογοδοσίας.</p>

Σημ.: Ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός.

Παράρτημα IV – Κατάλογος επιλεγμένων έργων στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου

Περιγραφή του έργου	Χώρα	Έτος	Δικαιούχος	Πάροχος κονδυλίων	Εγκεκριμένο ποσό επιχορήγησης (σε ευρώ)	
1	Ειδική έρευνα για τη θέση των νέων στην αγορά εργασίας στο πλαίσιο της ΕΕΔ του 2016	Φινλανδία	2015	Στατιστική Υπηρεσία Φινλανδίας	ΓΔ EMPL	63 813
2	Ποιοτικές βελτιώσεις για τους σκοπούς της ΕΕΔ*	Κροατία	2016	Στατιστική Υπηρεσία Κροατίας	ΕΣΠ 2013-2020	28 424
3	Ειδική έρευνα για τους αυτοαπασχολούμενους στο πλαίσιο της ΕΕΔ του 2017	Κύπρος	2016	Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου	ΓΔ EMPL	25 773
4	Ποιοτικές βελτιώσεις για τους σκοπούς της ΕΕΔ*	Ιταλία	2016	Στατιστική Υπηρεσία Ιταλίας (ISTAT)	ΕΣΠ 2013-2020	29 000
5	Ειδική έρευνα για τους αυτοαπασχολούμενους στο πλαίσιο της ΕΕΔ του 2017	Ιταλία	2016	Στατιστική Υπηρεσία Ιταλίας (ISTAT)	ΓΔ EMPL	140 000
6	Ποιοτικές βελτιώσεις για τους σκοπούς της ΕΕΔ*	Φινλανδία	2017	Στατιστική Υπηρεσία Φινλανδίας	ΕΣΠ 2013-2020	177 474
7	Προετοιμασία, συλλογή και διαβίβαση στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη χρήση ΤΠΕ και ηλεκτρονικού εμπορίου στις επιχειρήσεις και τη χρήση ΤΠΕ στα νοικοκυριά – 2014*	Κύπρος	2013	Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου	ΕΣΠ 2013-2020	98 834
8	Σύνδεση μικροδεδομένων των στατιστικών διάρθρωσης των επιχειρήσεων και άλλων στατιστικών για τις επιχειρήσεις	Φινλανδία	2015	Στατιστικές Υπηρεσίες Φινλανδίας, Δανίας, Νορβηγίας, Σουηδίας, Κάτω Χωρών και Λετονίας, πολυκρατικό έργο	ΕΣΠ 2013-2020	185 467
9	Σύνδεση μικροδεδομένων των στατιστικών διάρθρωσης των επιχειρήσεων και άλλων στατιστικών για τις επιχειρήσεις	Ιταλία	2015	Στατιστική Υπηρεσία Ιταλίας (ISTAT)	ΕΣΠ 2013-2020	33 909
10	Ανάπτυξη στατιστικών διάρθρωσης των επιχειρήσεων*	Λιθουανία	2018	Στατιστική Υπηρεσία Λιθουανίας	ΕΣΠ 2013-2020	16 340

Περιγραφή του έργου	Χώρα	Έτος	Δικαιούχος	Πάροχος κονδυλίων	Εγκεκριμένο ποσό επιχορήγησης (σε ευρώ)
11 Λογαριασμοί υγείας (SHA 2011)*	Φινλανδία	2014	Ινστιτούτο Υγείας και Πρόνοιας (THL) της Φινλανδίας	ΓΔ SANTE	52 748
12 Στατιστικές νοσηρότητας	Κροατία	2019	Κροατικό Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας	ΓΔ SANTE	52 748
13 Υπολογισμός στοιχείων νοσηρότητας βάσει διάγνωσης στη Λιθουανία	Λιθουανία	2019	Ινστιτούτο υγιεινής	ΓΔ SANTE	13 302

Σημ.: Τα έργα με αστερίσκο (*) αφορούν υποχρεωτικές στατιστικές δραστηριότητες.

Παράρτημα V – Αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων για περισσότερο έγκαιρα δεδομένα σχετικά με τους θανάτους από τη νόσο COVID-19

Οι πρώτοι θάνατοι από τη νόσο COVID-19 στην Ευρώπη επιβεβαιώθηκαν τον Φεβρουάριο του 2020. Ωστόσο, μέχρι το 2023 δεν υπάρχει προοπτική δημοσίευσης πλήρων ευρωπαϊκών στατιστικών σχετικά με τις «αιτίες θανάτου» για το 2020 (βλέπε [γράφημα 10](#)). Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες πληροφόρησης στη διάρκεια της πανδημίας, συλλέχθηκαν δύο σύνολα στοιχείων σε σχεδόν πραγματικό χρόνο: ο αριθμός θανάτων από τη νόσο COVID-19 σε καθημερινή βάση, και οι θάνατοι ως γεγονότα φυσικής κίνησης πληθυσμού σε εβδομαδιαία βάση.

Αριθμός θανάτων από τη νόσο COVID-19: Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) δημοσιεύει τον αριθμό των θανάτων από τη νόσο COVID-19 στην Ευρώπη βασιζόμενο σε στοιχεία που προέρχονται από πηγές όπως τα υπουργεία υγείας και τα ινστιτούτα δημόσιας υγείας. Ο ΠΟΥ και το Πανεπιστήμιο Johns Hopkins δημοσιεύουν αντίστοιχα στατιστικά στοιχεία σε παγκόσμιο επίπεδο. Ωστόσο, λόγω των εθνικών διαφορών που υπάρχουν στην ταξινόμηση των «αιτιών θανάτου», καθώς και λόγω διαφόρων ζητημάτων ελλιπούς ή υπερβολικής κάλυψης, τα στοιχεία ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά και να περιπλέκουν τη δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ χωρών. Παραδείγματος χάριν, κατά την έναρξη της πανδημίας, το Βέλγιο κατέγραφε όλους τους θανάτους στους οποίους ενδεχομένως να είχε συμβάλει η νόσος COVID-19 ως πράγματι οφειλόμενος στη νόσο COVID-19, χωρίς την απαίτηση διεξαγωγής εργαστηριακών εξετάσεων. Αντιθέτως, η Ιταλία απαιτούσε την ύπαρξη θετικού αποτελέσματος διαγνωστικού ελέγχου, προκειμένου οι θάνατοι να αποδίδονται στη νόσο COVID-19, ενώ η Κύπρος εφάρμοσε συνδυασμό των δύο προσεγγίσεων.

Θάνατοι και υπερβάλλουσα θνησιμότητα: Η μέθοδος αυτή, για την οποία είναι αρμόδιες οι ΕΣΥ, θεωρείται από τους εμπειρογνώμονες περισσότερο ενδεδειγμένη μέτρηση του συνολικού αντικτύπου της πανδημίας στους θανάτους, μολονότι δεν συνεκτιμά πρόσφατες δημογραφικές αλλαγές, όπως η γήρανση του πληθυσμού. Αποτυπώνει τους θανάτους από τη νόσο COVID-19 που δεν διαγνώστηκαν ούτε αναφέρθηκαν ορθά, καθώς και τους θανάτους από άλλες αιτίες που μπορούν να αποδοθούν στις συνολικές συνθήκες της πανδημίας. Το ΕΣΣ καθιέρωσε τη συλλογή δεδομένων για τους εβδομαδιαίους θανάτους τον Απρίλιο του 2020 και άρχισε να δημοσιεύει στοιχεία για την υπερβάλλουσα θνησιμότητα τον Δεκέμβριο του 2020. Οι ΕΣΥ συνέχισαν να αποστέλλουν στη Eurostat εβδομαδιαία στοιχεία για τους θανάτους σε εθελοντική βάση.

Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζονται τα στοιχεία για το 2020 και το 2021 των χωρών της ΕΕ και της ΕΖΕΣ, που υπολογίζονται με τη χρήση και των δύο μεθοδολογιών. Το ποσοστό υπερβάλλουσας θνησιμότητας είναι περίπου 34 % υψηλότερο από τα αριθμητικά στοιχεία του ECDC για τους θανάτους από τη νόσο COVID-19.

	Θάνατοι από τη νόσο COVID-19 (ECDC)	Υπερβάλλουσα θνησιμότητα* (Eurostat)
2020	393 570	557 823
2021	519 136	667 599
Σύνολο	912 706	1 225 422

* Συγκρίνει τον αριθμό των θανάτων ανεξαρτήτως αιτίας που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας με τον αναμενόμενο αριθμό των θανάτων εάν δεν είχε εμφανιστεί η πανδημία, χρησιμοποιώντας στοιχεία από πρόσφατα έτη πριν από την πανδημία (2016-2019).

Πηγή: Eurohealth 2020· 26(2)· West, A., *Reporting of COVID-19 deaths in Austria, France, Germany, Italy, Portugal and the UK*, Social Policy Working Paper 10-20, London: LSE Department of Social Policy, 2020· ECDC για τους θανάτους από τη νόσο COVID-19· Eurostat για την υπερβάλλουσα θνησιμότητα.

Παράρτημα VI – Συστάσεις του ESGAB, 2014 και 2021

2014 (δεύτερη αξιολόγηση από ομοτίμους της Eurostat)	2021 (τρίτη αξιολόγηση από ομοτίμους της Eurostat)
2014/1 Οι ρυθμίσεις σχετικά με τους επόμενους διορισμούς στη θέση του/της γενικού/-ής διευθυντή/διευθύντριας της Eurostat πρέπει να καθορίζονται στη νομοθεσία και οι διορισμοί αυτοί να βασίζονται σε ανοικτό διαγωνισμό.	2021/1 Ο ESGAB συνιστά να προσδιορίζονται στη νομοθεσία οι λόγοι πρόωρης λύσης της σύμβασης (παύσης) του/της γενικού/-ής διευθυντή/διευθύντριας της Eurostat. Στους λόγους αυτούς δεν συγκαταλέγονται λόγοι που θέτουν σε κίνδυνο την επαγγελματική ή επιστημονική ανεξαρτησία του/της.
2014/2 Βασικά κριτήρια για την επιλογή γενικού/-ής διευθυντή/διευθύντριας της Eurostat πρέπει να είναι η επαγγελματική φήμη του/της στη διεθνή στατιστική κοινότητα και οι διαχειριστικές του/της ικανότητες.	2021/2 Ο ESGAB συνιστά η πρόσληψη και η παύση ανώτερων διοικητικών στελεχών της Eurostat, εξαιρουμένου/-ης του/της γενικού/-ής διευθυντή/διευθύντριας, να γίνονται με δημόσιο και διαφανή τρόπο, με ιδιαίτερη έμφαση στα προσόντα στον τομέα της στατιστικής.
2014/3 Η νομοθεσία πρέπει να προσδιορίζει τους λόγους πρόωρης παύσης του/της γενικού/-ής διευθυντή/διευθύντριας της Eurostat. Στους λόγους αυτούς δεν συγκαταλέγονται λόγοι που θέτουν σε κίνδυνο την επαγγελματική ή επιστημονική ανεξαρτησία του/της.	2021/3 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να διασφαλίζει τη συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής του πλαισίου αναφοράς για την ποιότητα που ισχύει για άλλες στατιστικές, σε συνεργασία με τις αρμόδιες γενικές διευθύνσεις (ΓΔ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μεταξύ άλλων, θα πρέπει να διερευνηθεί η χρησιμότητα καθιέρωσης διαδικασίας αμοιβαίας αξιολόγησης από ομοτίμους με σκοπό την παρακολούθηση και, κατά περίπτωση, την ενίσχυση της συμμόρφωσης με το πλαίσιο αναφοράς για την ποιότητα.
2014/4 Η πρόσληψη και η παύση ανώτερων διοικητικών στελεχών της Eurostat, εξαιρουμένου/-ης του/της γενικού/-ής διευθυντή/διευθύντριας, πρέπει να γίνονται με δημόσιο και διαφανή τρόπο, με ιδιαίτερη έμφαση στα προσόντα στον τομέα της στατιστικής.	2021/4 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να αξιολογήσει με κριτικό πνεύμα κατά πόσον η τρέχουσα πρακτική της παροχής πρόσβασης σε προδημοσιεύσεις στατιστικών σε άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που προβλέπεται μεν από τον ΚΟΠ, συνάδει με τον ρόλο της ως σημαιοφόρου του ΕΣΣ.
2014/5 Η μελλοντική ευρωπαϊκή στατιστική νομοθεσία θα πρέπει να τηρεί τη νομοθετική αρχιτεκτονική που εγκρίθηκε το 2013 και βασίζεται σε προσέγγιση τριών επιπέδων, διακρίνοντας ιδιαίτερα μεταξύ του πεδίου εφαρμογής που ορίζεται στους κανονισμούς-πλαίσιο και του τρόπου εφαρμογής που διευκρινίζεται στις κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις.	2021/5 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να ενισχύσει περαιτέρω τις ήδη ισχυρές δικλίδες ασφαλείας για την προστασία του απορρήτου, επανεξετάζοντας και, στο μέτρο του δυνατού, εναρμονίζοντας περαιτέρω τις πρακτικές σε όλους τους στατιστικούς τομείς όσον αφορά τις διαδικασίες και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την ανωνυμοποίηση των στατιστικών στοιχείων ή/και για τον έλεγχο της διάδοσής τους.
2014/6 Πρέπει να εξεταστούν και να αναλυθούν περιπτώσεις σημαντικών καθυστερήσεων στην εφαρμογή των νομικά καθορισμένων και συμφωνημένων μεθοδολογιών ή εργαλείων σε ορισμένα κράτη μέλη, με σκοπό τον προσδιορισμό και την εφαρμογή των απαραίτητων συστημικών διορθωτικών μέτρων.	2021/6 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη στρατηγική συνεργασίας με την πανευρωπαϊκή κοινότητα.
2014/7 Πρέπει να συνεχιστούν με σθεναρότητα οι προσπάθειες εναρμόνισης των μεθοδολογιών για την επεξεργασία δεδομένων και τον υπολογισμό των δεικτών ποιότητας, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.	2021/7 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να βελτιώσει περαιτέρω την από μέρους της επικοινωνία και διάδοση, λαμβανομένου υπόψη του «νέου κόσμου υπέρμετρης πληροφόρησης», στον οποίο πολλοί πάροχοι ανταγωνίζονται για την περιορισμένη προσοχή των χρηστών.
2014/8 Οι αξιολογήσεις πρέπει να διενεργούνται τακτικά και συστηματικά, ώστε να διασφαλίζεται ότι πρακτικές ελέγχου της συνέπειας εφαρμόζονται σε όλους τους στατιστικούς τομείς με συγκρίσιμο τρόπο.	2021/8 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να αναζητήσει, κατά περίπτωση, τρόπους για τη δημιουργία εξωτερικά προσβάσιμων ιστορικών βάσεων δεδομένων για συναφείς στατιστικές, με σκοπό τη διευκόλυνση της σχετικής με την εκάστοτε πολιτική έρευνας.
2014/9 Η πρακτική διαχείρισης και διασφάλισης της ποιότητας πρέπει να εναρμονιστεί και να εξορθολογιστεί περαιτέρω. Το βασικό κοινό πρότυπο για εκθέσεις ποιότητας προσανατολισμένες στους χρήστες και τους παραγωγούς πρέπει να χρησιμοποιείται για κάθε στατιστική δραστηριότητα και τομέα. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλίζεται η ομοιομορφία των παρεχόμενων στις εν	2021/9 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να αναλάβει δράση για την ενίσχυση της έρευνας σχετικά με τα μικροδεδομένα, καθιερώνοντας κατάλληλες ρυθμίσεις και καταλήγοντας σε συμφωνία με τα κράτη μέλη επί των συνόλων δεδομένων όπου ενδεχομένως να μπορεί να παρέχεται πρόσβαση στα μικροδεδομένα, καθώς και αναπτύσσοντας τεχνικές πρόσβασης που διασφαλίζουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής (όπως λογισμικό που βασίζεται στα μεταδεδομένα), οι

2014 (δεύτερη αξιολόγηση από ομοτίμους της Eurostat)	2021 (τρίτη αξιολόγηση από ομοτίμους της Eurostat)
λόγω εκθέσεις πληροφοριών και η δυνατότητα επί ίσοις όροις αξιολόγησης της ποιότητας στους διάφορους τομείς.	οποίες θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και σε επίπεδο χώρας.
2014/10 Η Eurostat πρέπει να στοχεύει στη δημοσιοποίηση πλήρους ημερολογίου δημοσιεύσεων και στην κοινή δημοσιοποίηση των στατιστικών της Eurostat και των ΕΣΥ.	2021/10 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να αναπτύξει περαιτέρω τα αναλυτικά της πλαίσια όσον αφορά τις αναθεωρήσεις. Η Eurostat πρέπει να δημοσιεύει την πολιτική αναθεωρήσεων που εφαρμόζει, καθώς και τακτικές αναλύσεις των αναθεωρήσεων.
2014/11 Η Eurostat πρέπει να διερευνήσει εξονυχιστικά τον πιθανό αντίκτυπο της πλήρους απαγόρευσης των προδημοσιεύσεων και τους τρόπους διαχείρισης των κινδύνων σε περίπτωση που εξακολουθήσει να παρέχεται αυστηρά περιορισμένη πρόσβαση σε προδημοσιεύσεις σε μεμονωμένα πρακτορεία ειδήσεων.	2021/11 Ο ESGAB συνιστά στους συννομοθέτες να θεσπίσουν, ενόψει της έγκρισης της πράξης της ΕΕ για τα δεδομένα, μόνιμη οδό για την πρόσβαση της Eurostat και όλων των παραγωγών ευρωπαϊκών στατιστικών σε δεδομένα που κατέχουν ιδιώτες.
2014/12 Η Eurostat πρέπει να επανεξετάσει και να αναθεωρήσει την επικοινωνιακή στρατηγική της, ώστε να διασφαλίσει την αποτελεσματική προσέγγιση του κοινού-στόχου της στο σημερινό τοπίο των μέσων ενημέρωσης, και να αξιοποιήσει με τον βέλτιστο τρόπο τα σύγχρονα εργαλεία επικοινωνίας για τις διάφορες κατηγορίες χρηστών.	2021/12 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να αναπτύξει ολοκληρωμένη στρατηγική για τη χρήση νέων ψηφιακών πηγών δεδομένων που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της καταλληλότητας, της ακρίβειας και της έγκαιρης υποβολής των στατιστικών στοιχείων, και είναι πιθανό να συμβάλουν στον μειωμένο φόρτο των ερευνημένων και στην αύξηση της οικονομικής αποδοτικότητας.
2014/13 Η Eurostat πρέπει να υποστηρίξει τον συντονιστικό ρόλο των ΕΣΥ σε σχέση με τις ΑΕΑ, αποδεχόμενη διαβιβάσεις στοιχείων από ΕΣΥ ή από εγκεκριμένη ΑΕΑ μόνον εφόσον αυτές συμμορφώνονται με τον κώδικα. Η καταληκτική ημερομηνία για τις μη εγκεκριμένες διαβιβάσεις στοιχείων πρέπει να κοινοποιείται ευρέως ένα έτος νωρίτερα. Σε περίπτωση που οι μη εγκεκριμένες ή μη σύμφωνες με τον κώδικα διαβιβάσεις στοιχείων στη Eurostat συνεχίζονται μετά την ανακοινωθείσα ημερομηνία, η Eurostat πρέπει να απορρίπτει τα στοιχεία αυτά.	2021/13 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat και στην ΕΚΤ να ενισχύσουν την υφιστάμενη στενή συνεργασία μεταξύ του ΕΣΣ και του ΕΣΚΤ, με σκοπό, αφενός, την αξιοποίηση των δυνατοτήτων καλύτερου συντονισμού και συνεργασίας όσον αφορά την ανταλλαγή δεδομένων και την αντιμετώπιση πολύπλοκων στατιστικών υποθέσεων (όπως οι πολυεθνικές επιχειρήσεις) και, αφετέρου, την αξιολόγηση των δυνατοτήτων για κοινές στατιστικές υποδομές (όπως τα μητρώα επιχειρήσεων για στατιστικούς σκοπούς).
2014/14 Η Eurostat πρέπει να καθιερώσει σαφείς μηχανισμούς για την άσκηση του συντονιστικού της ρόλου εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και να καταρτίσει κατάλογο των υφιστάμενων στατιστικών δραστηριοτήτων.	2021/14 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να προβεί σε προσδιορισμό και χαρτογράφηση των απαιτούμενων (μελλοντικά) δεξιοτήτων/ικανοτήτων του προσωπικού. Με βάση τις πληροφορίες αυτές, θα πρέπει οι ευκαιρίες επιμόρφωσης να προσαρμοστούν προς το υφιστάμενο προσωπικό, ώστε να καταστεί δυνατή η επιτυχής αναβάθμιση των δεξιοτήτων σε συναφείς νέους τομείς. Ταυτόχρονα, η Eurostat πρέπει να αξιοποιήσει με προδραστικό τρόπο όλες τις δυνατότητες που παρέχει το ισχύον σύστημα προσλήψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προκειμένου να είναι σε θέση να προσελκύει και να διατηρεί προσωπικό με τις απαραίτητες δεξιότητες που να αντέχουν στον χρόνο.
2014/15 Το ΕΣΣ και το ΕΣΚΤ πρέπει να εστιάσουν τις προσπάθειές τους να εργαστούν με ρεαλιστικό πνεύμα στο πλαίσιο του δεδομένου καταμερισμού εργασίας και να αναπτύξουν πρακτική συνεργασία. Θα ήταν χρήσιμο το ΕΣΚΤ να εγκρίνει επαληθεύσιμες διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας, παρόμοιες με εκείνες του ΕΣΣ, προκειμένου να ενισχυθεί η αμοιβαία κατανόηση.	2021/15 Ο ESGAB συνιστά στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής της ΕΕ να στηρίζουν όλες τις εν εξελίξει προσπάθειες καινοτομίας με κατάλληλη χρηματοδότηση, η οποία θα καλύπτει τόσο τους οικονομικούς όσο και τους ανθρώπινους πόρους. Επαναλαμβάνει επίσης τις συστάσεις του (σύσταση 2020/6 και 2020/7) σύμφωνα με τις οποίες η Επιτροπή πρέπει να προτείνει σημαντικές επενδύσεις σε ψηφιακές υποδομές για στατιστικούς σκοπούς, με στόχο τη διευκόλυνση της καινοτομίας και του πειραματισμού. Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των κρατών μελών και άλλα σχετικά ταμεία της ΕΕ πρέπει να στηρίζουν τις εν λόγω δράσεις σχετικά με νέες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες πολιτικής στο σύνολο του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος, καλύπτοντας τόσο τις δαπάνες ανάπτυξης όσο και τις λειτουργικές δαπάνες.

2014 (δεύτερη αξιολόγηση από ομοτίμους της Eurostat)	2021 (τρίτη αξιολόγηση από ομοτίμους της Eurostat)
<p>2014/16 Κατά την επόμενη αναθεώρηση του κώδικα ορθής πρακτικής θα πρέπει να εισαχθεί αρχή, όπως και αντίστοιχοι δείκτες, που θα καλύπτει την ανάγκη συντονισμού της ανάπτυξης, της παραγωγής και της διάδοσης των ευρωπαϊκών στατιστικών.</p>	<p>2021/16 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat και στο ΕΣΣ να προβούν σε ενδεδειγμένη και πλήρη αξιολόγηση των διαδικασιών που αντλήθηκαν από την κρίση COVID-19. Η επισκόπηση αυτή πρέπει να καλύπτει τις προκλήσεις, τις αντιδράσεις, τα εμπόδια και τις επιτυχίες, και να καταλήγει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα. Επιπλέον, πρέπει να καταρτιστεί σχέδιο δράσης για την ανθεκτικότητα σε καταστάσεις κρίσης στο μέλλον.</p>
	<p>2021/17 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat να θεσπίσει από κοινού με τις ΕΣΥ διαδικασίες για την προδραστική εισαγωγή ταχειών καινοτομιών στον τομέα της στατιστικής, μεταξύ άλλων με την εισαγωγή πειραματικών στατιστικών, κάτι που θα ενισχύσει επίσης την ετοιμότητά της σε περιόδους κρίσης. Πρέπει επιπλέον να καταρτιστούν προτάσεις για τη διασφάλιση της προβολής τέτοιων στατιστικών και να αναπτυχθούν διαδικασίες με στόχο την πλήρη ενσωμάτωσή τους σε βάθος χρόνου.</p>
	<p>2021/18 Ο ESGAB συνιστά στη Eurostat, όπου κρίνεται αναγκαίο, να κάνει ενεργό και πλήρη χρήση των αρμοδιοτήτων που διαθέτει δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 1, στοιχείο β), και του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009, προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται ταχέως σε απρόβλεπτα και επείγοντα αιτήματα για στατιστικές με σκοπό τη χάραξη πολιτικής. Προς τούτο, πρέπει να αναλύσει τις δυνατότητες που παρέχουν οι εν λόγω νομικές διατάξεις και τα όρια που θέτουν. Εάν δεν υπάρχουν επαρκή περιθώρια, το ζήτημα θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009.</p>

Παράρτημα VII – Σύνοψη των βελτιωτικών δράσεων των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών – κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2019

Ταξινόμηση	Σύνολο δράσεων	Εν εξελίξει δράσεις στις 31/12/18	Ολοκληρώθηκαν	Περατώθηκαν	Η πρόοδος εξαρτάται από τρίτους	Έχει σημειωθεί καθυστέρηση	Συνεχείς δράσεις	Εν εξελίξει δράσεις στις 31/12/19
1. Διακυβέρνηση και νομικές πτυχές- συντονισμός	221	65	9	4	23	17	8	52
1.1. Επαγγελματική ανεξαρτησία	72	26	1	0	15	6	2	25
1.2. Εντολή για συλλογή στοιχείων	3	0	0	0	0	0	0	0
1.3. Νομικές πτυχές του απορρήτου	2	1	0	1	0	0	0	0
1.4. Συντονισμός	144	38	8	3	8	11	6	27
2. Επάρκεια των πόρων και οικονομική αποδοτικότητα	152	47	14	4	4	22	4	29
2.1. Πόροι	57	14	5	0	3	2	3	9
2.2. Επιμόρφωση	22	4	1	0	0	2	0	3
2.3. Οικονομική αποδοτικότητα	73	29	8	4	1	18	1	17
3. Ποιότητα και μεθοδολογία	231	60	26	1	2	21	7	33
3.1. Διασφάλιση της ποιότητας	102	33	17	1	1	10	3	15
3.2. Μεθοδολογία και προστασία του απορρήτου	46	9	2	0	0	3	2	7
3.3. Ποιότητα των προϊόντων και αλληλεπίδραση των χρηστών	83	18	7	0	1	8	2	11

Ταξινόμηση	Σύνολο δράσεων	Εν εξελίξει δράσεις στις 31/12/18	Ολοκληρώθηκαν	Περατώθηκαν	Η πρόοδος εξαρτάται από τρίτους	Έχει σημειωθεί καθυστέρηση	Συνεχείς δράσεις	Εν εξελίξει δράσεις στις 31/12/19
4. Μείωση του φόρτου και στοιχεία από διοικητικές πηγές	85	23	4	4	7	4	4	15
4.1. Μείωση του φόρτου	28	5	0	3	0	1	2	2
4.2. Στοιχεία από διοικητικές πηγές	57	18	4	1	7	3	2	13
5. Αμεροληψία και διάδοση	221	43	11	5	3	15	6	27
5.1. Αμεροληψία	46	6	3	1	1	0	1	2
5.2. Διάδοση: προσβασιμότητα και σαφήνεια	123	25	4	3	1	11	4	18
5.3. Διάδοση των μικροδεδομένων	52	12	4	1	1	4	1	7
Γενικό σύνολο	910	237	64	18	39	79	29	155

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

Παράρτημα VIII – Κάλυψη των εθνικών στατιστικών συστημάτων στον τρίτο γύρο αξιολογήσεων από ομοτίμους

Χώρα	Συνολικός αριθμός ΑΕΑ	Επιλεγμένες ΑΕΑ για αξιολόγηση από ομοτίμους
Αυστρία	7	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δράσης για το κλίμα, Περιβάλλοντος, Ενέργειας, Κινητικότητας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας (BMK)
		Ομοσπονδιακό Υπουργείο Γεωργίας, Περιφερειών και Τουρισμού (BMLRT)
		Umweltbundesamt - Αυστριακός Οργανισμός Περιβάλλοντος (UBA)
		Energie-Control Austria (E-Control)
Βουλγαρία	10	Τμήμα γεωργικών στατιστικών της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Περιφερειακής Πολιτικής (Υπουργείο Γεωργίας, Τροφίμων και Δασοκομίας)
		Διεύθυνση αναλύσεων, σχεδιασμού και προβλέψεων και Τμήμα ιατρικής εμπειρογνωμοσύνης επί της ικανότητας εργασίας και εργατικών ατυχημάτων της Διεύθυνσης Ασφάλισης και Βραχυπρόθεσμων Παροχών του Εθνικού Ιδρύματος Κοινωνικής Ασφάλισης
		Διεύθυνση παρακολούθησης και αξιολογήσεων του περιβάλλοντος του Εκτελεστικού Οργανισμού Περιβάλλοντος, υπαγόμενου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Υδάτων
Βέλγιο	15	Ομοσπονδιακή δημόσια υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων
		Ομοσπονδιακή δημόσια υπηρεσία Οικονομίας, ΜΜΕ, Αυτοαπασχολούμενων και Ενέργειας – ΓΔ Ενέργειας
		Ινστιτούτο Εθνικών Λογαριασμών
		Vlaamse Statistische Autoriteit (Στατιστική αρχή της Περιφέρειας της Φλάνδρας)
Δανία	15	Δανική Υπηρεσία Μετανάστευσης
		Δανικός Οργανισμός Ενέργειας
		Δανικός Οργανισμός Προστασίας του Περιβάλλοντος
Εσθονία	1	---
Φινλανδία	6	Τελωνειακές αρχές Φινλανδίας
		Ινστιτούτο Φυσικών Πόρων Φινλανδίας
		Εθνικό Ινστιτούτο Υγείας και Πρόνοιας
		Φινλανδική Υπηρεσία Μετανάστευσης
Γαλλία	12	Τμήμα Στατιστικής και Ανάλυσης Προοπτικών (Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων)
		Τμήμα Δεδομένων και Στατιστικών Μελετών (Υπουργείο Οικολογικής μετάβασης)

Χώρα	Συνολικός αριθμός ΑΕΑ	Επιλεγμένες ΑΕΑ για αξιολόγηση από ομοτίμους
		Διεύθυνση Έρευνας, Μελετών, Αξιολόγησης και Στατιστικών (Υπουργείο Αλληλεγγύης και Υγείας, Υπουργείο Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάκαμψης, και Υπουργείο Εργασίας, Απασχόλησης και Οικονομικής Ένταξης)
Γερμανία	30	Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Γεωργίας και Τροφίμων
		Ομοσπονδιακός Οργανισμός Απασχόλησης
		Στατιστικές υπηρεσίες των ομόσπονδων κρατών (14 συνολικά)
Ελλάδα	10	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
		Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
		Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ)
Ιρλανδία	15	Οργανισμός Προστασίας του περιβάλλοντος (EPA)
		Υπουργείο Δικαιοσύνης (DoJ)
		Υπουργείο Υγείας (DoH)
Ιταλία	13	Υπουργείο οικολογικής μετάβασης (MITE)
		Υπουργείο Υγείας
		Ιταλικό Ινστιτούτο Προστασίας και Έρευνας του Περιβάλλοντος (ISPRA)
		Φορέας εκμετάλλευσης ενεργειακών υπηρεσιών (GSE)
Λιθουανία	8	Οργανισμός Προστασίας του περιβάλλοντος
		Ινστιτούτο Υγιεινής
		Κρατική επιχείρηση: Κέντρο γεωργικών πληροφοριών και αγροτικών επιχειρήσεων
Λουξεμβούργο	11	Γενική Επιθεώρηση Κοινωνικής Ασφάλισης - Inspection générale de la sécurité sociale (IGSS)
		Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας - Service d'économie rurale (SER)
		Διεύθυνση Υγείας - Direction de la Santé
Μάλτα	1	Διεύθυνση πληροφοριών και έρευνας στον τομέα της υγείας
Κάτω Χώρες	-	---
Νορβηγία	8	Νορβηγική Διεύθυνση Αλιείας
		Νορβηγική Διεύθυνση Μετανάστευσης (UDI)
		Νορβηγικό Ινστιτούτο Έρευνας για τη Βιοοικονομία (NIBIO)
		Νορβηγικό Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας (FHI)
Πολωνία	11	Υπουργείο Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης
		Υπουργείο Δικαιοσύνης
		Υπουργείο Οικονομικών
Πορτογαλία	5	Γενική Διεύθυνση Στατιστικών Εκπαίδευσης και Επιστημών του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Επιστημών, Τεχνολογίας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (DGEEC)
		Γενική Διεύθυνση Ενέργειας και Γεωλογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (DGEG)

Χώρα	Συνολικός αριθμός ΑΕΑ	Επιλεγμένες ΑΕΑ για αξιολόγηση από ομοτίμους
		Γενική Διεύθυνση πολιτικής δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης (DGPJ)
		Γενική Διεύθυνση Φυσικών Πόρων, Θαλάσσιων Πόρων και Υπηρεσιών Ασφάλειας του Υπουργείου Θάλασσας (DGRM)
		Τμήμα στρατηγικού σχεδιασμού του Υπουργείου Εργασίας, Αλληλεγγύης και Κοινωνικής Ασφάλισης (GEP)
Ισπανία	17	Γενική Υποδιεύθυνση Ανάλυσης, Συντονισμού και Στατιστικών (Υφυπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων), Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων
		Γενική Υποδιεύθυνση Οικονομικών Σπουδών και Στατιστικών (Γενική Διεύθυνση Οικονομικού Σχεδιασμού και Προϋπολογισμού· Υφυπουργείο Μεταφορών, Κινητικότητας και Αστικού Θεματολογίου), Υπουργείο Μεταφορών, Κινητικότητας και Αστικού Θεματολογίου
		Γενική Υποδιεύθυνση Προοπτικών, Στρατηγικής και Ενεργειακών Κανονισμών (Γενική Διεύθυνση Ενεργειακής Πολιτικής και Ορυχείων· Υφυπουργείο Ενέργειας), Υπουργείο Οικολογικής Μετάβασης και Δημογραφικής Πρόκλησης
Σουηδία	20	Σουηδική Εθνική Υπηρεσία Εκπαίδευσης
		Σουηδική Εθνική Αρχή Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας
		Σουηδική Υπηρεσία Μετανάστευσης
		Σουηδικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας

Πηγή: Ιστότοπος της Eurostat.

- α) Κατάλογος των ΕΣΥ και των ΑΕΑ που είναι αρμόδιες για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη (επικαιροποιήθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2021) και
- β) Κατάλογος των ΑΕΑ [τελευταία επικαιροποίηση τον Μάιο του 2022] που συμμετέχουν στον τρίτο γύρο αξιολογήσεων από ομοτίμους την περίοδο 2021-2023

Σημ.: Πληροφορίες σχετικά με τις ΑΕΑ που συμμετέχουν στις αξιολογήσεις από ομοτίμους των εθνικών στατιστικών συστημάτων της Κροατίας, της Κύπρου, της Τσεχίας, της Ουγγαρίας, της Ισλανδίας, της Λετονίας, του Λιχτενστάιν, της Ρουμανίας, της Σλοβακίας, της Σλοβενίας και της Ελβετίας θα είναι διαθέσιμες τον Νοέμβριο του 2022.

Συντομογραφίες

ΑΕΑ: Άλλη εθνική αρχή

ΓΔ EMPL: Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης της Επιτροπής

ΓΔ GROW: Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ της Επιτροπής

ΓΔ SANTE: Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων της Επιτροπής

ΔΟΕ: Διεθνής Οργάνωση Εργασίας

ΕΕΔ: Έρευνα εργατικού δυναμικού

ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών

ΕΣΠ: Ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα

ΕΣΣ: Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα

ΕΣΥ: Εθνική στατιστική υπηρεσία

ΚΟΠ: Κώδικας ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές

ΟΟΣΑ: Οργανισμός Οικονομικής Ανάπτυξης και Συνεργασίας

ΠΟΥ: Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

ΜΜΕ: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

ΕCDC: Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων

SBS: Στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων

Γλωσσάριο

Αιτία θανάτου: Η νόσος ή ο τραυματισμός που προκάλεσε την ακολουθία των νοσηρών γεγονότων που οδήγησαν άμεσα στον θάνατο, ή οι περιστάσεις του ατυχήματος ή της βίαιης πράξης που προκάλεσαν τον θανατηφόρο τραυματισμό.

Αμεροληψία: Αρχή σύμφωνα με την οποία οι στατιστικές πρέπει να αναπτύσσονται, να παράγονται και να διαδίδονται ουδέτερα και με τέτοιο τρόπο ώστε να επιφυλάσσεται ίση μεταχείριση σε όλους τους χρήστες.

Άνεργος/Άνεργη: Άτομο ηλικίας από 15 ή 16 έως 74 ετών, που δεν έχει εργασία κατά τη διάρκεια της εβδομάδας αναφοράς, και είναι διαθέσιμο να ξεκινήσει να εργάζεται εντός των επόμενων δύο εβδομάδων (ή το οποίο έχει ήδη βρει εργασία και η ανάληψη καθηκόντων προβλέπεται εντός των επόμενων τριών μηνών) και που έχει αναζητήσει ενεργά εργασία κάποια στιγμή κατά τη διάρκεια των προηγούμενων τεσσάρων εβδομάδων.

Βασικός δείκτης επιδόσεων: Ποσοτικοποιήσιμο μέτρο που δηλώνει τις επιδόσεις σε σχέση με τους βασικούς στόχους.

Δεδομένα/Στοιχεία: Σύνολο τιμών που αντιστοιχούν σε ποιοτικές ή ποσοτικές μεταβλητές, όπως γεγονότα ή μετρήσεις, από τις οποίες μπορούν να εξαχθούν πληροφορίες.

Θεσμικός χρήστης στατιστικών: Εθνικός ή διεθνής οργανισμός, όπως εθνική κυβέρνηση ή εθνική κεντρική τράπεζα, ή θεσμικό όργανο, οργανισμός ή υπηρεσία της ΕΕ.

Κενό στα στοιχεία: Μη διαθεσιμότητα των στοιχείων που απαιτούνται για συγκεκριμένο σκοπό.

Κοινωνία των πολιτών: Το τμήμα της κοινωνίας, διακριτό από τις δημόσιες αρχές και τις επιχειρήσεις, που απαρτίζεται από ενώσεις και άλλες ομάδες που εκπροσωπούν κοινά συμφέροντα στον δημόσιο τομέα.

Μεταδεδομένα: Δεδομένα που ορίζουν και περιγράφουν άλλα δεδομένα.

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις: Προσδιορισμός μεγέθους που εφαρμόζεται σε εταιρείες και άλλους οργανισμούς, βάσει του αριθμού των εργαζομένων και ορισμένων οικονομικών κριτηρίων. Οι μικρές επιχειρήσεις έχουν έως και 50 υπαλλήλους και κύκλο εργασιών ή συνολικό ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ. Οι μεσαίες επιχειρήσεις απασχολούν έως και 250 υπαλλήλους και έχουν κύκλο εργασιών έως 50 εκατομμύρια ευρώ ή συνολικό ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

Μικροδεδομένα: Δεδομένα που αφορούν ένα μεμονωμένο άτομο, νοικοκυριό, επιχείρηση ή οργανισμό.

Νοσηρότητα: Η κατάσταση ενός ατόμου που νοσεί.

Σύστημα λογαριασμών υγείας: Το τυποποιημένο οικονομικό πλαίσιο που διέπει τη λογιστική στον τομέα της υγείας στις χώρες του ΕΣΣ και βασίζεται σε λογιστικούς κανόνες μεθοδολογικά συμβατούς με το σύστημα των εθνικών λογαριασμών για την παραγωγή ολοκληρωμένων, συνεκτικών και διεθνώς συγκρίσιμων λογαριασμών που ανταποκρίνονται σε βασικές ανάγκες των χρηστών.

Σχετικό τυπικό σφάλμα: Μέσο μέτρησης της στατιστικής ακρίβειας μιας εκτίμησης. Τα μικρότερα σχετικά τυπικά σφάλματα είναι ενδεικτικά περισσότερο αξιόπιστων αποτελεσμάτων ενώ τα μεγαλύτερα λιγότερο αξιόπιστων αποτελεσμάτων.

Τυποποιημένος δείκτης θνησιμότητας: Το ποσοστό θνησιμότητας ενός πληθυσμού αναπροσαρμοσμένο σύμφωνα με την τυπική ηλικιακή κατανομή, με σκοπό τη βελτίωση της διαχρονικής συγκρισιμότητας και της συγκρισιμότητας μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων.

Υπερβάλλουσα θνησιμότητα: Αριθμός θανάτων ανεξαρτήτως αιτίας που μετρούνται κατά τη διάρκεια μιας κρίσης, καθ' υπέρβαση εκείνων που θα παρατηρούνταν υπό «κανονικές» συνθήκες.

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=62590>

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=62590>

Κλιμάκιο ελέγχου

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί των πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου IV (Ρύθμιση των αγορών και ανταγωνιστική οικονομία), του οποίου προεδρεύει ο Mihails Kozlons, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν η Ildikó Gáll-Pelcz, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενη από την Claudia Kinga Bara, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου της, τον Zsolt Varga, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο της, τη Sabine Hiernaux-Fritsch, διοικητικό στέλεχος, τον Αθανάσιο Κουστουλίδη, υπεύθυνο έργου, τη Maria Isabel Quintela και τον Ezio Guglielmi, ελεγκτές. Ο Thomas Everett παρείχε γλωσσική υποστήριξη.

Ildikó Gáll-Pelcz

Claudia Kinga Bara

Zsolt Varga

Αθανάσιος
Κουστουλίδης

Maria Isabel
Quintela

Thomas Everett

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2022

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει επομένως ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας:

Γράφημα 2 – Εικονίδια: Τα στοιχεία αυτά σχεδιάστηκαν με τη χρήση πόρων της [Flaticon.com](#).
© Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

PDF	ISBN 978-92-847-9044-9	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/909116	QJ-AB-22-023-EL-N
HTML	ISBN 978-92-847-9068-5	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/835831	QJ-AB-22-023-EL-Q

Οι ευρωπαϊκές στατιστικές αποτελούν δημόσιο αγαθό και η σημασία τους είναι ουσιαστική καθώς συντελούν στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Το 2012 δημοσιεύσαμε ειδική έκθεση σχετικά με την ποιότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών, ωστόσο το 2016 διαπιστώσαμε ότι ορισμένες δράσεις βελτίωσης δεν είχαν υλοποιηθεί στο ακέραιο. Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου, εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή παρέχει ευρωπαϊκές στατιστικές υψηλής ποιότητας και καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η συνολική ποιότητά τους είναι επαρκής για τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ωστόσο, εντοπίσαμε ορισμένες αδυναμίες που εξακολουθούν να χρήζουν αντιμετώπισης. Διατυπώνουμε σειρά συστάσεων για τη βελτίωση της ποιότητας των ευρωπαϊκών στατιστικών. Μεταξύ άλλων συνιστούμε την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των χρηστών, την προτεραιοποίηση της χρηματοδότησης της ΕΕ για καινοτόμα έργα, τη βελτίωση της αξιολόγησης της ποιότητας των ευρωπαϊκών στατιστικών και την επανεξέταση της τρέχουσας πρακτικής σχετικά με την προδημοσίευση των στατιστικών.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ, υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors